The University of ... LIBRARY

הצופה

...שי, כ"ט כסלו תשל"ז (21.12.1976) •
...יון 11411 • המחיר 1.65 ל"י, כולל מע"מ

עתון התנועה העולמית של המזרחי-הפועל המזרחי
מייסד העורך הראשון: הרב מאיר בר-אילן ז"ל

מקורות בוואשינגטון:

שיחות על סיום הלוחמה במזה"ת עשויות להיפתח בראשית 1977 למרות המשבר הממשלתי בישראל

וואשינגטון 20 (יונייטד) — מקורות דיפלומטיים אמרו היום, כי מגעים לקראת סיום הלוחמה — במזרח התיכון עשוי להפתח בראשית 1977, למרות חילופי המימשל בוואשינגטון והמשבר הממשלתי בישראל.

הדיפלומטים אמרו, כי סיום מצב הלוחמה פירושו יהיה כי כל הצדדים הערביים יוותרו על תביעות כלכליות, צבאיות, ומדיניות נגד ישראל, וזו מצידה תחזיר את רוב רובן של האדמות הערביות הכבושות, כאמור בהחלטת מועצת הבטחון 242 משנת 1967.

סיום מצב הלוחמה, הדגישו הדיפלומטים, איננו זהה עם מגעים נורמליים של שלום, הכרוכים בהחלפת נציגים וקשרים דיפלומטיים מלאים.

עוד אמרו המקורות הדיפלומטיים כי ממשלת ישראל — אשר קרוב לודאי תעמוד בפני בחירות במאי או יוני — מסוגלת לנהל את הכדור, למרות התסיסה הפוליטית. עוד אמרו המקורות, כי ייתכן שהמשבר הממשלתי בישראל יגרום לקצב איטי בהתחלת הגישושים עם המדינות ה־

(סוף בעמוד 2)

בעקבות ההודעה בכנסת על הפסקת חברותה של שרי המפד"ל

הגיש אמש התפטרותו לנשיא מראשות הממשלה

...יעו אח"כ על התפטרותם מהממשלה אך היועץ המשפטי לממשלה פסק שהתפטרותם אינה תופסת ובעל כורחם יישארו חברי ממשלת המעבר

...נם כמו ... רבין הגיש ... כתב לנשיא ... ים קציר, בו ... תפטרותו מ־ ... היא למעשה ... כולה. ... מר רבין את ... להודיע על ... יחידעו לראש ... רים מחברותם

בממשלה ואין ברצונם להיות בממשלת מעבר. היועץ המשפטי לממשלה פרופ' א. ברק חיווה את דעתו שהתפטרות שרי ל"ע אינה תופסת והם נשארים חברי ממשלת המעבר.

השר גדעון האוזנר הודיע: אנחנו שרים רק עוד יומיים אחרי זה לא נבוא עוד לישיבות הממשלה. האוזנר אמר כי ההתפטרות תופסת משום שהוגשה לראש הממשלה לפני שהודיע לנשיא על התפטרות ממשלתו.

לעומת זאת אמר שר המשפטים ח. צדוק, כי היועץ המשפטי לממשלה הגיע למסקנה, שאם התפטרות של שרי ל"ע לא השלמה, על כל שלביה, לפני הקמת ממשלת המעבר — היא אינה תופסת.

ח"כ מ. בגין אמר אמש כי מפלגתו תייעץ לנשיא להתחיל בהליכים להרכבת ממשלה חדשה ותציע להטיל את התפקיד על הליכוד.

היום ב־4 אחה"צ ידיע ר"ה מר רבין לכנסת על ההתפטרות. הדיון בהצעת הליכוד להביע אי־אימון בטל — ובמקום זה ייערך דיון על הודעת ההתפטרות. הדיון המדיני ייערך בישיבה אחרת של הכנסת.

סיעת המערך תגיש בקרוב הצעת חוק לפיזור הכנסת

בקרוב תגיש סיעת המערך לכנסת הצעת חוק הנקראת „התפזרות הכנסת" ובו ייקבע גם מועד מוקדם לבחירות לכנסת התשיעית, כנראה בחודש מאי. הצעת חוק בנושא זה כמתת על שולחן הכנסת. גם מטעם הליכוד ויש להניח שבשבוע הבא יתקבל חוק זה בתמיכה כללית בכנסת ויחולו ההליכים הדרושים לעריכת בחירות מוקדמות.

הסיעות הקטנות סרבו להתחייב להצביע

סופרנו לענייני מפלגות מוסר: נראה שהחלטת מר רבין להגיש לנשיא התפטרות הממשלה באה לאחר שבמגעיו עם הסיעות השמאלניות הקטנות לא הצליח לקבל מהן הבטחה שיצביעו נגד הצעת אי־האימון שהליכוד התכוון להגיש היום בכנסת.

ביקורת על צעדו של רבין

בחוגי המפלגות הובעה אתמול הדעה כי צעדו של רבין היה פזיז ולא הצטיין בשיקול לטווח ארוך.

אחד משרי העבודה הגדיר אתמול את רבין כ„מאקיאוולי קצר רואי". שכן הצעד הועיל לו לטווח קצר בלבד והפסדה של מפלגת העבודה הוא לטווח ארוך בשל הפסקת השותפות עם המפד"ל, גם יתרונו של רבין על פני פרס שהושג בעקבות המשבר הממשלתי הוא זמני בלבד ונראה שפרס יתארגן עתה בבחירות כדי להשיג תמיכה בברכז המפלגה במועמדותו לראשות הממשלה.

במפלגות השונות התחילו אתמול מגעים להרכבת מטות בחירות כדי להתכונן במהירות לאפשרות של בחירות קרובות. ככל הנראה תנסה מפלגת העבודה לקיים את הבחירות בחודשים מאי—יוני עם ישוב מר רבין מפגישתו הראשונה עם הנשיא החדש בארצות הברית ג'ימי קארטר.

...ורג: לא מחוזקה אלא מחולשה ... ראש הממשלה את החלטתו

...משלה למען המטרות הדתיות שלנו; ננסה לקיים באופוזיציה לא פחות מאשר קיימנוהו בקואליציה

...בכנסת הודה ...חברי ההבורה ...ב כלפי ה־ ...ורג אמר: ...ציה להקים ...כל ימי כ־ ...לה, לתרום

... עומד לדון ...זי וגם מדיני, ...ים עכשיו. ...ואה צורך ל־ ...לי עם חברי ...רא כמובן לא ...החובה הלאו־ ...שלת ישראל ...זתה ומצוותה. ...חברי היה על מפלגה קואי־ ...זביע את רצו־ ...נורה, גם אם

המקום של קבלת פני האווירונים יותר מכל שביה בו והעקבר־

ח"כ ד"ר יוסף בורג

...תיו, חילול שבת בפרשיין זה ...עקיפין — בית בו בימוי עורם

לאי־התחשבות ולחוסר תשומת לב לקדושת השבת ולמצוות.

השר בורג היום בא כבר לפני שבועות מספר לביטוי בפגישת נציגי הממשלה עם נציגי ההסתדרות הכללית דווקא ביום שבת קודש.

חברי בסיעה הפרלמנטרית, ד־אני, ידענו היטב את סעיף 11 על פקודי השעה שלו, כשהצבענו כפי שהצבענו.

(סוף בעמוד 2)

ד"ר רפאל: ראש הממשלה נטל על עצמו אחריות להטיל את המדינה למבוכה

„אנצל את זכותי הניתנת לי לפי תקנון הכנסת להודעה קצרה, שתמציתה השמעתי באזני חברי הממשלה — ואני רואה לי לחובה להסביר גם לחברי הכנסת ולציבור כולו את מניעי ההחלטים שלי הערכת הוצאותיהם, — אמר ח"כ ד"ר יצחק רפאל.

אני וחברי לא עזבנו את הממשלה תוך ריב ומחלוקת. בממשלה זו כמו בכל ממשלה קואליציונית המורכבת מבעלי השקפות שונות, עבדנו תוך חילוקי דעות בדברים גדולים ופחות גדולים תוך ויתורים הדדיים לשמור על המוסכם בינינו והמשותף את כולנו.

אם כי לא תמיד גרסתי את כל ההחלטות הממשלה ולא פעם נדחו

ח"כ ד"ר יצחק רפאל

הצעותי ההסתייגותיות ורבו עלי חבריי, שמחתי להיות שותף למעשים ולהישגים הגדולים שממשלה זו רשאית להתברך בהם.

מאז מלחמת יום הכיפורים עד היום גברה עוצמה ישראל, הוחזר לעם הביטחון העצמי שעורער, נעשו צעדים ממשיים, אם כי לא מלאים לסתימת פערים בחברה, תוך מאמץ רב הובטח שלא יהא בתוכנו רעב וחוסר לחם, קיימת תעסוקה לכל מי שמסוגל לעבוד וייתכן, שאף התקדמנו ליעדי ההידברות עם שכנינו.

(סוף בעמוד 2)

הודעת רבין בכנסת

מאת סופרנו בכנסת

רה"מ יצחק רבין, הודיע אתמול לכנסת על הפסקת חברותם של השרים בורג, רפאל והמר בממשלה, עקב הימנעותם בכנסת בשבוע שעבר בהצבעה על רקע חילול־השבת בבוא מטוסי „פ־15". עם זאת הביע מר רבין את תקוותו שהשותפות ההיסטורית הרצופה בין תנועת העבודה לבין המפד"ל לא תעורער, על אף ההחלטה המצערת.

בהודעתו בכנסת אמר רה"מ שהוא עושה זאת מתוך „הכרת שליחות וחובה ממלכתית" ומתוך „הצדפת שיקולי אחריות ממלכתית על פני כל שיקולים אחרים".

הודעת ראש הממשלה

„מטעמים עקרוניים לא ראיתי לאפשרי לצבור לסדר־היום על ההי־

(סוף בעמוד 2)

זבולון המר: אם לצאת מהממשלה אין מכובד יותר מלצאת בגלל עקרון

לעת כזאת זקוק עם ישראל להנהגה מייצגת ואמינה יותר

„אם לצאת מן הממשלה, אין מכובד יותר משמצאת בגלל עקרון. עקרון הנושא ההצבעה שלא בנושא־דתי; עקרון שממשלת ישראל לא הגן. יה? מקודשין לחילול שבת ואני אחיה שותף לה — ולא מוחה על כך; עקרון שהשבת היא נושא חשוב. במדרגה ראשונה בעיצוב אופיו של עמנו; עקרון שאין ישיבה צמודה לכסא ולתפקיד בכל מחיר — אלא צמידות לעקרונותיך ואמונותיך, — אמר ח"כ זבולון המר בהודעתו בכנסת.

על כן מקבל אני באהבה את יציאתי מן הממשלה ואם נכון מה שאומרים שהחלטת המפד"ל להכרה בקודם ולתמיכה בה — הוסיפו לרצון לנתוקנו — רק תוספת כבוד הוא לי.

ההימנעות לא היתה פוליטית אלא מצפונית

לא הצבענו אי אימון לממשלה בשבוע שעבר מפני שהוסבר לנו שנעשו מאמצים לצמצם את הנזק ול־ סיים את חלקו הרשמי קודם כניסת השבת ושמני שהצבע צער על הצעקה בספיו אם נגרם חילול השבת.

ח"כ זבולון המר

ידענו שהצבעתנו אי־אימון תפיל את הממשלה אבל לא חפשנו עילה צדדית־פוליטית־פנימית כדי לברוח מספינה, מתוך לריאליות יתרה, מתוך אחריות ממלכתית באשר לעיתוי דנשיאים.

ידענו שהצבעת ההימנעות שלנו בודרת את האפשרות הפוליטית לפרק את הממשלה כלומר: יציאתנו מן הממשלה, היינו מודעים לכך דהסכמנו לכך. נבון שהאמנו לתומנו שמפלגת העבודה אינה אורבת למפד"ל כדי לעשות אותה קרדום לחפור את עניניה הפנימיים. יש מאתנו וביניהם אני, שלו ידעו זאת מראש,

(סוף בעמוד 2)

הבטח עתידך בגמולה

גמולה-קרן פנסיה של בנק המזרחי המאוחד בע"מ

חמישה רבנים נהרגו בתאונת דרכים באה"ב

ראנינגמאון, פנסילווניה, 20 (עספ"א) — חמישה רבנים אורתודוקסים מברוקלין ניספו היום בתאונת דרכים בקירבת עיירה זו ורב שישי נפצע ואושפז בעיירה והמשטרה שבמדינת פנסילווניה.

המשטרה מסרה כמו כן, כי הרבנים עשו את דרכם מברוקלין ללנקאסטר. התאונה ארעה כאשר המכונית שבה נסעו עקפה מכונית אחרת על גשר קטן והתחלקה על הקרח. המכונית סטתה למסלול הנגדי והתנגשה חזיתית במשאית גדולה.

שמותיהם של חמשת הרבנים שניספו הם: אלחנן שפיגל, מנחם שטראוס, שלמה ברקוביץ, אשר זליג כהנא, ושמואל הכט. מצבו של הפצוע הרב יוסף גוטמן קשה מאוד.

הרב נחום יוספי, דובר מועצת הארגונים היהודיים ברובע בורו־פארק מסר, כי כל ההרוגים היו פקידי־כשרות או שוחטים, וכולם התגוררו בבורו פארק או וויליאמסבורג.

נמשכת ההפגזה בדרום לבנון

משאית קטנה וכלב, שהובאה אתמול ל„גדר הטובה" בדובב בשביל תושבי הכפר עין אבל, פורקה באיחור של 4 שעות.

„פלנגיסטים", שהגיעו באמבולנס של „הצלב האדום" בקשר לבטחון, סיפ. - המוסלמים והמחבלים הפגיזו בליל ב' את הכפר וכי קיים מחסור חמור בכלי רכב, ולכן הם באו באיחור.

פועלים מלבנון, שהועסקו בישראל קיבלו אתמול את משכורותם באמצעות פקידי שרות התעסוקה, שהגיעו ל„גדר הטובה" בדובב הילקו להם את הכסף.

בתוך כך מסר אתמול מזכיר פועלי הבניין בחבל הגליל, כי חברה לבנייה פרטית מקריית שמונה קיבלה הוראה לגייס קבוצה פועלים מלבנון, המועסקים על ידה בבניית שיכונים בראש פינה.

שר האוצר קיים התייעצות דחופה נוכח המשבר הממשלתי

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

שר האוצר י. רבינוביץ קיים אתמול התייעצות במשרד לבניין ההדרדרה במצב במשק נוכח המשבר הממשלתי.

בהתייעצות השתתפו נגיד בנק ישראל ארנון גפני, מנכ"ל האוצר ע. סיוון, הממונה על הכנסות המדינה מ. גוידרפר והממונה על התקציב ש. שירן. הכוונה היא להיערך לפעילות כלכלית לתקופת בניים כדי לצמצם ככל האפשר את הנזק מהכניסה הפתאומית של המשק להילוך של חידות.

ישיבת המועצה הארצית של חבר הרבנים של המפד"ל

הגר"ש גורן קורא לכנס ועידה ארצית של רבנים לדיון במעמדה וסמכויותיה של הרבנות הראשית

מאת סופר הצופה

הביעה לכנס ועידה רבנים ארצית כדי לדון במעמדה, סמכויותיה ואמבעיה של הרבנות הראשית — השמיע הרב הראשי לישראל הגר"ש גורן בישיבת המועצה הארצית של חבר הרבנים של המפד"ל שנתכנסה אתמול בבית התנועה בת"א.

בישיבה נדונו בעיות הרפורמה בארץ, קליטת עליה ורישום נישואין.

הגר"ש גורן הביע תקוותו כי ועידה רבנים ארצית תצטרך לדון בכרסום שחל במעמד הרבנות הראשית ביחס לסמכות וחקיקה, עם העברת סמכויות אלה למשרד־הדתות.

„הוכח שצדקו הללו שהתנגדו בתוקף להעברת סמכויות מהרבנות הראשית לשר הדתות, שכן בימים האחרונים נמצאנו למדים שאין בטחון ששר הדתות יהיה תמיד איש דתי.

הרב הראשי אמר כי ועידת הרבנים הייבת לדרוש העלאת משכורת הרבנים המופלים לרעה. ביחס לבעלי תפקידים ציבוריים אחרים במדינה. למשל בנוגע משכורתם של הרבנים בשליש משכרם של ראשי המועצות הדתיות.

נגד העברת סמכויות הרבנות למשרד הדתות

ביחס לבעיות רישומי נישואין אמר הגר"ש גורן כי העברת הסמכויות מרבנות הראשית למשרד הדתות נעשתה בהסכמה „פוסט־דפקטום" של הרבנות הראשית. „התנגדנו לצורך לרשום נישואין חודש ימים לפני החתונה. התנגדנו להעביר את שמות הנרשמים לנישואין למרכז שיופעל במשרד הדתות. המרכז צריך להיות ברבנות הראשית, והמשבר הפוליטי האחרון בממשלה — יוכיח", אמר הרב הראשי.

תפקיד הרבנים — עיצובה הרוחני של המדינה

לדעת הגר"ש גורן נועד לרבני ישראל תפקיד חשוב בעיצובה הרוחני והדתי של מדינת ישראל הדבר תלוי אך ורק ברבנים עצמם. „אם נתאמץ תפעל כגוף אחד — אפילו כמיעוט — אפשר ליצור גדולות ונצורות. יש להקים את המחלוקה שהכננו בתחילת הקדנציה של הרבנות הראשית, ולהחזיר את התקציב והסמכויות למצב שהיה לפני הכרסום שחל בהן.

הרב הראשי הזכיר עוד פגיעה ברבנות הראשית שבעבה מפרסום תקנות חדשות ביחס לכהן כושר לרבנים. כל זאת צריך להחזיר לרבנות הראשית", אמר הגר"ש גורן. הטעים כי עתיד הדת במדינה איננה תלויה במשרד הדתות, כי אם ברבנות הראשית.

בהתייחסו לבעיית הריפורמים אמר הרב כי גם בעייה זו תלויה בכשרה ובתפעולה של הרבנות הראשית. „אם זו תהיה חזקה — תוכל להתגבר על בעיות הריפורמה. אם הרבנות הראשית תתפורר — ייפתח פתח להשתלטות תנועות רבניות בדלניות, ר־ יתוצרו קהילות נפרדות מימין ומשמאל".

את ישיבת ה„חבר" פתח חבר ה־

(סוף בעמוד 2)

פרסי הצופה לחותנים לשנה מראש

בדבר פרסים נא לפנות לסניפי העתון: תל-אביב, ירושלים וחיפה; וכן אצל הסוכנים ברחבי הארץ.

(ראה עמוד 3)

תחזית מזג האוויר

מעונן חלקית, בשעות הבוקר ירד גשם מקומי. הטמפרטורות: ירושלים 8 — 14, תל־אביב 11 — 19, חיפה 13 — 20, רמת הגולן 7 — 15, נהריה 11 — 20, צפת 7 — 13, טבריה 10 — 19, נצרת 9 — 18, עפולה 8 — 19, השומרון 7 — 15, לוד ורמלה 10 — 20, יריחו 10 — 23, באר שבע 6 — 18, אילת 12 — 23, כפרין שלמה 16 — 23 מעלות.

רבין: לא יהיה שינוי במדיניות החוץ

ראש הממשלה יצחק רבין אמר היום כי המשבר הממשלתי לא ישפיע על מדיניות החוץ של ישראל.

מר רבין אמר לעתונאים, לאחר הופעתו בכנסת, כי „כל השמועות כי יחול ריכוך במדיניות הממשלה או שינוי בבדיניותה, אין להן בסיס כל שהוא".

מקורות פוליטיים אמרו כי מר רבין יתפטר בעוד ימים ספורים ויקרא לעריכת בחירות באביב.

ביירות: קרב בין תותחי מחבלים לבין ספינות ישראליות

ביירות, 20 (ע"ר) — מקורות בביירות, המסתמכים על „קול ראיה" מעגו היום כי קרב תותחים בין שעתיים התנהל היום בין תותחים המוצבים באיזור החוף בקירבת צור, התנתן, בכליבת מחבלים ומוסלמים, לבין ספינות ישראליות שרדפו אחר אניה לנמל צור.

בתל־אביב הכחישו דוברים צבאיים כי ספינות סיור ישראליות היו מעורבות בקרב תותחים כל שהוא באיזור צור.

המקורות בביירות טענו כי חילופי היריות נפתחו בשעה 4 לפנות בוקר כאשר הספינה, ובה משאיות וג'יפים הגיעה בשלום לנמל.

צור היא מוצאם לים של המחבלים והמוסלמים בדרום לבנון, שאיננה עדיין תחת שליטת כוח ההרתעה הבין־ערבי.

בלונדון מסרה חברת לוידס כפי רדיו רודוס, כי ספינה המנוע „בובר־לינה" בת 389 הטונה — שבעליה לא זוהו — הופגזה בשעות הבוקר־מות של הבוקר בקירבת ישראל, ואנשי צוותה ירדו לסירות הצלה.

קוה' השקית לצליה

קל, נקי, נעים, נפלא!

ארומו־ר

צבעי דלתות וקירות

סדר היום ליום הזכרון של יקירנו

מאיר אביצדק ז"ל

שיתקיים במכון „יד מאיר" של „תנועת בני תורה" ברח' קוסטו 20, בית וגן ירושלים (בנין ישיבת „עטרת ישראל") ביום חמישי ב' בטבת (23.12.76):

בשעה 8.45 לימוד משניות לע"נ

בשעה 12.00 שיעור לזכרו

בשעה 1.30 עליה לקברו שבהר הזיתים

תחבורה מבנין הישיבה ומשרדי „תנועת בני תורה" רח' צפניה 27 ירושלים — „סעה 12.30"

תנועת בני תורה מכון „יד מאיר" — קרן מילגות „שבת מאיר"

מפעל עזרה „קרן מאיר ז"ל" — קופת גמ"ח ע"ש מאיר אביצדק ז"ל

למר דוד אולמר

מנהל הסניף המרכזי של בנק המזרחי המאוחד בע"מ ת"א

משתתפים בצערך על פטירת אם המשפחה

חיה ז"ל

חברת הלפור בע"מ

תל אביב

ברכת מזל טוב לבבית לחברנו

מר **ח. ז. ליבגוט**

חבר המרכז העולמי של המזרחי והפועל-המזרחי

ולמשפחתו

ולידידנו

ד"ר **משה א. יפה**

סגן יו"ר הוועד הפועל ומנכ"ל „היכל שלמה"

ורעייתו

להולדת הנכדה

המרכז העולמי של המזרחי והפועל-המזרחי

הופיעו!!! תקליטים חדשים

- מרדכי בן דוד — נשמה
- פרחי ניו יורק מס' 2
- פרחי לונדון מס' 2
- חיים הרשטיק ויהושע בוק — בשער הנגינה
- ניגוני פיטסבורג — רחש לבי
- מוטי זינגבוים — בשירים חסידיים
- ניגוני בית וויז'ניץ ומקהלת רננו חסידים, מאת המלחין ר' חיים בנט
- פרחי טורונטו מס' 2
- שמעון דז'יגאן — בתוכנית 1977

— להשיג בחנויות התקליטים בארץ —

הפצה ראשית: גל־דוד בע"מ

אלנבי 94 (במרתף) — טל' 611445 612162 תל־אביב

הסתדרות הפועל המזרחי והמפד"ל
סיעת למיפנה — השיכבה הצעירה

כנס השיכבה הצעירה של סיעת למיפנה

יתקיים אי"ה בירושלים — אולמי „הולילנד" הערב, יום שלישי, ה' דחנוכה (אור לנר שישי) כ"ט בכסלו תשל"ז (21.12.76) בשעה 18.45.

צבור חברנו מוזמן

פרטים בהזמנה

חלוקת מלגות לתלמידי ישיבות ומסיבות חנוכה

בהשתתפות:

הרב ש. ס. גמליאל — מנהל אזור ירושלים והדרום

הרב שאול אהרק

תתקיים אי"ה הערב, יום שלישי כ"ט בכסלו (21.12.76) בבית ספר ממ"ד רמב"ם בבית דגן.

הפותח: סעדיה אברהם — ראש המועצה הדתית

המנחה: מר חלקיהו צפירה — סגן יו"ר המועצה הדתית

הועד הפועל המאוחד של המפד"ל והפועל המזרחי נשיאות המרכז המאוחד

מתכנסים לישיבה משותפת

אי"ה, ביום רביעי, ה' טבת תשל"ז (29.12.76) בשעה 3.00 אחה"צ באולם הגדול של „בית בני ברית" בתל-אביב, רח' קפלן 10.

בסדר-היום:

א. הבחירות לוועידת התנועה

ב. שונות

הזמנות מיוחדות לא נשלחו; חברי הועד-הפועל המאוחד והסגנים וחברי נשיאות המרכז המאוחד מוזמנים בזה.

...המזרחי
...יון

...חק שלינקה

את ברכתנו החמה

בחירתך ביו"ר ועצה הדתית

עלה והצלח

משה ויגאל
גינדי

מיטב ברכות
...דינת ישראל
משלתה ושריה
...ל עם ישראל
...בוד חג החנוכה

Mr. & Mrs. Sol Koschitsky and ...
Toronto Canada

...ותינו המאליפות
...כבוד חג הנרות
ממשלת ישראל
...כל העם היושב בציון
...כות אורן של נרות חנוכה
...ה לאורו של משיח צדקנו

Mr. & Mrs. Myer Feldman and d...
Toronto Canada

مطابق للأصل

של המצפה

שלטון רבין מדחי אל דחי

ראש־הממשלה בהודעתו בכנסת על הפסקת חברותם של שרי המפד"ל בקואליציה הממשלתית התפתל סביב סעיף אחד־עשר בחוק־המעבר, כדי להוכיח, כביכול, שהחלטה זו „תסייע לחיזוקה של ישראל כחברה דימוקרטית, איתנה ובריאה".

החברה הישראלית כפי שהיא היום, מעוצבת על־ידי מפלגתו של ראש־הממשלה, מסואבת בתוך־תוכה בשביתות ובהשבתות, בשפל בתפוקת עבודה ובנגעי־שחיתות מדהימים בחלקים מן המינהל, בירידה מן הארץ ובגילויי־שלילה המרתיעים יהודים לעלות לארץ.

מול תמונה חברתית־מוסרית זו, שלא היתה כדוגמתה בכל שנות המדינה, מצא ראש־הממשלה ויועציו תרופה בדוקה „לחיזוקה של ישראל כחברה איתנה ובריאה": שימוש בתרגיל ערמומי כדי לסלק את המפד"ל מן הקואליציה, לרבות מניעתה מהשתתפות בממשלת־מעבר.

מפלגת־העבודה שנעשתה זירה של התגוששות בין בכירי עסקניה, ובאווירה עכורה זו אחד המכשיל את רעהו, וההכשלות במדיניות־חוץ ובמדיניות־פנים, ביחסי־עבודה ובאוצר, הן על חשבוננו, חשבון תושבי הארץ, חשבון המדינה כולה. אף בפנים מפלגה זו רווחת דעה, ש„הצוות המוביל" שלה מוביל אותה אל המדרון והשלטון ישמט ממנה.

מאחר שראש־הממשלה הולך מכשלון אל כשלון, תוך אבדן מתמיד אמינות הציבור, הרי הוא ויועציו יגעו־ומצאו אמצעי להציל את יוקרתו, כביכול, בתכסיס זול, רקום מאחורי הגב של „השותף ההיסטורי", כדי לרהקו מן הממשלה, להעמיד־פנים של כושר־החלטה, לנפנף בסעיף מן התקנון ולהכריז על פתיחת עידן חדש של איתנות ובריאות בדימוקרטיה הישראלית.

הציבור הדתי שלח את נציגיו לממשלה זו, הן לחזקה בשעת־חירום המתמדת למדינה, הן לנסות הרהבתה כממשלה מקיר אל קיר, והן למנוע מגורמים שמאלנים וניהיליסטים לפגוע ביסודי־היהדות הכלולים בקווי־היסוד. הנציגות הדתית הוציאה את הממשלה מצימצומה הכיתתי, והקנתה לה במידה מסויימת אופי כלל־ישראלי, בשאיפתה להרחיב את מצעה כממשלה יהודית־לאומית, ובעמידתה המדינית השקולה והערכית בבעיות חוץ־ופנים.

ראש־הממשלה רצותו נעשו מטרת לקיטרוגים לא רק מצד האופוזיציה אלא גם מצידם של חוגים רבי־השפעה במפלגתם. הם הלכו ומנו את ליקוייהם, כעדות משבר האימון, שעיקרם שלטון ללא יכולת הכרעה, ללא סמכות של הנהגה ראוייה לשמה. חילול־השבת בטקס קבלת המטוסים אף הוא מעיד על העדר כושר אבחנה והעדר איכפתיות. שלטון מוסמך ונבון היה מונע תקרית זו. ולכן היה טבעי ביותר למחות נגד אלה שגרמו לכך בהימנעות מהצבעה, אך ללא מגמה לגרור משבר ממשלתי מיותר.

מאחר שראש־הממשלה ויועציו היו זקוקים לחפות על המישגים המתמידים בהנהגתו, סימנים מובהקים של חוסר יכולת לעמוד בתפקיד, הרי ביימו הצגת־ראווה של פיטורי שרי המפד"ל, כהוכחה לעמדת תקיפה, ולפיצוי חוגי האגף השמאלני, כצהלתם, בסיכוי שידם תהיה על העליונה במירוץ המפלגתי הפנימי.

ממשלת רבין כמות שהיא היום, אין לה זכות־קיום כלשהי. גם כשהקומוניסטים והניהיליסטים יצביעו בעדה. בשעת כתיבת שורות אלה סביר להניח, שראש־הממשלה יגיש התפטרותו לנשיא לפני ההצבעה בכנסת בהצעת אי־אימון של ליכוד. מה שוודאי הוא, ממשלה עלובה זו דינה ליפול ובהקדם ככל האפשר.

המפלגה הדתית־לאומית, המייצגת כציבור מאורגן את שומרי המצוות ונאמני המסורת בעם־ישראל, מכבדת שותפות בונה ואמינה, אך גם מוקיעה תכססנות מבחילה כפי שנקטו ראש־הממשלה ויועציו. הם הוכיחו פעם נוספת, שלטובם רע למדינה ורע לתושביה, רע ליהודים וליהדות, ויש להלחם בו עד רידתו.

הציבור הדתי הגדול, המייצג אמונה ודביקות בתורה, עם ישראל וארצו, במערכתו לביעור קלקלה ושחיתות, שתלטנות כלפי פנים והתקפלות בפני גורמי־חוץ, ולחידוש ערכי צדק ויושר, טוהר־המידות ומוסר־העבודה, שורשיות יהודית בחינוך והליכות־חיים יהודיות בחברה, בראש־וראשונה ילכד את שורותיו, כדין מחנה נושא יעוד, שאין כאיחוד להוביל ציבור אל מטרותיו.

מול הלוחמה השמאלנית, אנטי־דתית ותלושה מזיקה מורשתית בין יהודים לארצם, התומכת בממשלת־רבין הכושלת, יש להעמיד מחנה אדיר שדגלם מדינה יהודית, בהנהגה של אמונה, חכמה ושותפות לאומית רחבה.

מן המבחן שבו נבחנה המפלגה הדתית־לאומית סיכויה לצאת מחוזקת ודרוכה לקראת מערכותיה. היא מוכרחת להתחדש מבפנים כדי להגיע אל עמדה מרכזית שממנה תוכל להתקרב אל יעדיה העקרוניים.

המשבר הממשלתי בישראל שיבש את המהלכים המדיניים

מאת סופרנו המדיני בירושלים

האירועים הפנימיים בישראל והאפשרות להקדמת הבחירות, משבשים את המהלכים המדיניים שהיו צפויים בשנה הבאה.

בארה"ב גרמה החלטת רבין הפתעה משום ששם ציפו לביקורו בחודשי מרץ—אפריל, כדי לקשור את החוטים לתחילתה של פעולה מדינית בשנת הבחירות ולהעמיד את הנושא המדיני במרכז מערכת הבחירות.

אם יוקדמו הבחירות בארץ ל־אפריל או מאי, אי אפשר יהיה ל־הגיע עד אז לשלב מעשי במו"מ המזרח תיכוני והנושא המרכזי ב־בחירות יהיה עניני פנים, חברה וכלכלה ולא נושאים מדיניים כפי שציפה רבין.

שגריר ישראל בוואשינגטון שמ־חה דיניץ קיבל הוראות מירושלים לא ליזום עתה מגעים עם הממשל החדש עד להבהרת המצב.

השגריר ימסור לאישים מדיניים בארה"ב הסברים על הרקע של החלטת ממשלת רבין. ההתפתחויות בישראל עלולות להשפיע לר־עה על החלטת הממשל בארה"ב בדבר גובה הסיוע לישראל בשנת 1978. לפי השמועות יקציב הממשל 1.5 מיליארד דולר, מזה 800 מיל־יון לסיוע צבאי.

חוגים מדיניים אמרו כי במצב שנוצר מבחינת יחסי הפנים ביש־ראל, אין סיכוי שהממשלה בהר־כב כל שהוא תוכל לחדש מו"מ ל־הסדר בשנת הבחירות.

עם סגירת הגיליון

קהיר, 20 (יופ"א) — שר המל־חמה המצרי הגנרל מוחמד גאמסי נועד כאן הערב עם נשיא סוריה אסד כדי להגיש לו „דו"ח מקיף על המצב הצבאי באיזור", מסרה סוכנות הידיעות המצרית.

גמאסי נתמנה באוקטובר כמפקד עליון של החזיתות הצבאיות של מצרים וסוריה נגד ישראל.

האוצר נערך לקראת קשיים פרלמנטריים בעניינים כלכליים

מאת סופרנו לכלכלה בירושלים

האוצר נערך למצב של קשיים פרלמנטריים בנושאים הכלכליים. קשיים כאלה צפויים בכנסת וב־ועדת הכספים בנושאי התקציב ובעניינים כלכליים הקשורים בו.

שר האוצר יהושע רבינוביץ אמר אתמול בתשובה לשאלות עיתונאים כי במשרדו ממשיכים לעבוד על הכ־נת התקציב. תוך ימים מספר יתבהר המצב בעניין זה, — אבר. שר האו־צר ציין כי יש אפשרות של הידב־רות עם המפלגות השונות בנושא התקציב אף אם הממשלה אינה מת־בססת על רוב.

בהנהלת האוצר חוששים במיוחד לקשיים בוועדת הכספים בכל הנוגע לצווים הטעונים אישורה וכן בדיוניה על הסעיפים השונים של התקציב. כמו כן יש בעייה של חוקים פיסקא־ליים הקשורים בתקציב.

אולם הבעייה העיקרית שתעמוד בפני הממשלה היא כי אין לה סמ־כות מוסרית לבצע צעדים בתחום המדיניות הכלכלית. התכניות היו ל־העלות בתחילת השנה התקציבית את מחיר מוצרי היסוד כתוצאה מצמצום סובסידיות ולייקר את תעריפי השי־רותים הציבוריים.

באישור התקציב תלוי גם מימון הוצאות מפלגות שיסתכם ב־125 מיל־יון ל"י בשנה הקרובה ובכיסוי הו־צאות הבחירות עצמן.

4 מיליון ל"י מע"מ — נגבה עד כה ביו"ש

המימשל הצבאי ביהודה וב־שומרון גבה עד כה 4 מיליון לירות כמס ערך מוסף מהסוחרים המקומיים. סכום זה גם כולל את שיעורי המס שנגבו מהיבואנים ה־מכניסים סחורה דרך גשרי הירדן.

כתב עתיים מוסר, כי מפקד יהודה ושומרון שוקל הצעה להעניק היום הקלות נוספות לסוחרים בגביית ה־תשלום של המס. ההקלות יתבטאו בכך, שאותם סוחרים שמחזורם ה־שנתי הוא למטה מ־500 אלף לירות ואשר יצהירו, כי אינם יודעים לנהל ספרי חשבונות, יבקש מהם המימשל הצהרה על הכנסותיהם לצורך תשלום המס. אם יסרבו להצהיר, יערך להם תחשיב במימשל ולפיו יצטרכו לשלם את המס. אם יראו הסוחרים את התחשיב כמוגזם, תוענק להם האפש־רות לערער על כך. אולם כל הסוח־רים הגדולים, שמחזורם השנתי הוא מעל 500 אלף לירות, יחוייבו בניהול ספרים.

מקור בכיר במימשל הצבאי אמר אתמול לכתב עתיים, כי המהומה שפרצה לאחרונה בערי יהודה ושומ־רון בגלל מס ערך מוסף היתה מעבר לקנה המידה המתאים, באשר מספר המחזורים שיחוייבו בניהול ספרים מגיע לפחות מ־2000. בתשובה ל־שאלה אמר אותו מקור, כי אם הגביה של המס תתנהל כראוי, הרי ההכנסה השנתית של מס ערך ביו"ש תסתכם ב־60 מיליון לירות בלבד.

עצורי הפגנות ביו"ש יובאו לשיפוט מהיר

המימשל הצבאי ביו"ש הכחיש את־מול את הידיעות, כאילו עצורים עש־רות תלמידים בבתי כלא בעקבות ההפגנות האחרונות באיזור. מספר העצורים כיום הוא 42 בלבד, מהם 25 בשכם, שלושה מטול כרם ו־14 מ־רבאללה.

העצורים האלה, החשודים בהתפר־עויות, יובאו לשיפוט מהיר ויוטלו עליהם קנסות, ואין כל ענין להמשיך ולהחזיקם בעצר.

תנועה מוגברת בגשרי הירדן

למעלה מ־900 אלף איש נכנסו ו־יצאו דרך גשרי הירדן ב־11 החוד־שים מינואר עד נובמבר 1976. חוגי המימשל הצבאי אומרים, שזהו מספר שיא שלא היה כמותו בעבר.

כתב עתיים מציין, כי 550 אלף איש נכנסו ויצאו דרך גשר אלנבי ו־350 אלף דרך גשר אדם (דמיה). 250 אלף היו מבקרים מארצות ערב, 600 אלף תושבים מהגדה ו־50 אלף תיירים מארצות המערב.

נוכח תנועה חזקה זו, החל המימשל הצבאי בימים אלה בעבודות התשתית של מסוף נוסעים חדש ומרווח, ש־יצוייד במיזוג אויר בגשר אלנבי. בנייתו של המסוף תסתיים בחודש יולי 1977 בהשקעה של 15 מיליון ל"י.

מקורות בוושינגטון

(סוף מעמוד ראשון)

ערביות, אולם הכרעה ברורה בבחי־רות תאפשר לראש הממשלה יצחק רבין לנקוט גישה נמרצת יותר ב־שלבים המאוחרים.

המקורות תיארו את רבין כאדם המעוניין מאוד לפתוח במו"מ ברא־שית 1977.

עוד אמרו, כי ישראל תתנגד לנו־כחות משלחת כל שהיא של אש"ף במו"מ, הן כמשלחת נפרדת והן כחלק מ„משלחת ערבית מאוחדת".

אולם, הוסיפו המקורות, המו"מ ל־סיום מצב הלחמה לא יחייב ועידה בקנה מידה מלא בג'נבה, והוא יוכל להתנהל באמצעות ארה"ב עם המדי־נות המעורבות במישרין — מצרים, ירדן וסוריה.

המקורות ציינו, כי מזכיר האו"ם קורט ולדהיים משתתף עתה באורח פעיל בניסיון להביא לידי מו"מ. ה־מקורות אמרו כי ממשלת ישראל הודיעה לוולדהיים, כי היא מוכנה לחדש את השיחות אולם לא על בסיס ההחלטות שאישרה לאחרונה העצרת הכללית של האו"ם, אלא על בסיס ההחלטות העיקריות של מועצת הביטחון 242 ו־338.

הודעת ד"ר רפאל

המדינה משופעת בבעיות המ־חייבות מאמץ לאומי עליון

ודאי כי המדינה משופעת בבעיות קשות ותמורות המחייבות מאמץ לאומי עליון כדי להתגבר עליהן והממשלה לא מצאה דרכים לריכוך הבחות ולקירוב הלבבות להבראת החברה מתחלואיה. גם לשם קיום הסטטוס קוו המוסכם בעניייני רוח ודת נאלצנו להאבק ללא הפוגות וכלל לא שבענו נחת מהפרצות ב־חומת הדת, שלא פעם השביעונו מרורים. עם כל זאת סברנו בשל החיוב במעשה היום יומי, שמחוב־תנו לקיים שותפות קואליציונית ו־לחזק את הממשלה במילוי שלי־חותה. אנו לא רצינו במשבר אותו יכולנו לחולל לפני שבוע ולהצטרף למצביעים אי־אימון.

מתוך טעמים ושיקולים משלו נ־טל על עצמו ראש הממשלה את האחריות לגרום למשבר ולהטיל את המדינה כולה למבוכה בטרם עת, ולמערכת בחירות ממושכת. תמיה־ני על יצחק רבין, שהכרתיו מקרוב כשוקל ענינים לעומקם, על שקיבל עצת יועציו הנראית אולי טובה לו ברגע הזה, לטווח קצר. אולם זוהי החלטה גרועה מאוד ומזיקה מאד לטווח ארוך, לשנה זו ואולי גם ל־שנים הבאות.

צעד זה לא יעבור ללא פגימה ביחסים בין שני זרמים יסודיים באומה, בין תנועת הציונות הדתית לבין תנועת העבודה, שגדולים ר־בים כוננו אותם וטיפחו אותם תוך דאגה והבנה. יש ודאי המב־קשים לסיים תקופת שותפות זו, כי אלה אינם גורסים פירותיה ות־נובתה. חסרי שורשים אף לועגים לה לעתים, עימהם אין לי כלל וי־כוח. אולם אם נתעלם מתהליכים אלה של ראש הממשלה מתוך הע־דר ראיה מעמיקה הרי הדבר מעו־רר דאגה.

חוסני מובארק סגן נשיא מצרים:

ל„תוצאות השיחות בין סאדאת ואסד יהיו השלכות כלל־עולמיות"

קאהיר, 20 (עי"ר, יופי"א, ע"י) — סגן נשיא מצרים חוסני מו־באראק אמר היום כי לשיחות ש־מנהלים עתה נשיאי מצרים וסו־ריה יהיו השלכה כלל־עולמית.

בשיחה עם כתבים הטעים מובארק כי הדיונים בין שני הנשיאים יש־פיעו בצורה של „פצצה".

לדבריו היו השיחות פוריות ביותר, אך סירב למסור פרטים נוספים.

שני הנשיאים נפגשו היום לשיחה שנמשכה קרוב לשעתיים, שבה לא השתתפו עוזריהם.

השיחות המתנהלות כאן מאז יום שבת מתוארות כחלק ממתקפת שלום מרוכזת של המדינות הערביות ה־מתונות.

פהמי: התוצאות ישתקפו באומה הערבית כולה

לאחר שסאדאת ואסד סיימו סיבוב שלישי של שיחות, אמר איסמעיל פהמי לכתבים כי שתי המדינות פו־עלות למיזוג האסטרטגיה הצבאית והמדינית שלהן.

„פגישות אלה הן נקודת מפנה ו־התוצאות ישתקפו בקרוב באומה ה־ערבית כולה", הטעים פהמי.

פקידים מצרים ציינו כי במהלך הדיונים דובר על המאמצים לחידוש ועידת ג'נווה לענייני המזה"ת.

במהלך השיחות דנו שני המנהי־גים גם במצב בלבנון שם הופעל כוח ערבי המונה כ־300 אלף אנשי צבא, מרביתם חיילים סוריים, כדי לשים קץ לשפיכות הדמים.

בשיחה עם כתבים אמר פהמי כי ישראל מפחדת מהשלום והוסיף „אנו רוצים להחזיר את זכויות הערבים ואנו רשאים להפעיל את כל האמצ־עים הלגיטימיים, כולל היכולת ה־אינדיווידואלית שלנו כדי להשיג מטרה זו".

עוד אמר פהמי „אנו נכנסים ל־שלב חדש של פעולה בדרכי שלום. נעבור לפעולה צבאית, אם לא יביאו דרכי השלום להחזרת זכויות הערבים ואדמות הערבים".

אתמול אמר סאדאת, כאשר נפתחו השיחות המצריות־סוריות, כי השינוי שחל בארה"ב לא יביא לשינוי עמ־דת הערבים.

„אנו אדונים לגורלנו ויודעים מה ברצוננו להשיג" הטעים סאדאת.

עוד אמר כי „כל עוד קיימת הס־כמה בין מצרים לסוריה, האומה ה־ערבית תהיה חזקה".

פהמי: פיטורי שרי המפד"ל — תמרון להקפאת המהלכים להסדר שלום במזה"ת

קאהיר, 20 (עי"ר) — שר החוץ המצרי איסמעיל פהמי אמר היום כי פיטוריהם של שרי המפד"ל מהקאבינט הישראלי אינו אלא תמרון, שנועד להקפיא את ה־מהלכים להשגת הסדר שלום ב־מזה"ת.

פהמי הגיב על החלטתו של ראש הממשלה יצחק רבין לסלק את שרי המפד"ל ממשלת הקוא־ליציה.

בשיחה עם כתבים אמר שר ה־חוץ: „אלה הם תמרונים ישרא־ליים להקפאת הסדר מזרח תיכו־ני. הישראלים חששו מן הכשל־תם על ידי ניסיון לערער את מהלכי השלום".

ח. הרצוג נפגש עם ד"ר ואלדהיים

„מזכיר האו"ם תמיד מוזמן לבקר בישראל" — אמר השגריר

מרכז האו"ם, 20 (עי"ר, יופי"א ועספי"א) — שגריר ישראל בא־או"ם חיים הרצוג אמר היום כי מזכיר האו"ם קורט ואלדהיים „תמיד מוזמן לבקר בישראל".

מר הרצוג אמר לעתונאים בתום פגישה של שעה עם מזכיר האו"ם, כי ולדהיים — שכבר הוזמן לשוחח עם מנהיגי מצרים בקהיר — טרם החליט מתי לבוא למזרח התיכון.

כאשר נשאל השגריר הרצוג אם מזכיר האו"ם ביקש הזמנה לישראל, השיב השגריר: „מר ולדהיים איננו צריך לבקש הזמנה לישראל. אנו חברים באו"ם והמזכיר הכללי תמיד יתקבל בברכה בישראל".

על השאלה, אם הוא מבדיל בין ביקור כמזכיר כללי, ובין ביקור על פי ההחלטה שקיבלה לאחרונה ה־עצרת הכללית הקוראת למר ואלד־היים לבוא במגע עם כל הצדדים כדי להכין חידוש ועידת ג'נווה, — אמר מר הרצוג: „איש לא שוחח עמי בדבר בואו למזה"ת בעקבות החלטה כל שהיא".

מר ולדהיים קיים לאחרונה מגעים עם הצדדים במזה"ת, כולל אש"ף ושני יושבי הראש של ועידת ג'נווה, ארה"ב וברה"ם.

היום נועד ואלדהיים עם שגריר מצרים באו"ם אחמד עבדל מגיד, ו־נמסר כי השיחות נועדו לבחון את האפשרות של חידוש ועידת ג'נווה.

ועידת ג'נווה — רק על בסיס החלטה 338

דובר משלחת ישראל באו"ם מסר, כי השגריר הרצוג הדגיש באוזני ואלדהיים שכל התקדמות לקראת חי־דוש ועידת ג'נווה חייבת להיות על בסיס החלטת מועצת הביטחון 338 ולא עפ"י החלטות של העצרת ה־כללית.

העצרת הכללית אישרה לפני 10 ימים החלטה בהשראת מצרים, הקו־ראת לחידוש שיחות ג'נווה. ישראל וארה"ב היו המדינות היחידות שהצ־ביעו נגד החלטה זאת, בנימוק כי ה־החלטה מזמינה בעקיפין את אש"ף להשתתף בשיחות.

מר הרצוג אמר כי שיחותיו עם ואלדהיים התנהלו היום „במסגרת ההחלטה 338".

שר הפנים דורש התקנת משתיקי־קול במטוסים החדשים של „ארקיע"

שר הפנים, ד"ר יוסף בורג, ביקש אתמול להעלות על סדר יומה של הממשלה הצעת החל־טה, שתחייב את חברת „ארקיע" להתקין משתיקי קול בשני ה־מטוסים מטיפוס „באק 111" שהחברה עומדת לרכוש.

בדברי ההסבר מציין ד"ר בורג, שרשויות התעופה ברחבי העולם הכירו ברעש המטוסים כבעייה סבי־בתית ועל כן מיישמים ברחבי ת־בל שיטות להפחתת מטרדי הרעש, כולל אמצעים טכנולוגיים.

שר הפנים מדגיש, שרשויות ת־עופה מבקשים על כן להחליף מ־טוסים רועשים בשקטים ולשם כך אף נקבעו בתקנות מפלסי רעש מקסימליים, ואפילו משרד התחבורה בארץ החליט לאמץ תקנים אלה. למרות כל האמור לעיל, מוסיף ד"ר בורג, עומדת חברת „ארקיע" לר־כוש בימים אלה שני מטוסים מד־גם „באק 111" שיטוסו כ־5 פעמים ביום לאילת, כאשר ברכישה יוש־קעו כ־80 מיליון ל"י. שר הפנים קובע, כי המטוס הוא הרועש ביו־תר והרכבת משתקים תקטין באו־פן ניכר את מפלסי הרעש הנוצ־רים. רכישת מערכת השתקה למ־טוס תעלה כמאה אלף לירות שטר־לינג.

מספר יהודים גורשו ממוסקבה — ערב פתיחת סימפוזיון התרבות — היום

מוסקווה, 20 (יופי"א ועספי"א). לפחות שלושה יהודים סובייטיים שהגיעו למוסקווה כדי להשתתף בסימפוזיון בלתי רשמי על התר־בות היהודית בבריה"מ, נצטוו בידי השלטונות לשוב לבתיהם ב־ערי המחוז — אמרו היום מארגני הסימפוזיון.

אדם רביעי, נחום סלמסקי, נצטווה להישאר בעיר מגוריו וילנה שבליטא, לתקופה בלתי מוגבלת, בעוד מתנהלות חקירות בדבר האשמות כי הפיץ שלא כחוק מידע אודות יהדות בריה"מ.

סלמסקי, הוזמן להשתתף בסימ־פוזיון, האמור להפתח מחר (היום) במוסקווה, כדי לדון במצב הנוכחי של התרבות היהודית בבריה"מ וב־סיכוייה בעתיד.

בנימין פיין, ראש הועד המארגן את הסימפוזיון, אמר כי הכנס „יערך כמתוכנן, למרות ההטרדות של של־טונות בריה"מ, אשר הכריזו כי הוא נוגד את החוק".

זרים רבים שהוזמנו להשתתף ב־סימפוזיון לא קיבלו אשרות־כניסה או חדרים בבתי מלון במוסקווה, נאמר בידיעות מן המערב.

הוועידה למען יהדות בריה"מ מס־רה בניו יורק, כי שלטונות בריה"מ חוקרים עתה את נחום סלמסקי שב־דירתו בוילנה נערך בקביעות סמינר על התרבות היהודית, וההאשמות ה־מועלות נגדו עלולות להביא להר־שעתו ולענשו של שלוש שנות מאסר.

סלמסקי, ד"ר לפיסיקה, נשוי ואב לילד בן שמונה, נצטווה לא לעזוב את וילנה עד להשלמת החקירה. אמו, הלוקה במחלה קשה בישראל, שיגרה פניות רבות לשלטונות בריה"מ ב־בקשה להתיר את עליית בנה.

בשבועות האחרונים נערכו חיפו־שים בדירתו של סלמסקי והוחרמו חפצים ומסמכים אישיים. הוא נקרא לחקירות ממושכות בק. ג. ב. והובע חשש לשלומו.

במסגרת ההטרדות לקראת הסימ־פוזיון במוסקווה, נודע כי השלטונות הסובייטיים פשטו גם לביתו של גנן סולוסקי ממוסקווה, והחרימו חומר הקשור בסימפוזיון.

הק. ג. ב. במוסקווה חקר גם את ואלרי פיידמן, ליאוניד ולובסקי, ו־רווה פלדמן. לזו האחרונה נאמר כי עליה לחדול מפעילותה ומקשריה עם מארגני הסימפוזיון.

יו"ר הועידה למען יהדות בריה"מ בניו יורק, רוברט אבראמס אמר: „אם מר סלמסקי יועמד לדין, יהיה זה המשפט הראשון של פעיל יהודי מזה 9 חודשים. רק לפני חודשיים הביא לחץ מערבי לשחרורם של שני פעילים במוסקווה, שהיו צפויים ל־חמש שנות מאסר. עלינו לעשות כל אשר ביכולתנו כדי למנוע את כליאתו של סלמסקי, ולהבטיח את זכותו לבוא לאמו בישראל".

הסינים אינם משתתפים בחגיגות לציון יום הולדתו ה־70 של ברז'נייב

מוסקבה, 20 (ע"ר) — מנהי־גי סין לא שלחו כל איגרת בר־כה למזכיר המפלגה הקומו־ניסטית הסובייטית ליאוניד ברז'נייב לרגל יום הולדתו ה־70 — ואת גילו היום מקורות סיניים.

יצוין, שב־1964, כאשר ני־קיטה חרושצוב חגג את יום־הולדתו ה־70 שלחו לו מנהיגי סין ובראשם מאו טסה טונג איגרת ברכה ארוכה.

גם מנהיג המפלגה הקומוניס־טית הצרפתית, ז'ורז' מארשה נמנע מלברך את ברז'נייב ב־אורח אישי. הקומוניסטים הצר־פתיים שלחו איגרת ברכה בחו־תימת גאסטון פליסונייה, חבר הלשכה המדינית של המפלגה.

לעומת זאת חתם מנהיג ה־מפלגה הקומוניסטית האיטלקית אנריקו ברלינגר על איגרת ה־ברכה.

הודעת ז. המר

(סוף מעמוד ראשון)

היינו מגיבים — פוליטית גם כן באי־אימון ומפילים את ה־ממשלה; יש שהיו נשארים בעמדתם העקרונית להימנע — אך אף אחד מאתנו לא היה נרתע מהצבעה כפי שהצבענו.

ועל כן אני גאה על אי־ההגזמה ועל תמימות הדרך שגילינו ועל אי־החרדה והחשש להינתק מן הממשלה, שבטאנו ומימשנו. אני בטוח שפעל־נו הפעם בדיוק כפי שהיינו מוכרחים, כפי שציפו מאתנו שולחנו.

נימוק פוליטי־פנימי קבע דעתה של מפלגת העבודה

מפלגת העבודה מתכסה מאחורי החוק, מסתירה שהחוק אינו אוטומטי אלא מותיר את עיקר המסקנה לשי־קול הפוליטי. ואמנם נימוק פוליטי־פנימי של מפלגת העבודה קבע את דעתה.

אני לכשעצמי אין לי טענות למפ־לגת העבודה על שותפות הסטורית מפני שיש לי השגות והערכות על מימושה והאמת שלה. אבל כלפי ה־מפד"ל הוותיקה, כלפי חברי הוותי־קים, ששמרו איתנים לשותפות ה־זאת נתנה מפלגת העבודה סטירת לחי: כלפיהם עשתה תרגיל ערמומי שאני יודע שישאיר בהם צלקות ו־יעשה בהם קרעים.

ב„טריקים" לא בונים אמינות

„לי יש טענה מדינית מוסרית ציבורית. מדינה לא מנהלים ב„גימי־קים" וב„טריקים" לא בונים אמינות. לקפוץ על המציאה ואחר כך להת־גאות ב„הפתעה" וב„תחכום" ולקרוץ לרגשות של שונאי היהדות הדתית הלאומית — אולי יש בכך יתרון „צבאי" אבל לא מדיני, „טקטי" אבל לא אסטרטגי.

יש עמי כמה תמיהות שהייתי רו־צה לשתף בהם את הכנסת ואת ה־ציבור ויראה הציבור הנבון וישפוט. רסיסי מפלגות ובודדים כמו רקי"ח ומוקד לא מכבדי שבת ומוקיריה נס־פחו ונאחזו באי־אימון על שבת כדי להפיל ממשלה. מהם בנימוקים של בקי־סרוקי. ואילו עכשיו מסבירים בנימוקים מסולפים והעקומים כזוע תמכו בממשלה המקוטעת והחיגרת שנותרה, בתקווה שתוותר הרבה על שטחי א"י, על אופיה היהודי. תשלים עם אש"ף ואולי גם חלקם ובתקווה שיצרפו אותם לממשלה. אבל זה ב־אמת עניינם שלהם ושל בוחריהם לשעבר.

אני מאמין שבתקופה הזאת ד־באתגרים האלו לא ייתכן שממ־שלה כה חסרת גיבוי ציבורי כה חד־צדדית מבחינה מדינית ובחינוכ־ית דתית וחברתית תנהיג את העם. עם ישראל ראוי וזקוק ל־הנהגה מייצגת יותר, אמינה יותר ומלוכדת יותר בעת הזאת.

אם בכוונת ראש הממשלה לפזר ולהתפטר מחר — מוטב. אם בכוונת הממשלה בהתבולה נוספת בהיש־ענות על רקי"ח ומקיי להמשיך ולשל־לוט ואולי לסבך את המדינה במהל־כים שיזיקו לנו, — נעשה הכל כדי להפיל אותה, כדי להקדים את הבחי־רות ולתת סיכוי להנהגה חדשה ש־תוביל את העם הזה לקראת יעדיו הגדולים והאמיתיים.

בין הפטיש והסדן

בחירות מוקדמות לכנסת ה־9

[אתמול בכנסת]

מאת יונה כהן

מליאת הכנסת היתה אתמול מ־ליאה ממש, ויותר מזה. כמאה ו־עשרה חכ"ים, וכל השרים, היו במ־קומותיהם. גם יציעי האורחים היו מלאים עד אפס מקום, והיה צורך להוסיף טורי כסאות. נוסף לעתו־נאים המקומיים באו עשרות כתבי חוץ, אנשי רדיו וטלוויזיה מהארץ ומחו"ל.

מראשית הישיבה עברו השרים לשעבר, בורג רפאל והמר וישבו בשורות החכ"ים. באווירה רוויית מתח מסר רה"מ את הודעתו, בה חזר מספר פעמים על הבעת צערו שנאלץ להחליט מה שהחליט.

ענין רב ייחסו השומעים למש־פט קצר בדברי רבין שבו ציין שיש להקדים את הבחירות לכנסת הת־שיעית, אלא שתחילה יבקש את אישורה של מפלגתו.

האזנה לדברי רבין „הופרעה" לרגע, כאשר אמר „שרי המפד"ל" ובגין העיר לו שאין לומר „שרי המפד"ל" כי כולם שרי המדינה הם. רבין קיבל את התיקון ואמר: „השרים חברי המפד"ל".

כשרה"מ סיים, ניתנה הרשות ל־שרים המתפטרים (בהתאם לתקנון) לשאת את דבריהם, והם נקראו ע"י היו"ר אל הדוכן כ„חבר כנסת".

פרט לקריאות ביניים בודדות היה קשב רב לדבריהם של שלושת נציגי המפד"ל ונאומיהם צויינו ל־שבח ע"י רבים מהחכ"ים ומהקהל.

ניסיון להשיג רוב עראי

האווירה במזנוני הכנסת היתה כמו ביריד גורל. חכ"ים מהמערך וגם שרים הסתודדו עם נציגי ה־סיעות הקטנות. המערך ניסה את מזלו אצל רק"ח, שולמית אלוני, מ. פעיל, הלוי וכו' ובקשו שיסייעו בדחיית „הצעה של הליכוד וה־דתיים" להבעת אי־אימון. לשעה קלה פשטה שמועה שרה"מ דוחה ליומיים שלושה את התפטרותו, ב־תקוה שמתנגדי הממשלה לא יגיעו לרוב לאי־אימון. כשעה אחרי־כן נמסר: להד"ם. אם הממשלה המקוטעת לא תתפטר בבוקר — תיפול בערב (בהצעת אי אימון).

בינתיים פנו, שרי לי"ע ובקשו מ־רבין שינהג בהם בהגינות, ויגלה להם את מהלכיו. אם הממשלה מת־פטרת מחר (היום) — רצונם להק־דים „לקפוץ מהעגלה" ולהתפטר לפני כן. השיב להם רה"מ: ניפגש בעשר בלילה (לאחר ישיבת המע־רך והנהלת המפלגה).

מ. פעיל פרסם הודעה בה כתב כי ייתכן שרה"מ לא תכנן היטב את השלב הבא של המהלך אחרי התפטרות המפד"ל, אבל אל ינסה לשחק במצפונם ובתמימותם של ה־חכ"ים מהסיעות השמאליות הקט־נות".

התיקים בידי מי?

אחת השאלות שהתעוררה עם התפטרות שרי המפד"ל: בידי מי יופקדו שרי הפנים, הדתות והסעד עד הבחירות? בראשית כהונתה של הממשלה הזו, בלי נציגות המפ־ד"ל, הופקדו תיקים אלה בידיהם של הלל (פנים), צדוק (דתות), ו־שם טוב (סעד). עתה, ההודעה ב־כנסת על העברת התיקים לידי ש־רים אחרים טעונה אישור הרוב בכנסת. באין לממשלה רוב לא יהיה מנוס מאשר המשך החזקת התיקים ע"י רה"מ.

הדלקת נרות חנוכה

שרים וחכ"ים מכל הסיעות הת־אחדו, ויחד עם ציבור עובדי הכנ־סת לכל דרגותיהם, התאספו באו־לם המזנון הכללי. סגן יו"ר הכנ־סת, פנחס שינמן, הדליק נרות חנוכה, וכל הקהל שר „מעוז צור ישועתי" וטעם מהלביבות והסופג־ניות.

שגריר ארה"ב נפרד מהכנסת

„בזמן שרותי הקצר הספקתי ל־הכיר ולהוקיר את ישראל והישר־אלים והישגיכם המרשימים. זכיתי שבתקופת כהונתי צעדה ישראל צ־עד לקראת הסדר באיזור. אוהולי שמאוויכם לשלום יתגשמו במלואם" אמר שגריר ארה"ב מאלקולם טון בארוחת צהרים אשר ערך לכבודו יו"ר הכנסת, ישראל ישעיהו.

הודעת ד"ר בורג

(סוף מעמוד ראשון)

ידענו בחוק הכתוב, שמשעה שחבר ממשלה מצביע בניגוד לאמור בסעיף זה, דינו כדין מי שהתפטר מהממ־שלה מן היום שהממשלה תמסור על כך הודעה לפני הכנסת.

הצבענו בידיעה, כפי שהצבענו. זה קו ישר שלנו, כולל עזיבת קוא־ליציה. אז המשבר של החינוך ה־אנטי־דתי במחנות העולים החדשים בשנת 1951, מאז משבר „מיהו יהודי" בשנת 1958 ובשנות ה־70.

החלטת הממשלה — לא בגלל הרצון לחזק את המשמעת

ברם, אין לי שום ספק שהחלטת הממשלה בהתאם לסעיף 11 של חוק המעבר לא באה בגלל הרצון לחזק את המשמעת הקואליציונית.

הרי איזו ממשלה נשארה בלעדינו, וכמה זמן היא תישאר ותהנה מאימון הכנסת העם?

לא מתוזקה אלא מחולשה — הציע רבין הצעתו

אני קובע כי לא מחוזקה הציע ראש הממשלה את הצעתו, אלא מ־תוך חולשה — הוא בורח קדימה, קדימה אל בחירות מוקדמות. הוא בורח אל הבחירות המוקדמות תוך הודעה סנסציונית־דרמטית בדבר סעיף 11, כאילו אפשר על־ידי כך שהצי־בור ישכח תמונת מפלגתו המסוכ־סכת מבפנים עם האחריות לאוצר מתמוטט, יחסי עבודה מעורערים ו־יחסים מעורערים עם ההסתדרות.

הצעת ראש הממשלה אתמול ב־ממשלה היתה תגובה על צרות שלו, בביתו הוא, ולא בבית הקואליציה עם המפד"ל.

הישיבה בממשלה אינה שיא האידיאלים

בשביל המפד"ל לא הישיבה ב־ממשלה היא שיא האידיאלים, אלא העבודה למען המטרות הדתיות — הציבוריות שלנו. ננסה לקיים מצוות אלו באופוזיציה, לא פחות מאשר בהיותינו בקואליציה. אין בזה ניגוד לעמדתנו העקרונית וההסטורית ש־אנו מחייבים שיתוף פעולה בין כל חלקי האומה.

האסקפיזם (הבריחה) של ראש הממשלה אינו פותר לו בעיה ו־אינו פוטר אותו מן האחריות כבידת המשקל שבשעה שהעם זקוק ליציבות הוא גורם לזעזוע נוסף; בשעה שהממשלה זקוקה לבסיס רחב ביותר, הוא מקים ממשלה על הבסיס הצר ביותר; בשעה שהמדינה, ולא רק הממ־שלה זקוקה לאחדות אמיתית בית ישראל באמור הם עם — הוא גורם פירוד בין שלומי אמוני ישראל לבין מדינת ישראל. זוהי אחריות הסטורית, אשר הוא קבל עליו והוא ירבץ תחת משא זה.

מלחמתנו נגד עוכרי דת — תימשך

ברצוני להדגיש בשעה זו, כי מל־חמתנו נגד עוכרי דת ונגד עוקרי דת, תימשך. אין אנו תנועת מחאה מהסוג שצצה אחרי יום כיפור 73. ולפני הבחירות ב־73. השרשים שלנו עמוקים בקרקע ארץ ישראל ובתוד־עת עם ישראל. המפד"ל מייצגת יעוד ושליחות — שומרת על הגחלת במפעל חינוך לתפארת. יש לנו לפ־עמים ויכוח עם חלקי הנוער שלנו. ברם, תראו לנו — תראו לכם — גילויי אידיאליזם כמו בנוער שלנו! אני מודה שיש קוצים לשושנים ה־אלו — אבל הם גדלים בגינה שלנו.

זה נותן לנו כוח מוסרי וציבורי לנהל את מאבקינו נגד הממשלה ה־מקוטעת הזו, ממשלה שראשה קטע אותה. חבל, חבל מאד, שככה ראתה הנהגת העבודה לסיים דרך מסויימת בשעה שספק גדול הוא אם היא תקבל מנדט להמשיך בהנהגה.

מהבמה הרמה הזאת אגיד ששוב נתברר כי היהודים הדתיים נמצאים בבדידות — ופעם באה הדגמה לכך מהימין, ובפעם מהשמאל.

אני מזמין את היהודים הדתיים ב־ארעא קדישא הדין ובכל אתר, ואתר להקשיב היטב לנימה של „פסטיבל אנטי־דתי", לשמחת ההתפרקות ש־באה לידי ביטוי עקב עזיבת המפד"ל את הממשלה הנוכחית, בהודעות ב־ציני בכמה סיעות.

הציבור הדתי־לאומי לא יתן לא להעליב את קיומו ולא להשי־תיק את פעלו. נאבק על זכות קיומנו גם במישור הפרלמנטרי בהור מכשירי שלשלת הדורות, רציפות הדורות ואחדות ישראל".

ד"ר מ. א. יפה קורא לרה"מ להימנע מפגיעה בקודשי ישראל

מאת סופרנו בירושלים

בקריאה לראש הממשלה ולשריה להימנע מקבלת החלטות העלולות לפגוע בעקרונות המקודשים לעם־ישראל — יצא אמש נשיא איחוד בתי הכנסת ד"ר משה א. יפה ב־עצרת חנוכה רבת משתתפים ש־נערכה ב„היכל שלמה" בירושלים.

ד"ר יפה הביע את צערו נוכח תגובתם של ראשי מפלגות אחדות על עזיבת המפד"ל את הממשלה, „למשמע תגובתם נדמה היה לי שהשמחה נובעת מהרגשת פריקת עול הערכים היהודיים שהמפד"ל ייצגה בממשלה ועמדה על משמרת קדושתה", — אמר הנואם.

מעלה אדומים מציין היום שנה לעלייתו על הקרקע

מאת סופרנו בירושלים

התנחלות אדומים תצויין היום בעצרת חגיגית מלאת שנה ל־עלייתה על הקרקע.

העצרת תיפתח באתר המתוכנן ליישוב הקבע. תושמע קריאה ל־ממשלה להקים יישוב קבע במעלה־אדומים. המשך העצרת תתקיים ב־רחבת היישוב שקושט לרגל המ־אורע בדגלי הלאום ובתאורה חגי־גית.

מצפים לאורחים רבים, ביניהם חכ"ים ואישי ציבור, אוטובוסים מ־יוחדים יצאו למעלה אדומים מרח־בת „בנייני האומה" בירושלים.

תצפית

מוניות שירות במקום „אגד"

(יכין) מצב התחבורה העירונית בירושלים ב„אגד" הוא לבלי נשוא, עד שמשרד התחבורה „מתנצח" בהודעות עם הנהלת „אגד", מעניש חברה זו ללא רחמים את התושבים. אין ספק שהדברים עלולים להגיע לחריפות שתזיק ל„אגד".

הפתרון כרגע הוא „ללכת לקראת „אגד" ואם צמצום שירותיה מג־ביר את הכנסותיה, חייב משרד התחבורה להסדיר מוניות „שי־רות" בעיר, לפחות במספר קווים מרכזיים: 4, 6, 18, 9 ועוד.

אין משרד התחבורה רשאי ל־הפקיר את תושבי ירושלים שהם „כדור" בין „אגד" המצמצם קווים לבין משרד התחבורה המונע הפעלת מוניות „שירות".

היכן עיריית ירושלים במצב כזה?

★

סככה ב„גדר הטובה"

(פ') במבצע בזק להקמת סככת המתנה בשביל הבאים ל־מרפאת צה"ל ב„גדר הטובה" במטולה, הוחל ביום א' בבוקר, והוא יסתיים תוך יומיים.

המבנה, מברזל פלדה ולוחות אסבסט, ממוקם מעברו השני של הכביש, במטע זיתים בתוך שטח לבנון, הסמוך למרפאה. הסככה נועדה להגן על אנשים חשופים לרוחות וגשם בציפיה להתקבל למרפאה.

אלוף אברהם אורלי, הממונה על „השטחים", ביקר ביום א' ב„גדר הטובה" במטולה בלווית המושל הצבאי, סגן אלוף עקיבא דן וקצינים בכירים במימשל. הפועלים מלבנון באו לעבודה וה־פעילות ב„גדר הטובה" נמשכה בשגרת היום.

★

צמצום תקציב והשפעתו

(א. צבי גבעון) בסימפוזיון שהתקיים בישיבת בנ"ע „פרחי אהרן" בקריית שמואל שליד חיפה, בכנס השמיניות, השתתף בין השאר ד"ר יוסף גולדשטין, מנהל מח"ז חיפה והצפון ומרצה בכיר באוניברסיטת חיפה. כשנשאל על צמצום תקציב המדינה והש־פעתו על משרד החינוך, ענה בגילוי לב, שהוא כאזרח המדינה מברך על הצמצום, וכמובן שזה עלול לפגוע גם במערכת החינוך.

הסביר, שעל 93 אחוז מתקציב של משרד החינוך, אין המשרד שולט ואינו יכול לשנותו. המדובר בהוצאות שוטפות של אחזקת הבניינים והכתות, בתשלום משכורות למורים, לעובדים וכו'. רק כ־7 אחוזים עומדים לרשות המשרד לפעולה תוספית, שאותם אפשר לכוון. והנה כל שבעת האחוזים אלה מוציאים עבור חינוך של ילדים טעוני טיפוח.

הדובר סיפר, שנמצאים בארץ כשלושת אלפים ילדים בגיל בית ספר היסודי מעולי בריה"מ, שלא רק שאינם יודעים לקרוא עברית אלא אינם יודעים אפילו אות אחת של האלפא־ביתא של השפה הרוסית, שאינם יודעים כיצד לשבת ליד ספסל לימודים ולהחזיק עט. אנשי החינוך בארץ מופתעים מן התופעה שבברית המועצות ישנה שכבה של אוכלוסיה, שעליה כנראה בכלל לא חל חוק חינוך חובה, כדוגמת ילדי העולים הנ"ל.

★

שקיות פלסטיק לשמירת הנקיון

(ל. ה.) שקיות פלסטיק יחולקו לכל בני־הנוער המטיילים השבוע ברחבי הארץ בטיולי תנועות הנוער הנערכים בסיוע אגף הנוער של משרד החינוך והתרבות. השקיות יחולקו במסגרת פעולות ההסברה לשמירת נקיונה של הארץ.

בטיולי תנועות הנוער שהחלו ביום א', ישתתפו כ־15,000 בני נוער בגילאי 15—18. מאמץ מיוחד נעשה לשם השתתפותם של תלמידים מישובי המצוקה בטיולים. כ־70 ראשי טיולים עברו סמינריונים מיוחדים כדי להכשירם לארגן את הטיולים על הצד הטוב ביותר.

הודעת ראש הממשלה בכנסת

(סוף מעמוד ראשון)

מנעות של שניים משרי המפלגה הדתית הלאומית, חברי סיעתה ב־כנסת, בהצבעה על הצעת אי־אמון לממשלה ביום כ"ב בכסלו תשל"ז. לכן הבאתי אתמול (שלשום) לממש־לה הצעת־החלטה להחיל על מקרה זה את סעיף 11 לחוק המעבר תש"ט, 1949. הממשלה אישרה את הצעתי פה אחד. חברי המפד"ל לא השתתפו בהצבעה.

בהתאם לסעיף 11 (ז) לחוק המע־בר, תש"ט—1949, אני מוסר, בשם הממשלה את ההודעה הבאה:

1. חברי הממשלה יצחק רפאל ו־זבולון המר נמנעו, שלא בהסכ־מתה המוקדמת של הממשלה, מהצביע ביום שלישי, כ"ב בכסלו תשל"ז, בעד הצעת הממשלה לד־חות הצעת אי־אמון שהועלתה על־ידי „סיעת החזית הדתית ה־תורתית".
2. „סיעת החזית הדתית הלאומית" — שעליה נמנים חברי הממשלה יצחק רפאל וזבולון המר — למ־עט חבר הממשלה יוסף בורג, נמנעה מהצבעה על הצעת אי־האמון.
3. הממשלה, בישיבתה מיום ראשון, כ"ז בכסלו תשל"ז החליטה כי בהימנעות סיעת החזית הדתית הלאומית יש משום הפרת האח־ריות לפי סעיף 11 (ז) לחוק ה־מעבר.
4. דינם של חברי הממשלה יוסף בורג, יצחק רפאל וזבולון המר, כדין מי שהתפטרו מהממשלה מ־יום מסירת הודעה זו לפני ה־כנסת.

בהמשך דבריו אמר רה"מ כי ב־12 בדצמבר דנה הממשלה בנושא. יחד עם חברינו מהמפלגה הדתית־לאומית נתקבל בממשלה סיכום בו הובע צער. אם אכן היה משום חילול שבת בקשר לטקס קבלת המטוסים. נראה היה לי כי הדיון והסיכום בממשלה שכנעו את עמיתינו מהמפד"ל כי ייטיבו לע־שות אם ינהגו כפי שמתחייב מחוקי המדינה בדבר האחריות המשותפת, ולא יימנעו מהצבעה על הצעת אי־אמון לממשלה שהם חברים בה. ל־מרבה הצער העדיפה סיעת המפד"ל לנהוג כפי שנהגה.

„כידוע, עוד לפני שנתקיימה ההצ־בעה האמורה בכנסת, העמדתי את עמיתי השרים מסיעת המפד"ל על ההשתלשלות בקשר לקבלת המטוסים הראשונים מדגם פי. 15, בניסיון ל־שכנע אותם כי לא אירע חילול שבת, וכי לא היתה כל כוונה לפגוע בקדו־שת השבת. יחד עם שר המשפטים העמדתי את עמיתינו מהמפד"ל על משמעות סעיף 11 בחוק המעבר, ש־קיומו אינו מתיישב עם הצבעה נגד או הימנעות בעת הצבעת אי־אמון לממשלה.

„אין בליבי כוונה להפריד בין חברים לחברים במפד"ל, אך אינני יכול שלא לציין את העובדה כי שר־הפנים, הד"ר יוסף בורג, אכן נהג כפי שמתחייב מאחריותו וחברותו ב־ממשלה. עובדה זו משמשה יתר הו־כחה לתוקפם העניייני והחוקתי של טיעוני.

לא בכל נושא מותרת פשרה

בהמשך הודעתו אמר מר רבין, כי „בממשל קואליציוני אין מנוס מ־פשרות, ולעתים יש הכרח לנהוג לפנים משורת הדין, פשר[illegible] דמוקראטי הן הכרח בל[illegible]. לא בכל נושא מותרת [illegible] נושאים ועיקרים ממלכתיים שהם מ־אושיותיה של החברה הדימוקרטית. ביסודות הממשל הדמוקרטי, בזה חובה לנהוג לפי אמת־מידה קפדנית ועק־רונית של „יקוב הדין את ההר".

„בנושאים אלה אין לנהוג לפי שי־קולים קואליציוניים, או נוחות פר־למנטרית. אני חי בתחושה שעלינו לגונן על רבונותנו הפנימית, על אושיות הממשל הדמוקרטי שלנו ב־פני חולשות שטרם נגמלנו מהן, חו־לשות התפצלויות שדבקו בנו במשך שנים ארוכות בהן חסרנו עצמאות ו־סמכות ממלכתית. ותחושה זאת הד־ריכה אותי להביא את הצעתי לממש־לה, בהיותי מודע היטב לכל המש־תמע ממנה ובהיותי שלם עם עצמי והאחריותי. שמחתי מאד שנמצאו תמים־דעים עם חברי הם הגופים המרכיבים את הממשלה.

ההבדלים הרעיוניים אינם סיבה לפירוק הממשלה

„מאידך, לא אכנס הפעם בדברי פולמוס עם עיתונים של חברי ה־מפד"ל בעיתונים ובאמצעי התקשורת שהיו־לי הזדמנויות מספיקות לכך. אני מצטער על ההתפתחות שהביאה בהכרח להחלטת הממשלה עליה אני מודיע בכנסת. ההחלטה לא באה בשל חילוקי דעות המפרידים בין מפלגותינו, ודאי שלא בשל יחסים בלתי תקינים עם עמיתינו השרים חברי המפד"ל. אדרבה, שוב הוכח כי ההבדלים הרעיוניים הקיימים בי־נינו אינם סיבה לפירוקה של אח־ריות משותפת. בדיון שנתקיים את־מול (ביום א') בממשלה באה לידי ביטוי ההכרה של כל חברי הממשלה. מכל הסיעות, בדבר הישגיה של ה־ממשלה ויחסי הכבוד ההדדיים ש־שררו בה. אף אני שותף להערכה זו ולבטחון שהובע אתמול בממשלה על־ידי כל השרים כי השותפות ה־הסטורית הרציפה בין תנועת העבודה לבין המפלגה הדתית לאומית לא תעורער, על אף ההתרחשות המצערה שמן הנמנע היה לעבור עליה לסדר היום.

לאחר ההודעה, יחדלו שרי המפד"ל להיות חברים בממשלה, בהתאם ל־חוק. הממשלה כל עוד תכהן, תוסיף לפעול בתפקידיה ועל פי החלטותיה, בלא שיחול שינוי במדיניותה. ממש־לה זאת תמשיך לפעול בהתאם לקווי היסוד אשר אושרו בכנסת ביום י"ג בסיון תשל"ד.

יש להקדים הבחירות לכנסת התשיעית

בסיום דבריו אמר רה"מ: „הנני מודע בהחלט להתפתחויות הנגזרות מהחלטת הממשלה. לדעתי יש לעשות כדי להקדים את הבחירות לכנסת התשיעית. בכוונתי להציע הצעה זו במישור המפלגתי כדי שתובא לכנסת. מכל מקום, הנני משוכנע כי החלטת הממשלה, עליה הודעתי, תסייע ל־חיזוקה של ישראל כחברה דמוקרטית, איתנה ובריאה".

ישיבת חבר הרבנים

(סוף מעמוד ראשון)

רבנות הראשית לישראל הרב כ. ש. טכורש ומסר את ניהולה בידי הרב י. אבנרי.

כל הדוברים הביעו דעתם ביחס לצעדים שיש לנקוט נגד תופעת ה־ריפורמה.

הרב י. גליקסברג עמד על הצורך לעמוד כחומה בצורה נגד מתן דריסת רגל לריפורמים. אחרת יביא הדבר להתפוררות הדת במדינה.

הרב ד. שפירא ציין כי התנועה הקונסרבטיבית מסוכנת יותר מהרי־פורמית הואיל ובחיצוניותה היא „כשרה". לכן אסור לנו לצאת בגלוי למלחמה נגדה אלא להילחם בשיטו־תיהם־הם.

הרב מ.י. אשפיזאי הזהיר מפני היווצרות של קהילות נפרדות, ש־יביאו לחורבן הדת בישראל. במקום זאת קרא לחזק את הרבנות הראשית כמסגרת־גג לרבני הארץ והתפוצות יחד. קרא לפתוח מאבק גלוי נגד הריפורמים ונגד הללו החותרים תחת אושיות הרבנות הראשית.

הרב מ. ציוני שלח ברכה למתנחלי קדום. וקרא למחות בקול זעקה נגד המערערים על קיום עם ישראל בי מולדתו.

אשר לבעיית רישומי נישואין הצי־ע הרב ציוני להשאיר את הנושא בידי הרבנים ולא אצל הפקידים.

הרב א. זלמנוביץ הציע להשאיר את עניין רישום הנישואין אצל הרבנים המקומיים, שיהיו קשורים לרבנות הראשית.

ביחס לשאלות הריפורמה הציע הרב זלמנוביץ לערוך מבצע הסבר מטעם הרבנות הראשית, בקרב הציבור הרחב, תחת הכותרת „אחדות האומה" ובמסע הסברה זה לחקר את בעיית הריפורמים והקונסרבטי־ביים.

בנושאים אלה של תקיפת הריפורמים במסירות נפש — דיברו גם הרבנים טמן, הגר ולנדרמן.

هكذا من الأصل

גרם להחלטתו יצחק רבין?

מאת יונה כהן

נסת על הצעת אי אימון ב־
ל השבת בטקס בוא שלושת
שקלו בסיעת המפד"ל שלוש
בעד אי אימון, להצביע נגד
ה. לאחר שהשרים מסרו את
אש הממשלה על השלומיא־
אירוע ואת הבעת הצער ע"י
ה ההצעה של תמיכה באי־

רים בין החברים סוכם להי־
בהנחה האפשרית, שראש הי־
מסקנות כלפי המפד"ל. הסי־
גראש, אם כי נמצאו כאלה
מהמתרחש במערך פנימה,
סלה יסתפק באזהרה. לשמע
של ראש הממשלה בכנסת,
ז הטקס לבוא המטוסים עד
ב מארה"ב, אמרנו: היה זה
לקבל פרס...

...זות

צא רבין במצב של התלבטות
ישי עד יום חמישי. נימוקים
פי פנים וכלפי חוץ, חייבוהו
המפד"ל. גם הוא, רבין, ידע
לקצות את הדין" ולקרב את
ן טעמים חוקים־משפטיים.
צבור על כך לסדר היום (כפי
יר ב־1969, כאשר שרי ה־
יר ח. מ. שפירא ז"ל, וכן הרב
יזה אז סגן שר החינוך, נמ־
בעת אי־אימון שהגישה אגו"י
ולחירות בשבת).
חר שנשקלו היטב האפשרוי־
ד, בעוד השר ח. צדוק דוחק,
ן להסיק מסקנות — נפלה
הקדמת הבחירות לכנסת ה־

רחש מאחורי הקלעים בין
ן ראש הממשלה, גילה ח"כ
לכתבים: "הודעתי לראש
צם האחרונה שאני מצביע
שריה אינם מוכנים להגן על
ע להקדים את הבחירות ולא
הפנימיות במערך.
תומכיו האישיים של רבין,
שלהם: הקדמת הבחירות
יבחן הבחירות הפנימיות ב־
מפלגה וכו'. זאת ועוד, אמרו
רק מתחיל בגיוס שקט של
גם הם אך בראשית דרכם.
נענה מר רבין ללחץ תומכיו
תלהבות, מי כמותו יודע את
לגתו, אם מבחינה אישית ו־
ת, ואין לומר מבחינה מדינ־

ק עתה, אחרי ההחלטה ה־

מפרקת את הממשלה, מתחיל רבין לעמוד על המשמעות האמיתית של צעדו. ראשית נכזבה תקוותו להיפטר מהחולכים הדמוקרטיים הפנימיים במפלגתו, לקראת הבחירות לכנסת התשיעית. אמנם, תומכי־רבין עודם משעשעים את נפשם בתקוה שהדבר יעלה בידם, על־ידי עריכת הבחירות בעוד כמאה ימים לכל היותר (וזה גם כדי לאפשר לעובדי מדינה, הרוצים להציג את מועמדותם להגיש את התפטרותם, מאה ימים לפני הבחירות). אולם, מתנגדי רבין סבורים אחרת. כבר בלשכת "העבודה" תבע יצחק נבון שלא לפגוע בבחירות הפנימיות במפלגה, שלא לבטל חלילה את הועידה הפנימית (שנועדה לפברואר).

מתחילה שם גם התרוצצות לגבי המצע המדיני. ה"יונים" שבהם לוחצים לשינוי 14 הנקודות שבמצע המדיני, לכיוון של נכונות לפשרות טריטוריאליות... מר בר־אהרן, למשל, סבור שלא פחות משמונה מתוך 14 הנקודות טעונים שינוי וריכוך.

ככל שינסו רבין וצדוק להבליע את ההחלטה במעטה חוקי־משפטי, הציבור יודע היטב, שההחלטה היא פוליטית. לאמיתו של דבר, ביצעו רבין־צדוק את אשר נשקה נפשם של החכמים האופוזיציונריים: להפיל את הממשלה, להקדים את הבחירות ולמנוע מרבין לנהל מו"מ מדיני כראות עיניו. גם מתנגדי רבין שבמפלגתו אמרו לו שאין להעלות על הדעת שידרשה לעצמו לחץ בוושינגטון ולקשור קשרים עם הנשיא קארטר ממשלו, כל עוד הוא עצמו, רבין, מתנדנד בכסאו

מעז ייצא מתוק

אם כה ואם כה, יהיו שיקוליהם של רבין־צדוק אשר יהיו, רבים במפד"ל קיבלו בברכה את ההכרעה להקדים את הבחירות. ותיקים הזכירו כי גם המשבר הממשלתי הראשון במדינה נגרם בשל הצבעה מצפונית של הנציגים הדתיים. אז, בתשי"א, בשל הניסיון לפגוע בחינוך הדתי; ועתה, בשל קלות הדעת בה נוהגים בקדושת השבת בחיי המדינה.

אין ספק שהמערך, ומפלגות חילוניות אחרות, יעשו הכל כדי שמערכת הבחירות הקרובות תתנהל על רקע הבעיות הכלכליות והמדיניות. בלי להתחמק מהבעיות החמורות בשטחי התחומים הנ"ל, חייבת המפד"ל למנוע התחמקות מן הבעיות בתחום הרוחני־חברתי, בהן שרויה המדינה. על אף הכול, לא רק "סיר הבשר" הוא דאגתם של רבים מתושבי המדינה, אלא גם הריקוד סביב "עגל הזהב", אבדן הזהות היהודית של המדינה בשל פשיטת הרגל של החינוך הממלכתי, תוך נסיונות גלויים וסמויים לחסל צעדי החינוך הממ"ד.

לא הצליח רבין ולא זכתה מפלגתו לנהוג את ספינת הממשלה והמדינה, עד תום תקופת כהונתה של הכנסת השמינית. במתנה זו גברה העמם דעתם של צרי אופק, הללו הסבורים שהשותפות עם המפד"ל היא מכשול בדרך התקדמותם האישית...

מעז ייצא מתוק. יש למפד"ל במה לבוא אל הציבור ולבקש את אמונו!

שטר של אלף ל"י

במטבח הכלכלי

מאת ד. אבישי

בימים אלה נודע כי הופצתו של שטר בן גוריון בערך של 500 ל"י צפויה בעוד כשנה. על שטר זה חתום הנגיד הקודם, משה זנבר.

סיפור המעשה הוא: סדרת הדיוקנאות (5 ל"י הנרייטה סולד, 10 ל"י מונטיפיורי, 50 ל"י ויצמן, 100 ל"י הרצל ו־500 ל"י בן־גוריון) אושרה לפני כארבע שנים — ואז הוחל בהכנתה. כבר אז היה ברור שהשטר של 100 ל"י הולך במשך הזמן להיות אנאכרוניסטי, שכן האינפלציה מכרסמת בערכו. כדי שהארנק לא יהיה עמוס מדי ולא יהיה צורך להטריח בנפח של כסף ולהצטייד בפירות רבות — צריך שטר בערך גבוה יותר. לכן הוחלט על השטר עם דיוקנו של בן־גוריון.

נוכח האינפלציה המהירה יש כבר הערכות בלתי רשמיים כי צריך להנפיק שטר בסכום של אלף ל"י. אף נזרקה הצעה: דיוקנו של לוי אשכול ז"ל, שר האוצר, ראש הממשלה ושר הביטחון.

מרעיון למעשה הדרך ארוכה. אבל כבר נאמר: סוף מעשה במחשבה תחילה.

אגב, במינהל המסים אין מאושרים משטרות כסף בערכים גבוהים. אלה מהווים תחליפים לציקים. כדי להבטיח עסקאות עם "עקבות" מעוניין האוצר בצ'קים ולא בשטרי כסף...

✶

פירושי מלים

כל פרסום על פיחותים מעורר מורת רוח אצל שר האוצר, י. רבינוביץ. לכן הוא הגיב בשלילה על פרסום קטע מתזכיר של בנק ישראל בנושא עידוד היצוא בו נאמר: "רשימה זו מצביעה על החסרונות של הליכה בדרך של הפעלת אמצעי תחליף במקום הדרך המקובלת של פיחותים אפקטיביים ודיכון הביקוש המקומי — מבלי להביא בחשבון גם את כל השפעותיהם השליליות, הישירות והעקיפות של תחליפים אלה".

"פיחותים אפקטיביים" — אלו שתי המלים שעוררו את הרוגז. אלא שאירע "תקר". כעבור ימים אחדים הופיעו אותן המלים בתזכיר של משרד האוצר עצמו — שאף הוא "דלף" וזכה לכותרות.

כדי לתקן את הרושם הסביר האוצר שהכוונה היא לפיחותים אפקטיביים במסגרת שיטת הפיחות הזוחל. אלא שכלכלנים מסבירים, כי פיחות אפקטיבי הוא אחד הפיחות שמעל לשיעור האינפלציה העודפת בישראל על זו שבארצות הסחר שלה...

✶

טובים השניים...

בימים הקרובים יחליט שר האוצר, יהושע רבינוביץ, על איוש תפקידי החשב הכללי והממונה על שוק ההון באוצר. שני תפקידים אלה רוכזו בידיו של חיים שטסל, העומד לפרוש עם התמנותו להנהלת "החברה לישראל" ויו"ר הנהלת "צים".

מה שברור כבר עתה הוא שהתפקידים יפוצלו — חשב כללי לחוד והממונה על שוק ההון לחוד. לתפקיד הראשון עומד להתמנות גיורא גזית, סגן החשב כיום, ולתפקיד השני ד"ר בן־עמי צוקרמן, סגן הממונה על הכנסות המדינה.

עדיין נמשכים הדיונים על גיבוש התפקידים והסמכויות.

✶

מי ה"אבא" של התזכיר?

התכנית לעידוד היצוא שהוכנה במשרד המסחר והתעשייה עוררה הדים רבים. היא נתקלה בהתנגדות נמרצת מצד בנק ישראל ומצד משרד האוצר. עדיין לא ברור אם היא נגנזה סופית, או שיש לה עתיד כלשהו ע"י אימוץ חלקים ממנה.

אולם, לוויכוח על התכנית נלווה צד פיקנטי. באחד העתונים הכלכליים פורסם גם תזכיר של סמנכ"ל משרד המסחר והתעשייה לענייני סחר חוץ, ד"ר יעקב כהן, בו הוא מתנגד לתכנית. "תכנית עידוד היצוא תעודד עיסקות פיקטיביות", — כך מוכתרת הידיעה על התזכיר.

סבור שתזכיר זה עורר תמיהה. מובן אם פקיד בכיר מביע התנגדות במשרדו לתכנית מסויימת, כאשר הוא מוצא שהיא איננה טובה. במקרים רבים זו אף חובה. אבל הדליפת המסמך, המכוון נגד תכנית של המשרד, עוררה מורת רוח.

אלא שבכך לא תם הסיפור. מי שאמור היה להיות כחבר המסמך טוען: להד"ם. הוא פירסם מכתב באותו עתון ובו הוא אומר כי מעולם לא כתב מסמך זה...

השאלה שנשארה ללא מענה היא —: מי ה"אבא" של התזכיר?

בצל העלאת מחירי הנפט

הנהגה חדשה ובעיות ישנות לשוק האירופי ב־1977

מאת בארי ג'יימס, כתב "יונייטד פרס" בבריסל

השוק האירופי המשותף יפתח את שנת 1977 תחת הנהגה חדשה — אולם ההם איומן של בעיות ישנות הלוחצות יותר מאי־פעם בעבר, וכן בעיה ישנה־חדשה שצצה בימים האחרונים של שנת 1976: ייקור הנפט של ארגון אופ"ק ב־5—15 אחוזים. ייקור זה, כפי שנמסר, יפגע הרבה יותר בשוק האירופי המשותף מאשר בארצות הברית.

השנה החדשה תהיה שנת משבר, כמקובל לגבי הקהיליה בת תשע המדינות, והבעיות הכלכליות הקשות הצפויות לה אף עלולות להבקיע בה בקיעים ניכרים.

סמכויות מוגבלות

רוי ג'נקינס, שר הפנים הבריטי לשעבר, יקבל לידו ב־5 בינואר את תפקידו של פרנסואה־קסאוויה אורטולי מצרפת, כנשיא ועדת הניהול של השוק האירופי, לתקופה של ארבע שנים. הוא יירש מכנו "אירוקראטיה" בעלת מוראל ירוד, מחוסרת כל ליכוד, שסמכויותיה המוגבלות צומצמו עד מאוד בידי הממשלות החברות. אולם, התמודדותו הראשונה עם הממשלות החברות לא הוכתרה בהצלחה מלאה. הממשלות לא נכנעו לרצונו לבחור בעצמו את 12 חברי ועדת הניהול שיסבו עמו בראש האקסקוטיבה של השוק המשותף, והצוות שיקבל לידו את התפקיד בינואר, יהיה מורכב מאישים שטרם הוכיחו את עצמם.

אולם, לג'נקינס שם של פוליטיקאי בעל מעמד, המסוגל לשוחח שוה בשוה עם ראשי הממשלות של אירופה. רבים מצפים ממנו כי ישכיל לבלום את ההידרדרות במעמדה של ועדת הניהול ויעניק לה תחושה־כיוון חדשה.

לג'נקינס, שנתמנה באורח בלתי רשמי בידי ראשי הממשלות ביולי ובאורח רשמי בנובמבר, היה זמן רב כדי להרהר בבעיותיו. יצויין, כי מצפים לשורה גדולה של רפורמות במטה ועדת הניהול בבריסל, השוכן בבניין בן 13 קומות.

בד בבד עם מינויו של ג'נקינס, מקבלת בריטניה גם את תפקיד היו"ר בישיבות השרים במחצית הראשונה של 1977. פירושו של דבר, כי שר החוץ הבריטי יישב ראש בדיונים על מדיניות, שר החקלאות הבריטי ינהל את הדיונים על בעיות כלכליות וכו'.

שתי המדינות שהחזיקו בתפקיד זה ב־1976, לוכסמבורג והולנד, סיימו את התפקיד מתוסכלות מהעדר החלטות. אולם, הבריטים מקווים להוכיח כי ניהול קפדני ותכנון טוב יוכלו להניע קדימה את השוק הענק.

"אנו מקווים כי 1977 תהווה התחלה חדשה", אמר פקיד בריטי בכיר. הוא הדגיש כי לקהיליה מוסדות מבוססים היטב ומדיניות חוץ מוגדרת היטב שעליהם ניתן לבנות.

הפילוסופיה של השוק האירופי המשותף היתה תמיד כי איחוד פוליטי של אירופה יבוא בעקבות איחוד כלכלי, ולכן מוקד המאמצים עד כה במטרה האחרונה. אולם מכיוון שהכלכלות של מרבית המדינות החברות מתרופפות יותר ויותר, נמוגה במקביל גם התקווה לאחדות פוליטית.

הדו"ח שנגנז

בכנס שנערך לא מכבר בהאג, גנזו ראשי המדינות והממשלות של השוק האירופי בשקט דו"ח שהוכן בידי ראש ממשלת בלגיה, ליאו טינדמאנס, שאמור היה להראות איך ניתן להגשים איחוד פוליטי וכלכלי תוך מספר שנים.

הדו"ח של טינדמאנס נגנז בעקבות המצב הכוניבירי שנתהווה ב"שוק" — כאשר המטבעות של המדינות העשירות כגון מערב גרמניה מתחזקים יותר ויותר לעומת אלה של המדינות העניות יותר כגון בריטניה ואיטליה, ולמרות מאמצים נואשים לשמור על איחוד כלכלי, לא התגבר "השוק" על בעיה זו.

בעקבות כך מקבל יבוא כמון ברזל מיתר מדינות השוק סובסידיה בשיעור של 40 אחוז, על פי שיטה שנועדה להבטיח מחירים אחידים לתוצרת חקלאית למרות הבדלים ניכרים בשערי המטבע.

כמתברר, כי מנהיגים אירופיים אשר נאבקים קשות כדי להציל את ארצותיהם משיתוק, אינפלציה ואבטלה, אין להם זמן רב לרעיונות אציליים, אם גם מצורפלים אחדות אחדות.

אולם, נמסר כי שר החוץ הבריטי, אנתוני קרוסלאנד, מאמין שאפשר להפוך את התיאוריה הישנה ולהתמקד תחילה בהשגת איחוד פוליטי, בתקווה כי ליכוד כלכלי יבוא בעקבותיו במועד מאוחר יותר.

יש הגיון מסויים בכך, שכן לקהיליה האירופית היו הצלחות פוליטיות בנוצות — בייחוד בדרג הבינלאומי — אולם הצרות הכלכליות של השוק העמידו הצלחות פוליטיות אלה לגמרי בצל.

לכשל, ארצות השוק האירופי הצביעו בחטיבה אחת באו"ם בשנתיים האחרונות. הם כוננו יחסי סחר מתואמים לכדי עם 47 מדינות באפריקה, אסיה והאיזור הקאריבי, כולל תכנית תקדים לייצוב המחירים של סחורות יסוד, בגובה שמוכה מיליארד דולר.

"השוק" גם התקדם רבות לקראת הסכם ים־תיכוני מקיף, כולל ענייני סחר, סיוע והנחות במכסים.

(סוף בעמוד 4)

...יקול המפלגתי
...ימי הצר הכריע

מאת שאול מייזליש

אחר שהמפ־
ת אי־האימון
החזית הדתית
יה שראש ה־
ה, חזור ליתי
יוא לבש עוז,
כמובצם של
יא את "מפת
י היה אחר:
ולישי בחוכה,
התפתעה, יצ־
מבנה הפוליטי
ה מהלכים ש־
במאבק, —
ב בתוך מהנ־

נכשלת תוכנית
ם של מפלגת
כדי למנוע הי־
ראש הממשלה,
כלים את הת־
ומנון פרס, ש־
ת — כובש לו
המפלגה השו־
להחזיר לרבין
ין? מה עושים
ולתמיד מאיום
מפ"ם, המציגים
בלי ריק, חסר
כל רות מצוינג
הי', רובם אנשי
מנגו וגמרו כי
נגד רבין על
עבודה לראשות
ל דבר: חיסול
של כוחות חד־
הלישו לחזק את
ג. כשרבו הקרי־
גד מעמדו הרד־
צעד מדי בוקר
לת המפלגה" ו־
כשבכנס "בית
י"ל המוחות בג־
זה שרים" הובן
נות הזאת מובה
רבין ולהעמיד
; כשחזור פרס
ברית, ביקור ש־
ה תוסיף לשר
קרה — הוחלט
ונה יש לנקום
ה שוב את קרנו
חזיר לישנה את
ר ותיקי כפאי.
ב"מפה הכללית
רע בלשכתו בתל
אונה: השרים י.
וי. גלילי. גם
נס לעניין. אבל
כ לרבין שגולדה
עדיין פועל וחי־
לו ביותר כאו־
לאומית מוסמכת
וכביתה.
ילי.

על ידי הי־
משלה, וראש הי־

ממשלה עם עליה כמוצא שלל רב. ליתר דיוק, ה"תסריט" עמד להיות מופעל רק בראשית ינואר — כנגד צבורת הלי"א. רבין החליט כי לא ייענה לתביעותיהם, אותן הגדיר כ"סחטניות", יאפשר להם לעזוב את הממשלה — ומיד לאחר מכן להתפטר ולהקדים את הבחירות. זה היה התכנון המוקדם. אבל אז בא שר המשפטים, חיים צדוק, ובפיו הצעה: מדוע לא להקדים את ה"תרגיל" ולנצל אותו כלפי המפד"ל דווקא?

נימוקי אנשי "המטכ"ל" שהרכיב רבין לצדו זה היו עמהם: א. סיעות השוליים הקטנות חשות אי־נוחות על

עד ימין ועד שמאל

שהצביעו בכנסת נגד חילול שבת דווקא. אם תוצא המפד"ל, תהיה זו הזדמנות בשבילם לצהול ולהריע לממשלה, ולהציג את הצבעתם כחלק מ"תרגיל".

ב. ככל הנראה יילך המצב הכלכלי ויחריף. האינפלציה הדוהרת והמצב הכלכלי המידרדר יחייבו שורה נוספת של גזירות כלכליות וצעדים אמיצים. אלה מתוכננים לקראת סוף השנה הבאה. "הביצד קרוב מדי לבחירות. לא נוכל לקחת סיכון", אמר השר רבינוביץ. הוא הציע איפוא להקדים את הבחירות כדי שלא יהיה נאלץ לנקוט צעדים כלכליים בלתי פופולאריים.

ג. ש. פרס חזר עטור־נצחון מביקורו בארה"ב. בעוד שרבין לא קצר את תהילת ה"אף־15" המקווה בשל "טקס המריבה" שהעיב על ההצלחה. כדאי איפוא לנקוט עתה בצעד משמעותי שיקדים את רבין על פני פרס. כבר בסוף השבוע ניכרה מתיחות חדשה בין השניים בישיבת מרכז המפלגה. אלא שזו רחשה מתחת לפני השטח ולא הגיעה לכלל ביטוי. מיד לאחר אותה ישיבה סיפר רבין לראשונה לגולדה מאיר על התכנית הנרקמת בחשאי. גולדה הביעה הסכמתה המידית. יועציה הפוליטיים המתודדים אמרו לה כי צעד כזה יחזק את יורשה, והיא מעוניינת בכך מאד. אין היא רוצה בשמעון פרס כראש ממשלה. לגביה הוא ממשיך להיות נציג חטיבת רפ"י השנואה עליה, ותפישת השלטון בידיו פירושה אבדן ההנהגה ה"סוציאליסטית" המסורתית הותיקה. גולדה מאיר הצטערה רק על דבר אחד: שהצעד של רבין יהיה על חשבון המפד"ל. "האין סכנה שתנתק את הברית השותפות ההיסטורית"? שאלה אותו. רבין נמנע מלהשיב, השיבו — כפי שהודרכו ע"י השרים גלילי וצדוק —: היו שעדיף לעשות את הצעד על חשבון המפד"ל מאשר על חשבון ל"ע, שכן אז יצבור לזכותו את תמיכת חוגי השמאל שיצהלו נוכח יציאת המפד"ל מהממשלה.

ד. הבחירות הפנימיות במפלגת העבודה יידחו ככל הנראה, אם יוקדמו הבחירות. רבין רצה בכך יותר מכול. אין לו רצון להתמודד במפלגה פנימה ולהסתכן בספיגת מפלה. מעמדו במפלגה אינו נטוע ומושרש, ותיתכן התארגנות חזקה נגדו. עדיף בעיניו להתמודד נגד פרס בועידת המפלגה ב־22 בפברואר, מאשר לצאת לבחירות פנימיות שתוצאותיהן מי ישורן.

ה. אם יצליח רבין להחזיק מעמד בממשלה בלא המפד"ל, או בצורת ממשלת מעבר עד יוני — הרי שאז יזכה בקלף מדיני חשוב. הוא ישוב ממסעו בארה"ב ומפגישתו הראשונה עם הנשיא בימי קארטר. הוא יוכל להציג אז יתרונות מדיניים שהשיג, ולהעמיד את המצב הפוליטי על כמה עקרונות מדיניים שציבור הבוחרים יתבקש לתת להם הסכמתו. על רקע כזה נוח וקל יותר ללכת לבחירות מאשר להאבק נגד "הליכוד" ומפלגות האופוזיציה האחרות, על רקע של בעיות פנים, חברה וכלכלה.

ו. לאחרונה הצביעו הסקרים על התעצמותן של "התנועה הדמוקרטית לשינוי" ו"שלומציון". רבין הבין שככל שיקדים את הבחירות, כן יקשה על ידין ושרון לצבור כוח להתארגן ויפחתו סיכוייהם לפגוע בכוחו של המערך.

ז. ראש הממשלה יצליח לשמור על שלמות מפלגת העבודה, ועל השותפות עם מפ"ם, והוא ישמש כגורם המאזן והדבק המלכד בין החטיבות השונות את המערך כיום.

שיקולים אלה עמדו לנגד עיניו כשקרא לשרי המפד"ל בבוקר יום א' והודיע להם כי החליט למצות את הדין עימם ולהוציאם מן הממשלה.

שכר שיצא בהפסד

בחשבון פשוט, לטווח קצר, הרויח רבין מן הענין: הוא זכה לאהדה בקרב אנשי ה"עבודה", הוא הוכיח שהוא בעל כושר החלטה המסוגל לקבל הכרעה מסוג זה. הוא מחזיק בידיו את מפ"ם, וגם אם יפרשו הליבראלים העצמאיים (שחשו כי נטמנה להם מלכודת והם הוצגו כפתאים), דחו אותם לחודש ימים, ובמקום שהם "יגנבו את ההצגה" עשתה זאת המפד"ל במקרה. עתה יקשו למצוא את הגורם הראשון כדי לחמוק בעדו אל מחוץ לממשלה, לפני שיהיה מאוחר מדי. אם יקדים אותם רבין, הם יישארו "כלואים" בתוך ממשלת המעבר, הרי שיוכל להציג עצמו כמנהיג אמיץ שלא ניתן ל"השתולל" בממשלתו.

אבל בשיקול הגיוני וניתוח מעמיק יותר, הרי שכרו של רבין יצא בהפסדה של מפלגת העבודה: היא גדעה ענף עץ עבות שאיחד בין המפד"ל ותנועת העבודה משך שנים

(סוף בעמוד 5)

"היסעים משותפים" להקלת עומס התנועה

מאת ב. אדלר

רבבות מכוניות פרטיות זורמות מידי יום ביומו בשעות הבוקר אל הערים הגדולות, ובשעות הערב מהן אל הפרברים וערי השדה. מכוניות אלה הופכות את הכניסה והיציאה מהעיר לסיוט. אולם, הנהגים מעדיפים להתנסות בסיוט זה מאשר לנסוע בתחבורה ציבורית. ריבוי זה של כלי רכב, שבחלקם הגדול נע בכבישים עם נוסע אחד בלבד, הוא גם בזבוז גדול של משאבים. תשתית תחבורתית, דלק, חלפים ועוד. לו ניתן היה לצמצם את מספר כלי הרכב הנעים בכביש, אפשר היה לחסוך סכומים גדולים והדבר היה גם תורם תרומה חשובה להקלת העומס בכבישים.

ניסיון חלקי לפתור בעיה זו נעשה עתה ע"י משרד התחבורה עם הפעלתה של תכנית "היסעים משותפים". תכנית זו, שתופעלה עד כה באופן נסיוני, תופעל עתה במסגרת רחבה ותוצאותיה יכתיבו את המשך ביצועה. על כל פנים, תוצאותיה עד כה היו חיוביות.

חיסכון בהוצאות והקלה בעומס התנועה

הרעיון של "היסעים משותפים" — מסביר ג. כפיר, מ"המכון הישראלי לתכנון תחבורתי", שתיכנן את המבצע בהזמנת משרד התחבורה — הוא פשוט ומבוסס על כך שכמה בעלי רכב נוסעים במכונית אחת לעבודה וממנה, כאשר כל בעל רכב מסיע את שאר חברי הקבוצה. חלקו של משרד התחבורה הוא בפרסומת ההסברה למפעל ותיאום בין בעלי רכב פרטי הגרים ועובדים באותו מרכז.

בהיסעים משותפים אפשר להשיג מספר יעדים תחבורתיים ולאומיים בהוצאות קטנות: הקטנת עומס התנועה בשעות השיא; הקלת בעיית החניה במרכזי ערים וריכוזי תעסוקה; הקטנת המפגעים האקולוגיים של רעש וזיהום אוויר; חיסכון במטבע זר על דלק וחלקי חילוף. כמו כן יש בכך משום אספקט חינוכי של השפעה על הרגלי נסיעה של בעלי רכב. יתרון נוסף הוא השתתפות מנהיגה יזמית ונטיעה בחברה.

עם זאת, מדגישים יוזמי התכנית, כי היא איננה מתיימרת לפתור את בעיית התחבורה העירונית. אך יש בה הקלה חלקית, ואין להקל ראש בכך.

ההוצאות של רכב פרטי

את בעל המכונית הפרטית תעניין יותר העובדה שבהיסעים משותפים הוא יכול לחסוך כסף רב, מבלי שנוחיותו תיפגע. כיום, לפני העלאת הדלק הצפויה בעתיד, מגיעות הוצאות הנסיעה במכונית פרטית בינונית באיזור עירוני ללירה אחת לכל קילומטר. הוצאות אלה כוללות דלק, שמן, תיקונים, חלקי חילוף וצמיגים. אם נוסיף גם את ההוצאות הקבועות של אגרות וביטוח, יעלה המחיר לסכום גבוה יותר.

"המכון לתיכנון תחבורה" ערך תחשיבים של חיסכון צפוי ומצא כי במרחק נסיעה של 5 ק"מ מהבית לעבודה עוברים בשנה 2700 ק"מ. בנסיעה משותפת של ארבעה אנשים, המרחק "מתקצר" ל־675 ק"מ. החיסכון הכללי הוא 2075 ל"י לשנה, ועל דלק בלבד חוסכים 850 ל"י. במרחק נסיעה של 10 ק"מ החיסכון הוא 1700 ל"י, ב־15 ק"מ — 2550 ל"י וב־20 ק"מ — 3400 ל"י.

ה"שידוך" בין בעלי הרכב

ביצוע תכנית ההיסעים המשותפים, כולל ארגון ראשוני של קבוצות הנוסעים ואחזקה שוטפת להם. בשלב הארגון מתאימים את המשתתפים לפי סמיכות גיאוגרפית של מקומות המגורים ושל מקומות העבודה. בכך בלבד לא די, וצריך שהנוסעים המשותפים יתחילו את עבודתם באותה שעה ויסיימו אותה באותה שעה. אין זה קל ולעזרה בא המחשב ה"משדך" אלה שיש להם המכנה המשותף הנ"ל. את ההתקשרות עצמה צריכים לבצע בעלי הרכב עצמם. מארגני המבצע ממציאים רק, לפי מה שהמחשב מצא, רשימות של בעלי הרכב שאפשר "לשדך" ביניהם. מארגני המבצע נעזרו בפסיכולוגים לאחר שהתברר להם כי לרבים יש מעצורים פסיכולוגיים בהתקשרות עם אנשים זרים.

גם אם ה"שידוך" בין בעלי רכב עולה יפה לא נסתיימה עבודת משרד התחבורה, כי בעלי רכב מחליפים מקום מגוריהם או מקום עבודתם. חסרי רכב קונים רכב ואחרים, מוכרים רכבם. כמו כן יש קבוצות המתפרקות משום שה"זיווג" אינו עולה יפה. לכן יש צורך בתפעול שוטף ובהרכבת קבוצות במשך כל הזמן.

50 ישובים — 175 אלף כלי רכב

מבצע ההיסעים המשותפים נערך עתה באיזור המרכז, באיזור המשתרע מנתניה ועד אשדוד. הוא מקיף 50 יישובים גדולים עם אוכלוסיה של 1.5 מיליון נפש, 175 אלף כלי רכב ו־400 אלף מועסקים. התחזית מדברת על 20—30 אלף בעלי רכב המעוניינים בהיסעים משותפים. בפועל צפויה השתתפות של 8000—12000 נוספים. במקרה זה תחסוך המדינה 8—12 מיליון ל"י במטבע חוץ על דלק וחלקי חילוף, משתתפי המבצע יחסכו 43 מיליון ל"י.

חליפאווי: סוריה מקדישה מירב משאביה למלחמה בישראל

רבת עמון יוג (עי"ר) — ראש ממשלת סוריה נגרל עבדול רחמן חליפאווי אמר בראיון שנתפרסם ביום א', כי ארצו מקדישה את חלק הארי של משאביה למאבק נגד ישראל.

הראיון נתפרסם בכתב העת הכלכלי הירדני "אל מאגר אל איקטיסאדי". לדברי כתב העת הירדני אמר ראש הממשלה, כי סוריה מקדישה את מירב הוצאותיה לחיזוק הכושר הצבאי של כוחותיה המזוינים ולשחרור השטחים הערביים מידי ישראל.

הוא הביע את הערכתו כי שיתוף הפעולה הכלכלי בין ירדן לבין סוריה הוא למופת. חליפאווי הביע צערו על שהסחר בין מדינות ערב איננו מתואם ומנוצל במלוא המידה. הוא הוסיף, כי אילו נבקש צעד מעין זה היו מדינות ערב יכולות לתאם את סחרן ולמנוע כפילות של הקמת פרוייקטים דומים המייצרים את אותם המוצרים.

אסיפה כללית של ועדת העורכים

האסיפה הכללית השנתית של ועדת העורכים של העתונים היומיים בישראל, שהתקיימה ביום א' בתל אביב, הביעה תמיכתה המלאה בעמדת מוסדות העתונאים והמוסדות העתונאיים בקשר להצעת חוק פרטית בדבר פירסום שמות הצעירים.

לדעת ועדת העורכים, קבלת חוק על ידי הכנסת תביא נזק לצעירים עצמם נוסף לנזק לציבור. לדעת הועדה, הוראות מועצת העתונות בענין זה, אם יישמרו, מהוות איזון מלא בין המגמה לשמירת שמו הטוב של הפרט והאינטרס הציבורי.

פתח את האסיפה שבתאי הימלפרב בשם הנשיאות היוצאת ומסר מילואים לדו"ח. כן הוסיף מילואים המזכיר הכללי של הוועדה, משה רון. בחורו יו"ר האסיפה ד"ר הרצל רוזנבלום ומזכיר האסיפה משה אישון.

לאחר דיון קצר החליטה האסיפה לבחור בנשיאות חדשה בהרכב כדלקמן: שלום רוזנפלד, מארק גפן ואריה רט, מזכיר כללי — משה רון.

לוועדת הבחירות נבחרו: חיים איזק, משה אישון, אריה השכל, שבתאי הימלפרב, משה זיק, בת מתור, אריה קרנקל וחיים שורר.

כנציג ועדת העורכים בוועד הפועל של מועצת העתונות נבחרו: משה זיק, מאיר זית, גרשום שוקן, ארי ראט, משה רון ודב יודקובסקי.

החטוף בספרד עודנו חי

מאדריד, י' (יופ"יע ועי"צ) — בהודעה שנתקבלה היום מאת חוטפיו של יו"ר מועצת המדינה בספרד, אנטוניו מאריה דה אוריול, נאמר כי קרבנם עדיין חי, על אף הבטחת החוטפים להרגו אמש.

ההודעה היתה מלווה פתק מאת אוריול, המהווה ערובה לכך, לדברי החוטפים, שהוא עדיין חי.

בהודעת החוטפים נאמר, כי שר הפנים של ספרד נתן אמש "הבטחה" אם כי קלושה, לחנינה. "אנו סבורים, כי הערבות היחידה בשבילנו שהבטחות אלה יקויימו, היא לשמור את החטוף בידינו".

בפתק הכתוב על ידי החטוף אוריול נאמר, שהוא קיבל את החלטת חוטפיו "מאחר שאין לי ברירה אחרת, דאגתי הרצינית היחידה היא, שמא אשתי לא תוכל לעמוד במבחן הזה".

לאחר קבלת ההודעה הביעה משפחתו של אוריול את התקווה להצלחת הבריה.

● **מדרש רבה** עם פירושי עץ יוסף וענף יוסף. שני כרכים, פורמט גדול, כריכה הדורה.
המחיר —.150 ל"י לחותמים —.50 ל"י

● **אנציקלופדיה לחכמי התלמוד והגאונים** — בעריכת ד"ר מ. מרגליות, 2 כרכים.
המחיר —.70 ל"י לחותמים —.30 ל"י

● **סידור עולת ראי"ה** מאת מרן הגראי"ה קוק זצ"ל; 2 כרכים גדולים.
המחיר —.80 ל"י לחותמים —.20 ל"י

● **ביאורי החסידות לש"ס** מאת הרב ישי חסידה; כרך אחד רב־עמודים
המחיר —.40 ל"י לחותמים —.12 ל"י

● **סדרת ספרי פילוסופיה ומוסר** ב־6 כרכים הכוללים חובות הלבבות, מסילת ישרים, ספר הישר, ספר שערי התשובה, מעלות המידות, אורחות צדיקים — מנוקדים ומבוארים
המחיר —.146 ל"י לחותמים —.80 ל"י

● **פירוש אבן עזרא על התורה**, כולל גם הפירוש הקצר לספר שמות עפ"י כתבי יד ודפוסים ראשונים — מבוארים באופן מדעי עם מבואות מאלפים מאת פרופ' אשר וייזר — שלושה כרכים
המחיר —.130 ל"י לחותמים —.60 ל"י

● **"מסוד חכמים"** — בנתיבי אגדות חז"ל, מאת הסופר הנודע אברהם קריב
המחיר —.30 ל"י לחותמים —.15 ל"י

● **חידושי הר"ן על הש"ס**
המחיר —.164 ל"י לחותמים —.80 ל"י

● **פירוש בעל הטורים על התורה** עם מראה מקומות וביאורים מאת יעקב ק. רייניץ, וכן "קונטרס עטרות אדר" — המבאר כל דבר קשה בבעל הטורים
המחיר —.60 ל"י לחותמים —.20 ל"י

● **דברי הימים לישראל ולאומות העולם** מבריאת העולם ועד לחורבן בית שני — מאת ד"ה מרדכי ברויאר; כרך אחד
המחיר —.40 ל"י לחותמים —.10 ל"י

● **אטלס פיזי מדיני וכלכלי** מאת פרופ' ד"ר משה ברור; מהדורה מעודכנת
המחיר —.75 ל"י לחותמים —.35 ל"י

● **מילון אנגלי־אנגלי** מיועד במיוחד לתלמידים לומדי השפה האנגלית
המחיר —.35 ל"י לחותמים —.15 ל"י

● **ספר מוולוז'ין עד ירושלים** מאת הרב מאיר בר־אילן; שני כרכים הוצאה חדשה על־ידי אוניברסיטת בר־אילן
המחיר —.60 ל"י לחותמים — חנם

● **אם למסורת** — מחקרים ומאמרים מאת פרופ' שמואל באלובלוצקי ז"ל
המחיר —.40 ל"י לחותמים — חנם

● **הרפואה והיהדות** — מחקר השוואתי־היסטורי על יחס הדת היהודית לרפואה, מאת רבה הראשי של יהדות בריטניה — הרב ד"ר עמנואל יעקובוביץ
המחיר —.48 ל"י לחותמים — חנם

● **"אמוראי בבל"** — פרקים בחיי הכלכלה בתקופת האמוראים, מאת ד"ר משה בר.
המחיר —.35 ל"י לחותמים — חנם

● **פניני תורה** — אוצר אמרות והגיגי הגות מהספרות התלמודית, המדרשית והחסידית על פרשיות התורה, מאת ש. יהלומי
המחיר —.36 ל"י לחותמים — חנם

● **משבחי ישראל** — אוסף שבחי עם ישראל לפי המקורות, מסודר לפי פרשיות השבוע, כולל מפתחות לראשי תיבות; פירושים ופרשנים ומראה מקומות לפי עיקרי הנושאים, מאת ר' ח. מ. טיברג.
המחיר —.46 ל"י לחותמים — חנם

● **חמשה חומשי תורה** "קול יהודה", בפורמט כיס עם עשרים מעלות ופירושים, כריכה פלסטית הדורה.
המחיר —.85 ל"י לחותמים —.35 ל"י

● **אוצר דרושי חז"ל על התנ"ך** — 3 יחד משני התלמודים — הבבלי והירושלמי — והמדרשים באוספו ועורכו ע"י יהודה דוד אייזנשטיין, מחבר "אוצר ישראל"
המחיר —.40 ל"י לחותמים —.10 ל"י

● **חומש מקראות גדולות**
עם כל המפרשים הקלאסיים
עם "דעת סופרים" —
לקט פירושים מאלפים מספרים שונים
10 כרכים, כריכה הדורה
המחיר —.450 ל"י לחותמים —.240 ל"י

● **מדרש רבה**
מנוקד עם פירוש מחודש
מאת משה אריה מירקין.
11 כרכים בפורמט גדול
המחיר —.450 ל"י לחותמים —.250 ל"י

● **אוצר הרבנים**
הכולל 20 אלף ערכים
מאת
הרב נתן צבי פרידמן
המחיר —.240 ל"י לחותמים —.120 ל"י

● **משנה תורה להרמב"ם**
עם נושאי כליו
בחמישה כרכים הדורים
המחיר —.240 ל"י לחותמים —.140 ל"י

דמי חתימה לשנה מראש 720 ל"י + מ.ע.מ.

בדבר פרטים נא לפנות לסניפי הצופה

● תל־אביב 67214 — המסגר 66 טל. 35421
● ירושלים 94623 — בן־יהודה 3 טל. 234910
● חיפה 33125 — ארלוזורוב 1 טל. 663628

مطابق للأصل

טקטיקה, ביטחון ומודיעין במלחמת החשמונאים

מאת אריה פרנקל

מלחמות בית החשמונאים הן אב־טיפוס למלחמות ישראל. כאז עומדים גם אנו מעטים מול ר־בים; כמוהם נלחמים גם אנו נגד אויב הזומם להשמידנו; כבימים ההם נצחונותינו נובעים מתוך אמונה עמוקה בצדקת מאבקנו, מסירות־נפש ועוז־רוח. בזכרוננו צפים ועולים דבריו של יהודה ה־מכבי לפני חייליו בצאתו לקרב מול אויב העדיף במספר לוחמיו ובכלי נשקו: „כי הם, אמר, בוטחים בנשק ובכח ואנחנו בוטחים בא־ל שדי..." (חשמונאים ב', ח', י"ח, מהדורת ערופי־הרצום וכן כל הציטוטים בהמשך).

מתוך בדיקת מעללי־הגבורה של יהודה המכבי ואחיו — בני־הדור הראשון למשפחת החשמונאים — ניווכח עד כמה תואמים הכללים ל־מלחמות בנות ימינו. הפרטים הש־תנו, כלי הנשק אחרים — אך ה־טקטיקה המלחמתית, מערכות הבי־טחון והמודיעין כמעט ולא השתנו.

הטקטיקה המלחמתית

מתתיהו, בהניפו את נס המרד, ביקש להשפיע בעיקר על המצב ה־חברתי הפנימי ביהודה ולהקטין ב־ממדים ניכרים את תנועת ההתייוו־נות. המחשבה על מלחמה כוללת לגירושו של האויב הסורי — היתה ממנו והלאה, בשלב זה לפחות. אר־פיה של תנועת המרד השפעת איפוא, מהלך־מחשבה זו. האויבים הראשו־נים במעלה של יראי ה' לא היו אנ־שי בית המלוכה או השליט הזר, אלא המתבוללים, שהשתייכו ברובם לחוגים האמידים של האוכלוסיה.

עם מינויו של יהודה המכבי במ־קום אביו מתתיהו שהלך לעולמו — כוונה תנועת המרד לאפיק מלחמה חדש ונוסף. יהודה פיתח את רעיון תנועת המרד ובמקום תנועה פעל להקמת צבא, שישמש לא רק להר־תעת המתבוללים, אלא יהווה גם כוח־מחץ להדיפת האויב מארץ יהודה. למטרה זו שוב לא היה אפ־שר להסתפק ב„קהל יהודים גיבורי־חיל מישראל, כל המתנדב לתורה" (שם, ב', מ"ב), שנענה לקריאת מתתיהו, אלא היה צורך לפתוח ב־מבצע גיוס נרחב, שמעצם טבעו אי־אפשר שיתנהל לאור היום, בלש־כות גיוס פומביות נעשו. פעולות השאיות לגיוס: „ויהודה המכבי וה־אנשים אשר אתו סובבו בסתר בכ־פרים ויקראו את קרוביהם ויאספו אליהם את הדבקים ביהדות ויאספו כששת אלפי איש" (חשב, ח' א').

בשלב זה היו למרד שתי מגמות: האחת — המשך מיגור תנועת ה־התייוונות, שפירושו שיבוש סדרי השלטון הזר, והשניה — לכתר ולנתק את ירושלים, שהיתה הבסיס המרכזי של הסלבקים והמתייוונים. הטקטיקה המלחמתית אותה נקט יהודה היתה מבוססת על מלחמת גרילה, תקיפות ופשיטות ליליות ל־ערים ולכפרים, שהיו בשליטת הצבא הסורי: „היה שורפם ותופס את ה־מקומות הראויים לכך ובהניסו אויבים לא מעטים. ולפעולות המחר־שבות האלו היה לוקח על הרוב לעזרתו את הלילות..." (שם, שם, ו', ז'). שיטות הלוחמה של יהודה הוכתבו בידי שני גורמים מרכזיים: מבצע המספר של הלוחמים היהו־דיים לעומת מספרם העדיף של היוונים הסוריים וכמויות הנשק הכ־מות הבלתי מפותחות שעמדו ל־רשותו של יהודה ואנשיו, שהיו חס־רים ציוד מינימלי: לא היה בידם מ־גינים וחרבות" (חשיא, ד', ו').

הגורם המודיעיני

גורם מרכזי, ש„אגף התיכנון ול־חימה" של מטכ"ל יהודה לקח בחש־בון היה הגורם המודיעיני והסתמ־כות על מקורות מידע מהימנים. חוקרי אותה תקופה מציינים, שפשי־טותיו של יהודה התבססו במידה רבה על ביון. רשת הביון של יהודה היתה פרושה על כל ארץ יהודה. מקור המידע המהימן ביותר היה עם־ישראל עצמו, אשר ברובו ה־מכריע התנגד לגזירות אנטיוכוס ול־צבא נוכחות השלטון הזר בארץ. תושביהם של הכפרים והערים ב־יהודה שימשו, מבלי לזוז ממקומות מגוריהם ומבלי לעורר חשד, משקי־פים מהימנים על החילות היווניים־הסוריים, שחנו בקרבתם. או עברו לידם. כלי־הנשק, שהיו בשי־מוש באותם ימים, היו ידועים לכול, אף מבלי להיות ידען בנושאי צבא.

תושבי הכפרים דאגו להעביר ידי־עות אלו למטה הראשי של המכבים בצורה מהירה, בשיטות שונות ומגוו־נות: רצים מיוחדים, הדלקת משואות בראשי ההרים, מערכת אותות־דגלים, או באמצעי תקשורת אחרים. לעומת זה, נזקק הצבא היווני־הסורי לעזרת מתייוונים יהודים כדי להוליך חילותיו ליעדים המבוקשים על־ידי המודיעין. „שיתוף" משחק חשוב ובעל ערך במלחמות החשמונאים.

בשני הקרבות הראשונים, שניהל יהודה נגד אפולוניוס ובקרב בית־חורון — היתה ידו של יהודה על העליו־נה. מעניין לציין, כי כנראה קיבל יהודה מידע מודיעיני על התארגנו־תו של אפולוניוס, שעמד בראש „חיל גדול" ובעל השמוראי מציין ב־פירוש „כאשר שמע יהודה" (שם, ג', י"). עתה הבין אנטיוכוס, שעניינו לו עם אויב רציני והתחיל לתכנן את צעדו הבא. יהודה ידע, שאין אנטיוכוס יכול להשלים עם שתי מ־פלותיו האחרונות וכי תגובה קרובה לבוא. הוא לא השלים עם קונצפ־ציות ולא נח על זרי־הדפנה. את הזמן שנותר עד למערכה הבאה ניצל יהו־דה לאירגון צבאו. את אנשיו כינס בבסיס הררי במצפה ואפשרי הוא (כך משער ד"ר ברוך קנאל), שמ־צפה זו היא נבי סמואל של היום. את צבאו אירגן לפי הדוגמה המקר־ראית: „שרי אלפים, ושרי מאות, ו־שרי חמישים, ושרי עשרות" (שם, ג', נ"ה).

ואכן, אנטיוכוס לא יכול היה ל־השלים עם מפלותיו האחרונות והוא מינה את לוסיאס „איש נכבד מזרע המלוכה" כאחראי לממלכתו ולהשי־כנת סדר בארץ־יהודה. למטרה זו מסר לפיקודו „מחצית חילו ואת ה־פילים" כאשר המטרה ברורה וחד־משמעית „לשלח עליהם חיל אשר ישמיד ויאבד את כח ישראל ואת שארית ירושלים וימחה את זכרם מן המקום ולהושיב נכרים בכל גבולו־תיהם ולחלק את ארצם בגורל" (שם, ג', ל"ה, ל"ו). לשם ביצוע הוראת המלך בחר לוסיאס שלושה מפקדים בכירים לעמוד בראש החילות ש־אמורים היו להישלח ליהודה: תלמי בן־דורימנס, ניקנור וגורגיאס, ש־עמדו בראש חיל שמנה „ארבעים אלף איש ושבעת אלפים פרשים" (שם, שם, ל"ט).

בקרב של יהודה נגד גורגיאס נוכל למצוא אחת הדוגמאות המאל־פות לשילוב מוצלח של מהירות, ער־מה, הפתעה, פיצול כוחות האויב, ידע מודיעיני מבוסס, הסלת משמ־עת ומוראל גבוה.

גיוס כוחות המילואים והתקפה מתואמת

לנס פך השמן, שלזכרו חוגגים את חג החנוכה, קדם מארע צבאי רב־ערך, שאלמלא התפתח כפי שהתפתח, יתכן שיהודה המכבי לא היה יכול לעלות ירושלימה, לטהר את ההיכל ולהעלות נרות. לטיהור ה־מקדש קדם מבצע צבאי מזהיר: מערכת בית־צור.

הרקע: שלושת הנצחונות המזהי־רים של צבא יהודה נגד הצבא היווני־הסורי הביאו להערכת מצב מחודשת והדליקו „אור אדום" ב־מטכ"ל הצבא היווני. בנצחונותיו ה־רצופים של יהודה הוכיחו שוב שאין מדובר בצבא בטלנים, אלא במצביא מוכשר, שעלה בתבונתו על המצבי־אים היוונים המנוסים שנלחמו בו ובקבוצות לוחמים העשויים לבלי חת. עתה ניגשו היוונים למערכה מב־רעת, כאשר על ההכנות מפקח אישית סגנו של אנטיוכוס, ליסיאס. ליסיאס עצמו חקר את „הנמלטים מן הנכרים" מצבאו של גורגיאס „וכאשר שמע את דבריהם חרה אפו, כי לא ארע לישראל אשר רצה" (חשיא, כ"ו, כ"ז). למבצע זה, שה־יוונים ראו בו מן הסתם מבצע ל־החזרת כבודם העצמי, גוייסו „ששים אלף איש בחור וחמשת אלפים פר־שים" (שם, שם, כ"ח).

הנצחונות הקודמים לא סינוורו את עיני יהודה והוא היה דרוך לאפש־רות סבירה של חידוש מעשי האיבה בקנה־מידה גדול. מתוך הנחה זו תכנן יהודה צעדיו הבאים, כאשר עיקר תשומת־לבו מופנית למערך המילואים וצורת גיוסם במהירות ה־מקסימלית.

מצבו של צבא יהודה השתפר ל־אין ערוך. בנצחונותיו הקודמים נפל לידיו שלל רב. משרותי־הקבע רבו והאימון שנתן בו העם, בשלב זה, היה רב. עיקר דאגתו היתה נתונה לבעיית תכנון מערך המילואים. יהו־דה ידע, כי עיקר סכנתו בהצלחתו לגייס ביום מהיר את כוחות המילו־אים, המורכבים בעיקר מאיכרים, תושבי כפרי יהודה, המגוייסים ביום פתע ערב פרוץ מעשי האיבה.

בשנת 164 לפה"ס יצא ליסיאס לדרכו בראש „מחנה כבד" מזויין וערוך למלחמה. כוחותיו „הגיעו ל־ארץ אדום" ו„חנו בבית־צור" (שם, שם, כ"ט). שלוש מטרות הציב ל־עצמו ליסיאס: כיבושה המחודש של ירושלים, דיכויו של צבא המכבים וחיזוק מפלגת המתייוונים. את פקודת־היום שלו חתם יהודה בפסוק רב משמעות: „הפל אותם בחרב או־הביך ויהללוך כל יודעי שמך..." (שם, שם, ל"ג).

ליסיאס, מתוך רצון „לבלבל" את האויב, את יהודה, ביקש לאגוף את ארץ יהודה איגוף עמוק ולבוא ל־ירושלים מצד דרום. באיגוף זה רצה להכריח את יהודה לגייס מילואים זמן רב לפני המלחמה וימי־ההמתנה המתוח המתמיד יגרמו לדמורליזציה בצבא וכך מוטח יהודה בכפיו...

אך יהודה שיער מראש צעדיו של ליסיאס ואף קיבל מידע התראה מו־קדמת מספיקה. הוא גייס מילואים לפני פרוץ הקרבות ממש, וכך קרה, שבהגיע ליסיאס בראש צבאו לבית־צור, מצא קו מבוצר כשמולו יהודה המפקד על צבא של עשרת אלפים איש (שם, שם, כ"ט).

יהודה, שהקפיד להחיל את ההכ־רה, ש„ההגנה הטובה ביותר היא התקפה" — תקף ראשון. הוא ידע, שהתנאים הם כאלה, שהיוזמה וה־תוקפנות, הקירבה, התבונה והתעוזה יכריעו מאזני־קרב. ואכן, צבאו של יהודה נחל נצחון אף במערכה זו „ויפלו ממחנה ליסיאס כחמשת אל־פים איש" (שם, שם, ל"ד). ליסיאס מיהר לנתק מגע בראותו את „אומץ יהודה" וגבורת חילותיו ו„נסע לאנ־טיוכיה" (שם, שם, ל"ה).

הניסיון הרביעי של היוונים לפ־רוץ לירושלים — נכשל אף הוא. עם משבר האויב, החליט יהודה לעלות ירושלימה „לטהר את ה־מקדש ולחנכו" (שם, שם, ל"ו). ו־פרשת טיהור המקדש וחנוכת המזבח הלא היא ידועה ומוכרת.

בימים ההם ובזמן הזה

לעיתים נדמה, כי מלחמותינו ב„זמן הזה" אינן אלא חזרות על ה־מלחמות של „הימים ההם". בימים ההם עמדו צבאות המכבים הדלים בכמות אל מול צבאות האויב ה־עדיפים בנשק ובאנשים ובזמן הזה עומדים אנו במלחמה נגד צבאות ערב העדיפים עלינו בכוחם ובנש־קם. בימים ההם „התאספו הגויים עליהם להשמידם" (חשיא, ג', נ"ב) ובזמן הזה מצהירים אויבינו, שאחת ממטרותיהם „להשליך את היהודים לים". בימים ההם עמדה ירושלים במרכז המערכה וכן הוא הדבר בזמן הזה. בזה נראה, שאפילו זהות הלוחמים לא נשתנתה — זהה. בימים ההם נלחמו בנו סורים וערבים (חשיא, ה' מ') והם גם הלוחמים בנו בזמן הזה.

גבורת המכבים שימשה מעיין מ־מנו שאב עמנו עוז ותעצומות־נפש בכל הדורות. רוח הגבורה החשמונ־אית הנשבה לא פסקה לפעום מ־עולם בקרב לוחמי ישראל. שלהבת המכבים לא כבתה!

רדיו בגדד מוסר על ניסיון התנקשות בחיי הרמטכ"ל הסורי

ביירות, י"ז (חפ"ע) — הרמט־כ"ל הסורי גנרל מוסטפה טלאס ניצל לא מכבר מנסיון־התנקשות בחייו, אשר במהלכו נהרג אחד מעוזריו — מסר אתמול רדיו בג־דאד.

לדברי הרדיו העיראקי נערכה ה־התקפה על טלאס על ידי קבוצה אר־פוזיציונית המתנגדת למשטרו של הנשיא חאפז אל אסד. הקבוצה זוה־תה על ידי הרדיו העיראקי בשם „ה־מהפכנים הסוריים".

הרדיו העיראקי מוסר להלן, כי קבוצה זו פרסמה לאחרונה הודעות אשר בהן קיבלה על עצמה גם את האחריות לשורה של פיצוצים במש־רדי מפלגת ה„בעת" הסורית בערים חמה, חומס ודרעא.

ההתנקשות בחייו של טלאס אירעה בשעה שהיה בדרכו על הכביש הראשי דמשק—חמה. טלאס עצמו לא נפגע, אך אחד מעוזריו נהרג מאש אוטומטית שנורתה עליהם מן המארב.

לפי שעה טרם אושרה הידיעה של רדיו בגדאד על ידי כל מקור בלתי־תלוי. משקיפים מטילים ספק באמ־ינותה של הידיעה, בשל היריבות הקיימת בין עיראק לבין סוריה, ה־מתבטאת בין השאר גם במלחמת תע־מולה בין שתי המדינות.

מדענים סותריים: האסבסט גורם לסרטן

ליון, ג' (עי"צ) — כ־20 מדע־נים חוקרים מכל חלקי תבל הת־ריעו אתמול מפני הסכנות ה־ערוכות באסבסט.

במסיבת עתונאים שנערכה ב־ליון אמרו החוקרים כי עתה נקבע בוודאות שהאסבסט נמנה עם ה־חומרים הגורמים לסרטן.

ועדה, שעסקה במשך שנים ב־נושא זה, הגיעה למסקנה ש־40 אחוז מאלה המטפלים — ישירות ובעקיפין — באסבסט במהלך עבודתם נפגעים ע"י דלקת האדר (פלוריטיס), מחלה סרטנית.

מתוגה אחר צוין כי בארה"ב מטפלים כמיליון איש באסבסט במהלך עבודתם. הוא התנבא כי 260,000 איש מביניהם ימצאו את מותם כתוצאה מסרטן המתפתח במשך 20 עד 30 שנה.

החוקרים אישרו גם כי מצאו חלקיקים של אסבסט ביין ובבירה מאחר שמשתמשים במסנני אס־בסט בתעשיות אלה. המדענים דורשים שיוטל פיקוח קפדני ב־יותר על השימוש באסבסט וש־יאסרו „שימוש מגוון" בחומר זה.

חותמת דואר בנושא „יודאיקה" באורוגוואי

מאת אריה לבנגלבן

תערוכת בולים בנושא „יודאי־קה" התקיימה ב־26 בנובמבר עד 29 בו במונטיווידיאו, בירת אור־וגוואי לציון 75 שנה לקרן הק־יימת לישראל.

שירותי הדואר של אורוגוואי ציינו את התערוכה בחותמת דוא־ר מרשימה בצורתה המיוחדת, ב־צורת חותמת כפולה בתוך כדור הארץ: בצד שמאל סמל ירושלים עם כתובת בעברית וספרדית „ירושלים", ובצד ימין מנורה עתיקה עם כתובת בעברית וספ־רדית של שם בית הספר העברי המקומי „עבריה".

המעניין בחותמת זו, הוא ה־כבוד שמעניק דואר אורוגוואי לבולאי הוותיק, אריה לבנגלבן, הנמצא כעת בשליחות חינוכית באורוגוואי, ואשר יזם וערך את התערוכה. שמו של הבולאי צו־יין בראשי תיבות א. ל. בכתובת המופיעה על חותמת הדואר, שבה כתוב בספרדית: „תערוכת בולי יודאיקה שנערכה בתאריך 26—29 בנובמבר 1976—אוסף א. ל., דו־אר אורוגוואי".

התערוכה כללה בולי ישראל, בולי הקרן הקיימת לישראל, יהו־דים על בולים, סמלים יהודיים, אישים, קונגרסים יהודיים וציו־ניים, ושפע חותמות דואר מיו־חדות מכל העולם שהוצאו לכבוד אירועים יהודיים, ציוניים ולכבוד מדינת ישראל.

התערוכה, שהוגדרה כתערוכה חינוכית, זכתה לפרסום רב בתח־נת הטלוויזיה המקומית והאר־צית. בפתיחת התערוכה נכחו רא־שי היהדות המקומית, מנהיגי ה־תנועה הציונית, נשיא ועדת ה־חינוך במונטיווידיאו, ד"ר גיטרי־מן, נשיא בית הספר העברי „עב־ריה", רב הקהילה, נציג המחלקה לחינוך בגולה, עמוס פרס, וכן ספקים בולאים.

ראוי לציין, שזוהי התערוכה ה־בולים השלישית בנושאים יהו־דיים וישראליים, המתקיימת הש־נה באורוגוואי. התערוכה ה־ראשונה התקיימה ב־5 במאי 1976 לכבוד יום העצמאות ה־28 של מדינת ישראל. דואר אורוגוואי הוציא אז שתי חותמות־דואר מ־יוחדות: אחת שהוקדשה לחגה של ישראל ועליה מגן דוד עם כתובת בספרדית: „יום העצמאות ה־28 של מדינת ישראל" והחותמת ה־

שניה הוקדשה ל־75 שנים לקרן הקיימת לישראל, ומופיע עליה ציור בול „ציון" הראשון שהוצ־א על ידי הקרן הקיימת.

התערוכה השניה התקיימה ב־13 עד 17 ביוני 1976 והוקדשה ליום ירושלים. תערוכה זו נערכה על ידי תנועת „בני עקיבא" ונק־ראה „אקספו־ירושלים". בחותמת המיוחדת שהוציאו אז שלטונות אורוגוואי לכבוד התערוכה מופי־עה כתובת בעברית „ירושלים של זהב". כעת, כאמור, נערכה ה־תערוכה השלישית, שהוקדשה ל־בולי „יודאיקה", אשר צילום ה־חותמת המיוחדת של דואר אורוג־וואי מובא לעיל.

הופעת בולים חדשים

ביום חמישי ב' טבת תשל"ז — 23 בדצמבר 1976, יופיעו למכי־רה בולי דואר חדשים בנושאים הבאים: בולי ארכיאולוגיה בירו־שלים — חלק ב' בערכים נקובים של 0.70 ל"י ו־5 ל"י וכן בולי החלוצים בערכים נקובים של 5, 10, ו־60 אגורות ושני בולים נוס־פים בערכים נקובים של 1.40 ל"י ו־1.80 ל"י. הבולים הודפסו 15 בולים בגליון דואר עם 5 שובלי ביאור המצורפים לשורת הבולים התחתונה.

ביום הופעת הבולים החדשים יופיעו למכירה מעטפות „היום הראשון" מבויילות בבולים ה־חדשים ומוחתמות מראש וכן מע־טפות „היום הראשון" בלתי מבו־יילות לכל אחת מהסדרות הח־דשות. מעטפות „היום הראשון" יוחתמו בחותמת דואר „ירוש־לים פ"ה".

בולי ארכיאולוגיה ידבקו על שתי מעטפות „היום הראשון", בול אחד על כל מעטפה. מחיר המעטפות יהיה 6.30 ל"י והן יימ־כרו בסדרות שלמות בלבד. גם בולי החלוצים ידבקו על שתי מעטפות כדלקמן: בולים בערכים נקובים של 5, 10 ו־60 אגורות על מעטפה אחת ובולים בערכים נ־קובים של 1.40 ו־1.80 ל"י על המעטפה השניה. מחיר מעטפות החלוצים יהיה 4.55 ל"י ויימכרו בסדרות שלמות. מחיר מעטפה ריקה ללא בולים — 30 אג'. ב־עוד מעטפות „יום הראשון" מבו־יילות בבולים החדשים יימכרו ב־יום ההופעה בלבד, יימכרו המע־טפות ללא הבולים גם לאחר יום הופעת הבולים.

החומר הבולאי על כל צורותיו, יימכר ביום ההופעה ללא הגבלה בכמויות ובסדרות שלמות בלבד. במידה שהמלאי יאפשר זאת, יימכר החומר הבולאי לאחר יום הופעת הבולים בכל אשנבי המ־כירה של השירות הבולאי.

פינת הבול

„ריצ'רד השלישי" ב„הבימה"

מאת ד"ר אמיל פוירשטיין

מחזה מאת ויליאם שקספיר. תר־גום: רפאל אליעז. נוסח לבמה: תרצה אתר. בימוי: דוד לוין. תפ־אורה והלבשות: אלי סיני, תאו־רה: נתן פנמורין.

בתור איזון ל„כובע הקשי", מגיש לנו התיאטרון הלאומי את „ריצ'רד השלישי", וכמו שלא שבענו נחת מן הקומדיה הצרפתית המיושנת, בג־נוסח המוסיקאלי שלה, כך גם אין אנו שלמים עם הצגת הטרגדיה ה־שקספירית.

הסיבה כפולה: זו אחת מיצירותיו הראשונות של שקספיר. מבנה ה־עלילה פרימיטיבי, השנה בה נכ־תבה טרגדיה זו היא 1597 ולמעשה זו הטראגדיה הראשונה ששקספיר כתב. שנת חיבור של שלושה חלקי „הנרי השישי" שוב נקבעה סופית, אכן, המחזאי עומד בפתח הקאריירה שלו. דמותו של ריצ'רד, נסיך גלוס־טר, מופיעה בסוף „הנרי השישי" ושקספיר החליט להקדיש לה מחזה שלם, את היצירה הבאה שכתב. הוא בן שלושים ומחליט להקדיש את עצמו ליצירה ספרותית. כשרונו עדיין אינו בשל, הנושא „חוקי" למדי, ריצ'רד זה ראוי פחות לכתר מאשר כל אחר מבני משפחת המלוכה, אך אף אחד מהם אינו מצטיין במרץ, בעקשנות ובהתמדה כמוהו. הוא מרו־שע ואכזרי. „אני שצורתי טבועה ביד גסה ואין בי הוד וקסם אהבים, לי־התנאות לפני גיבורה חופפת, אני שתואם קומתי קופח. ובתואר פרצופי מעל הטבע, בטרם עת יצאתי לעו־לם, עקום — פגום, עשוי להצאים, מאוס לעין ומכוער כל כך שלמראי נובחים עלי כלבים... אשים עצמי גבל..." ובאכזריות מרחיק את כל מי שחוסם לפניו את הדרך לכסא ה־מלכותי. הוא מבצע שורת רציחות, אחים וקרובים נופלים חללים, עד שהוא עצמו נופל חלל בשדה הקרב. זוהי טרגדיה של „רצחת וגם ירשת", של השאיפה לגדולה, של המתח ה־מוסרי, שאין חזרה בתשובה לצדו. רצחים מקצועיים הם עושי דברו של ריצ'רד. אין כאן כל קרן אור זכה, האווירה היא של חשיכה ושל הרג בלתי פוסק.

לתיאור עלילית הזוועה דרוש היה שקספיר הבשל, של „ליר", שנכתב עשר שנים מאוחר יותר, היינו במח־צית הקאריירה היצירתית של שקס־פיר שנמשכה עשרים שנה בסך הכל. לפני „ליר" הוא כתב את „אותלו" ואחרי „ליר" הוא כותב את „מקבת". אלו הן השנים של שיא יצירתו, אולם ב„ריצ'רד השלישי" הוא עומד בפתח בית יצירתו ועדיין אינו מסוגל לתת עיצוב שקול של דמויות המשנה ה־רבות למדי המשורטטות כאן ביד קלה ודומות יותר לצלים מאשר לבני אדם של ממש. מה שחסר כאן, ה־עיצוב והשקול, הוא המאפיין את יצי־רתו הבשלה. ישנה שנינות מסויימת בדברי ריצ'רד, אולם חסר כאן מבחינת ערך היצירה הספרותית העומק הפיוטי, שהוא המרכיב החשוב ביו־תר ביצירתו של שקספיר. שקספיר לא למד עדיין בשעת כתיבת טרגדיה זו, לזעזע בפריטה עדינה על נימי הנפש הדקות, המצויינת למשל את „האלמנט".

ריצ'רד זה הוא סמל של הרודן, ה־עריץ, הבוגד, המגיע לשלטון בכוח רצח משולש. הצרה היא שאין במח־זה כל הסבר לרשעותו של ריצ'רד. הוא מוסיף רצח על רצח, אלימות על אלימות וגומל רעה לכל מקורביו, כולל עוזריו הנאמנים ביותר. צלו ה־כבד והמעוקם זורע זוועה סביבו. ריצ'רד זה נטול כל רגש אנושי, הוא בז למאמינים ומשמיד כל מי שמתנגד לו. הוא שובר את לב אמו ומענה את אשתו עד מוות, ללא נקי־פת לב.

אכן, מדוע מגיע מחזה זה לבמה של התיאטרון הלאומי, אחרי שכבר הוצג על במת „הקאמרי". ממש כמו „כובע הקשי" שגם הוא הוצג שם ? ויורשה לנו לומר ששתי ההצגות ההן, היו טובות הרבה יותר משתי ההצגות של „הבימה". הסיבה היא שסגן המנהל האמנותי, שלמה בר שביט, חשקה נפשו בתפקיד הטוב, כדרך של שחקן, הסבור שהוא מסוגל להתמודד עם המשימה הגדולה. הוא היה בכל הקאריירה שלו שחקן בעל תפקידים ביתניים, אפיזודיים ורק פעם אחת זכה במשך עשרות שנים בתפקיד מרכזי על במת „הבימה", ב„צווארו של כלבי", תמיד אפיזודות. לא ליר, אלא השוטה של ליר, לא בימי פורטר („הבט אחורה בזעם") אלא ידידו, קליף, לא שלמה המלך („אגרת שלושה וארבעה"), אלא ה־תוכי שלו. לא הסרסור („אירמה לה דוס") אלא הבארמן, לא אותלו או יאגו. אלא רודריגו. אכן, אם כבר סגן המנהל האמנותי, אז „ריצ'רד ה־שלישי".

הצלחתו חלקית. ישנן סצינות בהן מצטיין, כגון דחיית בקשתו של בקינגהם, אולם רק פה ושם מגיעה אלינו המפלצת הבלתי אנושית שלמה ריצ'רד. הוא בעל חיתוך דיבור טוב, שופע מרץ ועקשנות, אולם בסיכום אין הוא מביא את הדעה. המשחק מקופח, כמו בכל הצגות „הבימה" בעונה האחרונה, שוב מגייסים את השחקנית האמיתית היחידה שיש כיום ב„הבימה", — ליאה קניג. הוא חייבת להופיע בכל הצגה של ההנ־הלה החדשה. היא העבירה לנצחון את „אמא קוראז'", היתה יוצאת מן הכלל ב„קדישי", היתה מזהירה ב„כו־בע קשי", אולם כאן היא יוצרת את הדמות הטראגית היחידה בכל ההצ־גה. גם לבפים עיקרי אין נותנים לנוח מעט. שוב מגייסים אותה, כבכל ההצגות, אם כי תפקידה שתי דקות ואולי פחות מזה. נחום בוכמן, שחקן פראגי, בעל יכולת רבה, מרעיד את הלב. שמואל עצמון טוב בחלק השני של תפקידו.

השיפור שנערכה אתר הכניסה ב־תרגום המלא של רפאל אליעז מעלה את איכות השפה. התפאורה של אלי סיני מאכזבת, תלבשותיו טובות יו־תר.

בסיכום: אם כבר שקספיר, אז יכלו להגיש לנו לא מחזה חלש, בלתי מאוזן מבחינה ספרותית, אלא מח־זה גדול באמת. רציחות יש לנו די גם מחוץ לבמה ואותו הישג מש־חקי, אליו קיוו להגיע, נשאר בגדר שאיפה בלבד. הבימוי חסר ההשראה לא תיקן את הפגם המהותי הזה.

דיסקוגרפיה לתקליטיו של החזן יוסף רוזנבלט

מאת עקיבא צימרמן

חוקרי המוסיקה היהודית נתקלים בעובדה מעניינת, והיא, כי מוסיקה יהודית הועלתה על גבי תקליטים מיד עם ראשית המצאתו של הגראמ־מופון. כאן פיתח אמיל ברלינר, ה־ממציא היהודי, יליד גרמניה שחי בארצות הברית, את הגראמופון בעל התקליט השטוח (1887) (ועד ימינו הועלתה מוסיקה יהודית מסוגים שו־נים על גבי תקליטים.

מה היה סוג המוסיקה היהודית ש־הועלה לראשונה על גבי תקליטים, חזנות או שירה עממית ? זאת קשה לקבוע בקלות, מאחר שעד היום אין דיסקוגרפיה מוסמכת שממנה ניתן לשאוב אינפורמציה מהימנה, ורוב האינפורמציה הידועה כיום מקורה בקטלוגים של חברות מסחריות, ואף הביבליוגרפיה של הערך „הקלטות" באנציקלופדיה יודאיקה מבוססת ב־רובה על קטלוגים ולוקה בחסר.

נראה לי כי חזנות ושירה עממית הועלו על גבי תקליטים באותה תקו־פה. אם כי רבים נוטים לדעה ש־החזן גרשון סירוטה היה הראשון שקולו נשמע מעל גבי תקליטים, ראוי לציין כי קדמו לו לפחות שלו־שה חזנים שניצלו את המצאתו של אמיל ברלינר כדי להשמיע את קולם ולהנציחם לדורות. השלושה הם: זעלמער צעריני, שהיה חזן בברסלאו (שמו המקורי היה שטייסמן, אלא שבזכות קולו האדיר שהגיע „למ־רומי ה„צה"" כונה „צעריני" (שמו האמיתי בשבת); ברנרד ולודבסקי, שהיה חזן בקיוב, סבסטופול, קושטא בוקרשט, ניו יורק, שיקאגו וטורונטו וחי קרוב למאה שנה; והחזן ברוך שור. לדעתי, ראוי ברוך שור ליטול את כתר הבכורה ולהיחשב כאבי מק־ליטי הקלטות בחזנות. תקליט של ברוך שור, שחי בשנים 1823—1904, הועמד לרשותי ע"י אספן התקליטים אליהו הכהן ושודר ב„קול ישראל" בתכנית על החזן ברוך שור במסגרת הסדרה „חזן כלבבי" במרוצת תשכ"ה. בתקליט זה שר ברוך שור את יצירתו „השכיבנו" כשמלווה או־תו מקהלה. לדעתי, קדם ברוך שור בהקלטותיו לגרשון סירוטה, שכן תק־ליטיו של סירוטה הם משנת 1903 וברוך שור היה באותה שנה בן שמו־נים ואין להניח כי בהיותו בן שמו־נים התייצב לפני מכונת ההקלטה ! מציין כי אף התקליט הראשון של מוסיקה יהודית עממית הוא מאותה תקופה, ובו נשמע קולה של הזמרת רגינה פרגר (1874—1949), שהיתה בת עירו של שור.

תרומה חשובה לדיסקוגרפיה ה־חזנית נעשתה לאחרונה בניו יורק ופורסמה ב„קנטורס רוויו", עתונה של אגודת החזנים בבריטניה. שוטר במשטרת ניו יורק בשם יוסף גרינ־ברגר פרש לגמלאות ונטל על עצמו עבודה רבת חשיבות, והכין דיסקו־גרפיה של תקליטי החזן יוסף רוזנ־בלט. יוסף גרינברגר נפגש עם עש־רות אנשים, ביקר במוזיאונים וארכ־יונים, עבר ובדק אוספי תקליטים ו־הוציא מתחת ידו עבודה בעלת חשי־בות מרובה, שלא היתה עד כה בש־דה המוסיקה החזנית, להוציא את הדיסקוגרפיה שנערכה בספר „זה־רים" על תקליטיו של החזן לייב גלאנץ.

גרינברגר חקר ומצא כי יוסף רוזנ־בלט החל בהקלטות בחברת „אודאון" בגרמניה בשנת 1907, ומאז ועד 19.12.1929, תאריך בו הקליט בחב־רת „ויקטור" את התפילה „ברוך שמהי" (שזו היתה אחת ההקלטות האחרונות שבוצעה על ידו), העלה על גבי תקליטים לא פחות מאשר 182 קטעי חזנות ושירים באידיש. יוסף גרינברגר הקפיד לציין את התאריך המדויק של ההקלטה. את שם ה־מלווה, במקרים שבהם מלווה מקהלה — מיהו המנצח, וכן מה שחשוב ב־יותר — מיהו מלחין היצירה. כמו כן למדים אנו מתוך הדיסקוגרפיה שאף על פי שתפילה מסויימת הוק־לטה מספר פעמים מפיו של רוזנבלט, הרי כל פעם היא מובאת בגרסה אחרת. כך, למשל, הקליט יוסף רוזנ־בלט את תפילת „כל נדרי" חמש פעמים, בפעם הראשונה בשנת 1913 ובפעם האחרונה ב־1930.

מתוך הדיסקוגרפיה אנו למדים כי יצירות אחדות הידועות כלחנים של רוזנבלט חוברו על ידי מלחינים אח־רים. אחת מהיצירות שיוחסו לו, למ־רות שחוברה ע"י אחרים, היא היצי־רה „מקימי מעפר דל" הידועה הן בביצועו של רוזנבלט והן בביצועה של משפחת מלבסקי. מלחינה של ה־יצירה הוא חזן בשם שקולניק. אבל יוסף גרינברגר לא הצליח לברר מיהו אותו שקולניק. לי ידועים שלו־שה חזנים בשם שקולניק, שנוסף ל־היותם חזנים היו גם מנצחים ומל־חינים. האחד הוא יצחק שקולניק, שהיה חזן בסטניסלבוב שבגאליציה, השני דוד שקולניק, שהיה חזן בקיוב, בכמוס וסקטורינוסלב ובאחרית ימיו חי בניו יורק, והשלישי שמואל שקולניק, שהיה מנצחו של פנחס מינקובסקי בעת כהונתו של מינקו־בסקי בחרסון. מעניין על כן לדעת מיהו אותו שקולניק מחברו של „מ־קימי מעפר דל".

בעיה שמצאה את פתרונה על ידי הדיסקוגרפיה הועלתה במבגו ב„קול ישראל", בתכנית „פרקי חזנות בב־קשתך" שבעריכת ברוך שיין. באחת התכניות שודר הפרק „ואף היה מתכוין". עורך התכנית ציין כי מלווה את יוסף רוזנבלט בשירה החזן שמו־אל מלבסקי. אחד המאזינים טען כי המלווה הוא בנו של יוסף רוזנבלט, הנרי, ואילו מאזין אחר טען כי ה־מלווה הוא החזן לוי רוזנבלט, אחיו של יוסף. מתוך הדיסקוגרפיה אנו למדים כי היצירה הוקלטה פעמיים, בשנת 1917 בליווי של שמואל מלב־סקי ובשנת 1921 בליווי החזנים לוי רוזנבלט וראובן קוזמירסקי. אותה בעיה התעוררה כאשר שודר הפרק „אבינו מלכנו גלה כבוד מלכותך". עורך התכנית הכריז כי את רוזנבלט מלווה שמואל מלבסקי, ואילו אחד המאזינים טען, כי המלווה הוא לוי רוזנבלט. ושוב באה הדיסקוגרפיה לעזרתנו ומתוכה למדים אנו, בשנת 1917 ליווה את רוזנבלט שמואל מלבסקי, וכאשר הוקלט הקטע בשנית בשנת 1921 היה המלווה לוי רוזנבלט. יצירה נוספת שיוחסה לרוזנבלט, ב־עוד שחוברה ע"י מלחין אחר, היא „יגנים בקבצו עליו", מתוך „מעוז צור". מחברה של יצירה זו הוא הרמן זוהל, שהיה מנצח המקהלה בבית הכנסת „אוהב צדק" במנהטן, בו כיהן רוזנבלט. הרמן זוהל ומאיר מכטנברג מלווים בניצוחם את רוב ההקלטות שבהן מופיע רוזנבלט בל־ווית מקהלה.

ראוי לציין, כי כל 182 ההקלטות שהוכללו הועלו על גבי תקליטים מא־רוכי נגן. לי ידועים 19 תקליטים ארוכי נגן בהם כונסו כל הקלטותיו של רוזנבלט. מתוך הדיסקוגרפיה מ־צוין, כי התפילה „ברוך שמהי" שה־וקלטה מפיו של רוזנבלט ב־19.12.29 טרם פורסמה, אך בלבד ספה. תקליט ובו היצירה „ברוך שמהי" הופיע לפני כשנה בארצות הברית. לתקליט מצורפים תמונות מתקופות שונות בחייו של רוזנבלט וכן התווים של היצירה „ברוך שמהי".

יש לקוות כי בעקבות הדיסקוגרפיה שנערכה לגבי תקליטיו של יוסף רוזנבלט, תיערך עבודה דומה לגבי תקליטיהם של גרשון סירוטה, מרדכי הרשמן, זבולון קוורטין ומשה קוס־ביצקי, וכן תושלם הדיסקוגרפיה ש־נערכה לגבי תקליטיו של לייב גלאנץ, אשר אינה כוללת תקליטים שהופיעו לאחר מותו וכן אינה כוללת את הקלטותיו המרובות בשי־דורי ישראל.

פיטורי עובד ברשות מקומית

מאת אריה בריק

מהי הדרך בה תנהג רשות מקומית בבואה לפטר עובד ומהן זכויות ה־עובד כלפי הרשות המקומית ? שאלות אלה עמדו בפני בית הדין האזורי ל־עבודה בתל־אביב כאשר דן בבקשתו של מזכיר מועצה מקומית למתן פסק דין הצהרתי בדבר בטלות פיטוריו, ותביעתו להחזרתו לעבודה ולתשלום משכורתו בצירוף פיצויי הלנת שכר. ייתכן שאחד הנימוקים העיקריים ל־פיטורי עובד ברשות מקומית הוא חילופי השלטון בה, ואכן זה היה ל־דיעת בית הדין המקרה שלפנינו.

המדובר באדם שעבד כחמש־עשרה שנה כ־מזכיר המועצה המקומית באחד הכפרים ה־ערביים הגדולים וכמנהל החשבונות שלה. משהגיש העובד את תביעותיו לבית הדין ל־עבודה עשה בית הדין מאמצים רבים ובלתי שגרתיים כדי להביא את הפרשה לסיום ב־דרכי נועם. בית הדין, ראה בעניין זה סימני היכר מובהקים של מעבר מהרגלי שלטון מקומי שאבד עליו הכלח אל שלטון מקומי בו ומגנו ועל פי חוקי המדינה. בכפר בעל רגי־שות מיוחדות. מאמצי בית הדין עלו בתוהו והוא נאלץ להחליט ולפסוק בעניין.

רצון להיפטר

בית הדין הגיע למסקנה שהמניע האמיתי לפיטורים במקרה שלפנינו היה רצון הקואי־ליציה החדשה במועצה המקומית להיפטר מ־מזכירה, אשר בעיני חברי־ה החדשים היה, עד בואם, השליט בכפר. ראש המועצה הקודם היה דודו וחותנו של מזכיר המועצה, איש בא ב־ימים, אשר נעזר רבות במזכיר במילוי תפקידו. מיד עם כינונה של קואליציה חדשה החל ראש המועצה להצר את צעדיו של המזכיר במילוי תפקידו ולחפש אמתלות להיפטר ממנו. בחלקם נבעו סדרי השלטון החדש במועצת הכפר מעצם כניסתו לתפקיד ראש המועצה של אדם, צעיר מקודמו, אשר נטל לידיו תפ־קידים שקודמו נהג להשאיר בידי מזכיר ה־מועצה, אבל בחלקם לפחות היו הסידורים החדשים — נטילת מסמכי המועצה, לקיחתם לביתו של ראש המועצה החדש ועוד — מכוו־נים להקשות על המזכיר במילוי תפקידו, לדי־חוק רגליו ממעמדו החוקי במועצה ולמצוא אמתלה לפיטוריו.

יש לציין, כי המזכיר מצידו עשה מאמצים להסתגל לשלטון החדש על ידי הדרכת חברי המועצה במילוי תפקידיהם החוקיים, כגון עריכת התקציב, אבל גם דבר זה לא נראה להם ונוסף על היותו סמל המשטר הישן, הוא הרגיזם בנסותו להגביל את צעדיהם לסדרים כספיים שלא היו לרוחם. כתוצאה מכך, לא תמיד שלט המזכיר ביחסו ובאחת מישיבות ה־מועצה, תוך כדי ויכוח תקציבי, זרק מסמכים לעברו של ראש המועצה.

כמובן שאנשי המועצה המקומית ניסו ל־הביא בפני בית הדין האשמות שונות כנגד מזכיר המועצה, והן עבירות משמעת, אי סדרים וכו', אולם בית הדין לעבודה קובע בהחלטה כי כל ההאשמות האלה לא הוכחו ואין ספק שנועדו והועלו רק כדי לשמש עילה להתנכל תחת מעמדו של מזכיר המועצה. מצד שני לא עשה המזכיר בעדותו רושם טוב במיוחד על בית הדין מבחינת תפיסה וכושר ביטוי ברור, אולם הוא ועדיו עשו רושם של דוברי אמת ובית הדין העדיף את עדויותיהם על עדויות אנשי המועצה שהיו מגמתיות במיוחד.

התברר, כי באחד הימים זומנה ישיבת מו־עצה לשלושה ימים לאחר מכן ועל סדר יומה היה סעיף יחיד : פיטורי מזכיר המועצה. ה־מזכיר לא הוזמן ולא היתה כל ראיה שידע על זימון הישיבה, מה עוד שבאותה עת היה בחופשה מחוץ לכפר. לא הועילו גם התערבות הממונה על המחוז, שדרש לדחות את הישיבה ואף ההצעה להחליט, שהועלתה על־ידי אחד מחברי המועצה בישיבה גופה. אחרי הקראת

שורה ארוכה של האשמות מפי ראש המועצה נגד המזכיר, החליט ברוב של שמונה מתוך תשעה חברי המועצה לפטר את המזכיר מה־סיבות אשר פירט ראש המועצה.

שפיטה בהעדר הנאשם

בית הדין לעבודה בפסק דינו מעיר על צו־רה זאת של פיטורים וקורא לה שפיטה בהעדר הנאשם, ללא סניגוריה, ללא ראיות, כאשר „כתב האישום" משמש הנמקה יחידה ל„פסק הדין" שהוא פיטורים. נוכחות עורך דין שהוזמן על ידי ראש המועצה כ„קהל" יחיד, שימשה קישוט גרוטסקי, קובע בית ה־דין, למעשה שפיטה זה.

בית הדין לעבודה מביא כאסמכתא לפסק דינו, פסק דין שניתן על ידי בית הדין הגבוה לצדק. פסק דין זה מורה דרך לטיפול בעניין פיטורי עובד ברשות מקומית והוא קובע, כי דין הוא שניתנת לעובד הזדמנות להניח דעתה של מועצת העיריה שאמנם הסיבות שהביאו לפיטורים או מקצתן, אינן קיימות או שאין בהן כדי עילה מספקת לפיטוריו, או שעל אף קיומן ועל אף היותן עילה מספקת כשלעצמן, אין לפטרו באשר חזר הוא בתשובה ומבטיח לתקן דרכיו. אמנם, אין כל הוראה בפקודת העיריות שלפיה חייבים לשמוע את העובד אך יש להביא בחשבון את השיקולים הבאים :

א. עיריה היא רשות ציבורית ועליה לנהוג בכל עניניה לפי שיקולים ענייניים ולא ב־שרירות. ב. בדומה בעניינו של אורח, לרבות עובד, עליה לנהוג לפי הכללים המקובלים של הצדק הטבעי. ג. העיריה חייבת להביא בחשבון כי קיימים מנהגי עבודה בארץ, וב־ייחוד עליה להתחשב באלה הנוגעים לפיטו־רים מעבודה, משרה ציבורית או ממוסד ציבורי. בית המשפט הגבוה לצדק קובע עוד בפסק דינו, כי דין פגיעה בעיקרי הצדק ה־טבעי כדין חוסר סמכות, היינו שהמעשה בטל מעיקרא. בית המשפט סמך ידו על הכלל ש־החובה לשמוע את הנוגע בדבר באה לסייג את סמכותה של הרשות, והעמיד את המחוקק בחזקה שלא הסמיך את הרשות לעשות שי־מוש בכוח השררה המופקד בידה, אלא אם עשתה כן תוך שמירה על עקרונות הצדק ה־טבעי.

בניגוד לחוקת העבודה

בית הדין לעבודה, בהסתמכו על פסק הדין של בית הדין הגבוה לצדק, קבע כי במקרה שלפנינו, לא זו בלבד שלא ניתנה הזדמנות למזכיר להביא בפני המועצה בצורה כלשהיא את דבריו להאשמות שהטיח נגדו ראש ה־מועצה, אלא שהנהגו בערמה וזימנו את ישיבת הפיטורים של המועצה דווקא בעת חופשתו ובהעדרו מהכפר. די באלה, קובע בית הדין כדי להצהיר כי הפיטורים בטלים מעיקרם וכלא היו. יתר על כן, מוסכם בין הצדדים כי „חוקת העבודה לעובדים ברשויות המקו־מיות בישראל" שהוצגה בפני בית הדין חייבת את שני הצדדים, אולם המועצה המקומית נהגה בעניין זה בניגוד להוראות חוקת ה־עובדים ואי מתן הודעה מוקדמת של חודשיים כפי שמחייבת החוקה, זורקת לדעת בית הדין אור נוסף על כוונות המועצה להפתיע את המזכיר ואת מוסדות העובדים האחרים הנוג־עים לעניין. כמו כן פעלה המועצה בניגוד ל־סעיפים אחרים של חוקת העובדים למרות הת־ערבות מועצת הפועלים לטובת המזכיר.

לכן מגיע בית הדין לעבודה למסקנה, כי פיטורי המזכיר על ידי המועצה המקומית בטלים, וכי על המועצה להחזיר אותו לעבודה לאלתר בתפקידים אותם מילא לפני החלטת הפיטורים. כן הוטל על המועצה לשלם למזכיר את כל המשכורות והתשלומים הנלווים ה־מגיעים לו, כולל פיצויי הלנת שכר, הוצאות המשפט ושכר טרחת עורך דין.

11 מיליון דולר — לפעולות הג'וינט בישראל ב־1977

לנוכח גידול הצרכים באוכלו־סיה היהודית בעולם והעליה המת־מדת במחירים, החליט הג'וינט ל־הגדיל את התקציב המתוכנן לש־נת 1977 ל־35,110,000 דולר — להבטחת שירותים רחבה לטובת 450,900 יהודים ב־25 ארצות תבל. כ־11 מיליון דולר הוקדשו לישראל — למימון תכניות קבו־עות בתחומי הבריאות, החינוך ושירותים סוציאליים לזקנים, ל־מוגבלים, לחולים כרוניים, לחולי נפש ולמפגרי פיתוח ולהדרכת כוח אדם מקצועי.

התקציב אושר ע"י הג'וינט בפגי־שה השנתית ה־62 בעיר ניו יורק. רלף א. גולדמן, סגן יושב ראש של הג'וינט, דיווח, שבשנת 1976 יזם הג'וינט תכניות שונות בתחומי הב־ריאות, הסעד, החינוך והבניית דת ותרבות שהסתכמו ב־35,262,500 דו־לר — סכום העולה על תקציב שנת 1975 ב־3,725,000 דולר.

בישראל הועברו לרשויות המקו־מיות השונות השירותים שמספקי לחמשת המוסדות האחרונים בתחו־ם אחריותו של הג'וינט. המוסדות כו־ללים ארבעה בתי־אבות ובית חולי גריאטרי אחד. מר גולדמן הוסיף שהג'וינט ימשיך לתרום כספים ל מוסדות אלה עוד כמה שנים.

ג'ק ד. ווילר נבחר בפעם השלישי לתפקיד כנשיא לתקופה של שנ נוספת. דונלד מ. רובינסון מפי־טסבורג נבחר כנשיא משנה ויחל כהונתו כנשיא ב־1.1.78.

מר רובינסון מסר, כי כ־38 אח מהתקציב יוקדשו לתכניות סעד, כ 20 אחוז יוקדש לטיפול בחולים מוגבלים, יותר מ־25 אחוז — קר ל־9 מיליון דולר — יוקדשו לחינ יהודי ותכניות דתיות ותרבותיות. תקציב גם כולל מענקים לבתי־ס יהודיים באירופה, ארצות האיסלם ישראל. כן כלולים מענקים ל„אורט (הארגון לשיקום דרך הדרכה) „אליאנס" הישראלי העולמי, ה בית המאוחדת מהווה המקור הכ העיקרי לג'וינט.

ממצאי מחקר במכון לחקר עבודה וחברה:

מנהלים בישראל תומכים בעקרונות ניהול דמוקרטיים אך מטילים ספק במעשיותם

מנהלים במפעלי התעשיה בישר־אל מעדיפים, באופן עקרוני, שי־טות של מנהיגות דמוקרטית — שתפנית, על פני גישות סמכותיות בניהול. אך בה בשעה הם נוטים להטיל ספק בקיומן של תכונות מנהיגות בקרב הנתונים למרותם, וביכולתם של אלה לגלות יוזמה וליטול על עצמם אחריות, דבר ה־מאלץ אותם לנקוט בשיטות ניהול ריכוזיות. — מסתבר ממחקרם של יואב ורדי, ד"ר דן יעקבסון וד"ר אריה שירום, שנערך במסגרת ה־מכון לחקרי עבודה וחברה, מיסו־דן של ההסתדרות הכללית ואוני־ברסיטת תל אביב. נושא המחקר היה „עמדות מנהלים בתעשייה ה־ישראלית".

„נראה שהחיוב העקרוני של האי־דיאולוגיה הניהולית־דמוקרטית מעו־גן בנורמות החברתיות השוללות פט־רנליזם וניהול אוטוקרטי. התמיכה ה־אידיאולוגית בעקרון השיתוף בניהול מתחזקת, קרוב לוודאי, על ידי גישת „יחסי אנוש" לצורותיה, המושרשת בקרב המנהלים באמצעות גורמי ה־הדרכה הניהולית בארץ", קובעים מ־חברי המחקר. „לעומת גישה זאת, קשיי המגע השוטף עם המציאות ה־ארגונית היומיומית, מגבירים את חו־סר האמון הבסיסי של המנהלים כלפי מעשיותן של השיטות הדמוקרטיות. במיוחד מטילים המנהלים ספק ב־כשירות, נכונותם והכשרתם של ה־עובדים ליטול חלק פעיל בתהליך הניהולי".

ממצא מעניין נוסף, לדברי ד"ר דן יעקבסון, הוא שדווקא מנהלים בסק־טור ההסתדרותי, הגם שהם תומכים ערכית בניהול דמוקרטי־שתפני, נו־טים לספקנות יותר, במידת מה, באפ־שרות יישומו, מאשר עמיתיהם ב־סקטור הפרטי והממלכתי. כמו כן מצאו, כי מנהלים בדרגות בכירות ו/או מנהלים בעלי השכלה גבוהה, נוטים לעמדות דמוקרטיות יותר מ־אשר מנהלים זוטרים (בעלי השכלה נמוכה יותר).

המחקר נערך ב־48 מפעלי תעשייה בישראל, המעסיקים כל אחד למעלה מ־30 עובדים ומייצגים את הסקטורים והענפים השונים. רואיינו ונחקרו 67 מנהלים בכל הדרגים — החל בראש קונצרנים למנכ"לים, וכלה בראש מחלקות ייצור ושירות, למעט מנהל עבודה וראשי קבוצות שבדרג הרא־שון מעל לעובדים מן השורה. אחת ממטרות המחקר היתה לבחון את עמ־דותיהם של המנהלים באשר לסגנו־נות מנהיגות רצויים, ואת הנחות היסוד שלהם באשר ליכולתם ולכי־שוריהם של הכפופים להם.

המחקר שנערך בישראל היה בחל־קו מחקר שיזמו וקדמו לו מחקרים דומים ב־16 ארצות ברחבי העולם. מכאן, שמטרה נוספת היתה להשוו־ות דגמי עמדותיהם של המנהלים הישראלים לנתונים שנתקבלו בחו"ל. בעיקרו של דבר הצביעה ההשווא־ה על דמיון ניכר בין ערכיהם, תפי־סותיהם ועמדותיהם של המנהלים ב־ארצות השונות. מימצא זה, מסכמים החוקרים, מחזק את ההנחה לפיה התפקיד הניהולי מציב בפני נושאו דילמות ואתגרים שהם אוניברסליים במידה רבה. אוניברסליות זו מצמ־צמת את ההבדלים בהשקפות וביישום המנהלים, שהם פרי פערים ברמת פיתוח תעשייתי ורקע תרבותי־לאומי שונה, והיא תורמת להתגבשות שכבת מנהלים חברתית־מקצועית כלל־עול־מית של מנהלים.

זכרון להולכים

הרב ניסן זקש ז"ל

(ליום השנה)

אין עושין נפשות לצדיקים, דבריהם הם הן זכרונן (ירושלמי שקלים פ"ב ה"ה). אלה תולדות נח, נח איש צדיק. אומר רש"י — ללמדך שעיקר תולדותיהם של צדיקים, מעשים טובים.

הרב ניסן זקש זצ"ל, שנולד בש־נת תרפ"ה ונקטף מאתנו במיטב שנותיו ובאמצע יצירתו, זכה ל„ה־תולדות" בכל המובנים הנ"ל. „אין מקרא יוצא מידי פשוטו", ואכן זכה להשאיר תולדות של ממש — בנים ובנות, חתנים וכלות, תלמידי חכ־מים ויראי שמים, הממשיכים בדרכו. כל זה בעזרת אשתו תבלחט"א שלא זזה ידה מידו וידו מידה.

אולם לא נפקד גם מקומה של הזו־„תולדות". אם דבריו הן זכרונו, הרי השאיר לנו כשלושים ספרים שהעשירו את הספרות התורנית — מד־עית. בספריו אלו גאל הרבה מדברי חז"ל הראשונים מתהום הנשיה ו־הטעות, והראה לנו דרך מקורית של מיזוג הבנה המחקר, תוך הדרכה לי־ראת שמים האמיתית.

מבחינה זו של גדלות בתורה ומדע, ועומק סברה, מצד אחד, וחיפוש עד כדי יגיעה בקביעת הנוסח הראשוני מצד שני, לא השאיר אחריו תמורה. וחבל על דאבדין ולא משתכחין. „תורת אמת היתה בפיהו", ואני אסיף תורה שזכיתי לשמוע ממנו אפס קצהו.

אם „תולדותיו" הם מעשים טובים, הרי הוא עמד בראש מפעלי צדקה וחסד, ניהל גמ"ח של הכנסת כלה, וממנו עצה ותושיה לכל קשה יום. ודורש. על דרך הפרפראזה הייתי או־מר, כי דעתו בכל ודעת הכל בו. דע־תו היתה נתונה למתרחש סביבו, משפחתו ושכונתו, בה שימש כרב ו־מורה הוראה. ולמתרחש בעולמה של תורה ובעולמה של המדינה. ודעת רבים היתה בו. פנו אליו מכל שכבות הציבור — אם לשם שיעור, אם ל־שיחה ואם לשמוע מלת עידוד וברכה.

כפי שאני הכרתיו, עולמו היה נתון בין תורה וגאולה. שורשיו בבית מדרשו של הראי"ה קוק, סבו הרב־הר"א ואביו הרב מ"ל זקש, זכרם צדיקים לברכה. ספג תורה ויראת שמים, מחד, ואהבת ציון וצפיה לגא־ולה, מאידך. אהוב הייתי לבקר בחגים ולשאוב מלא חפנים מפניני־הרוחה, הגיגי רעיונותיו וסיפורי־מעשיותיו. אם ניכר בסיפוריו, על־סבו הרב הרליה סיפר כי כשסיים מסכת עירובין עם פירוש רש"י מלוניל חגג את מסיבת הסיום עם הרבנית שלו, ברוב שמחה להם, על ביצה מטוגנת אחת שנותרה בבית לפליטה. אהבת התורה השכיחה מחסורי הגוף. בהזדמנות אחרת סח לי כי כשפגשו פעם רבו, הרי"ד הרא זצ"ל, ברחובות של ירושלים, שמח לקראתו לרגל החידוש שכתב באחת מהערותיו לס־פריו והציע לו במקום פרס כספי אם „יקרה היא מפנינים", הרי יש לשמוח על כל חידוש בתורה כמוצא שלל רב. על הקרבתו לרבותיו סיפר פעם כי בהיותו ילד קטן שהה בבית מדרשו של הראי"ה קוק וחיפש דרך להתקרב אליו. הרב תפס את ה־מבט, ורמז לו לגשת ולסייע לו בל־בישת המעיל, כך זכה לשמש את הרב.

זיקתו לציון ולציונות באה לידי ביטוי לא רק באהבתו למדינה ש־הגבין אותה בלא לנטות ימין ושמ־אל, אלא גם בקשריו האמיצים עם המתנחלים בארץ ישראל המשוחררת. בייחוד רחש חיבה יתרה לאנשי קריית־ארבע, שליווה אותם בחרדת קודש מראשית דרכם. לא נמנע מל־הטריח גופו החולה לבקרם ולעודד ולהפיץ שם תורה.

תלמידו

א.

הנהגה חדשה

(סוף מעמוד 3)

בחירות ישירות

ב־1977 גם ייעשו הכנות לבחירות ישירות לפרלמנט האירופי בשנת 1978. לפרלמנט זה, המתמנה עתה בידי הממשלות והפרלמנטים של ה־מדינות החברות, סמכויות תקציביות מוגבלות בלבד.

מומחים פוליטיים בשוק האירופי סבורים, כי הבחירות הללו ישקפו ל־ראשונה את דעת הקהל בהחלטות של הקהיליה, וגם עשויות להגביר פרלמנט שאולי ירכוש לעצמו סמכויות מסו־יימות, בהיותו מודע לתמיכה העמ־מית ממנה הוא נהנה.

פרלמנט זה, שמספר חבריו יוגדל מ־198 כיום ל־410, עשוי להפיח רוח חיים חדשה למען המטרות ב„שוק", בשעה שכל יתר הגופים בקהיליה סובלים מקפאון. ההחלטה לקיים את הבחירות הישירות עשויה להוכיח את עצמה כאחד הצעדים החשובים ב־יותר שנעשו מעולם באירופה לקראת מיזוג פוליטי, אומרים המומחים.

למרות כל הדיבורים המסוימים ב־תוך „השוק", עדיין משמש השוק האירופי כוח משיכה למדינות שאי־נן חברות בו. יוון ביקשה להתקבל כחברה, טורקיה מעוניינת להתקרב אליו, וספרד ופורטוגל עשויות להח־ליט בקרוב להצטרף גם הן למועדון.

هكذا من الاصل

אקדמי בין האוניברסיטאות לבין אוניברסיטת ניו־יורק

תואר ראשון של סטודנטים מארצות הברית בישראל.

בטקס שנערך באוניברסיטת חיפה בהשתתפות יו"ר הנהלת הסוכנות, נציגי משרד החוץ הנספח לתרבות של שגרירות ארה"ב בישראל צ'ינג א. רפאלי, נשיא האוניברסיטה, ד"ר ארנסט ל. בויר, נגיד אוניברסיטת ניו־יורק, את התכנית המיוחדת שתהווה גשר נוסף לגשרים בין שתי המדינות. באוניברסיטת ניו־יורק 64 קמפוסים עם 360 אלף סטודנטים, מתוכם 150 אלף יהודים.

יו"ר הסוכנות, יוסף אלמוגי, אמר בטקס כי הסוכנות מוציאה 42 מיליון דולר בשנה לחינוך גבוה מסכום של 42 מיליון ל"י בשנה לסיוע לארבע אלפים סטודנטים עולים בארץ. עוד אלף סטודנטים לומדים פה בפרקי זמן של סמסטר עד שנה, ו־500 לומדים תקופות ארוכות יותר. 30 אחוז מהבאים לתקופה קצרה מתאהבים בארץ וחוזרים אליה, אמר אלמוגי. ולכן יש לקדם בברכה את ההסכם החדש שהוא פרי ניסיון טוב של חילופי סטודנטים בעבר.

יש לציין, כי כבר בשנה האקדמית הנוכחית הקלוט אוניברסיטת ניו־יורק אנשי סגל ישראלים שישהו עם משפחות ועד שנה אקדמית מלאה.

„דמי חנוכה" - לקרן ההתנדבות לבטחון ישראל

100 אלף ל"י הגנשו בחנוכה ע"י עובדי „מבטחים" לקרן ההתנדבות לבטחון ישראל. סכום זה נאסף בקרב 800 עובדים ב־40 סניפים בכל הארץ עוד ימי עבודה שנתרמו.

במשלחת שהביאה את התרומה למנהל הקרן, משה גלבוע, ולעוזי בלוך, מרכז פעילות קרן הביטחון בהסתדרות היו שמעון ליוי־אור, אבנר חשאי ומגדל אלק. הם הגישו, שכל העובדים וחברי ההנהלה תרמו ימי עבודה לקרן. כמו כן מסרו שהפעולה נמשכת עתה בקרב גימלאי „מבטחים".

כן הגיעה משלחת ועד גימלאי „אגד", במחוז הצפון והדרום בראשות יהושע בדקין, יו"ר הוועד, וישראל ונטור, מזכיר הוועד, והגישה סך של 30 אלף ל"י תרומת 400 אלמנות חברי „אגד" ו־700 חברים גימלאים.

במלאת 50 שנה לקיומו, קיימו חברי קיבוץ רמת דוד מפעל התרומה בקרב חבריהם והביאו סך של 15 אלף ל"י כתרומתם לקרן.

להלן תרומות נוספות שנתקבלו בשבוע האחרון: עובדי המועצה האזורית מטה יהודה 28,080 ל"י, „כימיקלים" דר"ר סומלקלין חיפה 50,000 ל"י, מסדר בג'יבריות, לשכת „מנוחה" 7,770 ל"י, ויקטורי „אוסמי שמן" 5,000 ל"י, עובדי מפעל שלזינגר 8,000 ל"י, תושבי בית־אמנות אשדוד 6,500 ל"י, איתמר בן־ברק, חניתה 5,000 ל"י, „עמלי" בית שאן 5,000 ל"י, בית הכנסת כפר גנים 1,100 ל"י, א. שפירא ירושלים 2,730 ל"י, ועד עובדי „מונסנה" 4,096 ל"י, עליזה שמעוני תל אביב 5,000 ל"י, גוח קופכן חולון 5,000 ל"י, „מגוני בית־שאן" 5,000 ל"י, עובדי „האמה" מגדל העמק 3,140 ל"י.

„עמידר" העבירה 5000 משפחות לדיור משופר

למעלה מ־5000 משפחות מרובות ילדים הועברו השנה ע"י חברת „עמידר" מדירותיהן לדירות גדולות ומשופרות, כדי להיטיב את תנאי דיורן. מרבית ההעברות נעשו באזורי הפיתוח ובחלקן — במרכז הארץ.

במשך שנה זו אוכלסו ע"י „עמידר" כ־5080 משפחות עולים חדשים בכל חלקי הארץ ולמעלה מאלף זוגות צעירים.

חברת־הבת של „אל על" תתקשה בקבלת אישור ממשלת מעבר

תכנית „אל על" להקים במהירה חברת־בת למטוסי־שכר לנוסעים ולמטען לא תזכה, כפי הנראה, באישור של ממשלת מעבר ותצטרך להמתין עד שתקום ממשלה חדשה אחרי הבחירות — אמרו אתמול מקורות יודעי־דבר בנמל בן גוריון.

הנהלת „אל על" השלימה את התכנית להקמת החברה החדשה, אשר הטיפול במטוסיה יהיה במתקני „אל על" בישראל וברחבי העולם. „אל על" תספק לחברת־הבת את כל שירותי המכירות והתחזוקה ותפעיל באמצעותה את מטוסיה. כפי שנודע זכתה התכנית לתמיכת שר התחבורה, אך מאחר שהקמת החברה טעונה אישור הממשלה, אין להניח שממשלת מעבר תעסוק בכך.

כתב עתיים מציין, כי לחברות תעופה רבות באירופה יש חברות־בת מסוג זה.

חברת הבת של „אל על" תוכל להשתלב בטיסות השכר כבר בעונה הראשונה השנה ותוכל להביא תיירים ממקומות אליהם אין חברת „אל על" מגיעה. כמו כן תוכל חברת הבת להתחרות עם חברת „קאלי" החדשה בהסעת מטענים.

נציג „קאלי" קידמו אתמול בברכה את תכנית „אל על", באמרו, כי „אנחנו בעד תחרות חופשית". יחד עם זאת אמר, כי חברת „קאלי" תדרוש להסיר את כל המגבלות שהושמו עליה ולבטל את זכות הסירוב ממנה נהנית „אל על" ביחסיה עם „קאלי". מגבלות אלה אוסרות בין היתר על „קאלי" להטיס מן הארץ סחורה שאיננה תוצרת חקלאית.

עוד נמסר מחברת „קאלי" שהחוזה עם „אל על" פג במאי של השנה הבאה, ואם לא יחודש, תבקש „קאלי" לחכור מחברות זרות מטוסי תובלה ולקנות בעצמה מטוס־מטען מדגם „בואינג 747". מטוס כזה עולה בין 25 ל־30 מיליון דולר והחברה סבורה כי תוכל לגייס הון כזה ממקומות פרטיים.

● עם התפשט מחלת הכלבת נקטה עיריית עכו צעדי חירום ועובדיה משמידים כלבים משוטטים. כתב עתיים מוסר, כי בארבעת הימים האחרונים הושמדו 50 כלבים משוטטים, ביניהם גם כלבים בעלי רשיונות שבעליהם לא דאגו לקשור אותם.

מנכ"ל משרד המשפטים:

יש לחזק מנגנוני הביקורת בחברות ציבוריות

בקריאה לחיזוק מנגנוני הביקורת בחברות ציבוריות, בבנקים ובחברות מסחריות — יצא אתמול מנכ"ל משרד המשפטים ויו"ר מועצת רואי חשבון, מאיר גבאי, בטקס חלוקת רשיונות ל־143 רואי חשבון באוניברסיטה העברית בירושלים.

מר גבאי הזכיר, כי בתקופה האחרונה הודקה מועצת רואי החשבון את סדרי הביקורת בחברה לישראל, בציים ובבנק א"י—בריטניה, ובעקבות בדיקה זו הוגשו תלונות נגד רואי חשבון.

מנכ"ל משרד המשפטים הדגיש, כי יש להגביר את אחריותו של רואה החשבון, להבטיח ביתר שאת את אי־תלותו ולהטיל עליו חובת הסתייגות מפעולות כספיות של החברה המבוקרת, הנראות לו בלתי כשירות או בלתי־תקינות. הביע תקוה, כי נושאים אלה יידונו במימצאי הוועדה הציבורית, בראשות ד"ר יובל לוי, שמונתה ע"י שר המשפטים במטרה לבחון את ההסדרים בחברות ציבוריות ולהציע הצעות למנגנוני בקרה ופיקוח בחברות אלה.

בפנותו אל רואי החשבון החדשים, הדגיש מר גבאי כי „חובתם חורגת מהאמת הכתובה ועליהם לתרום באופן אישי ליישום עקרון שלטון החוק שבלעדיו תיכנס החברה למצב של העדר ערכים והעדר מטרה וכיוון."

שגריר אוסטריה בישראל:

ניתן להגדיל הסחר ההדדי ב־50% למרות החרם הערבי

למרות החרם הערבי ניתן להגדיל את היקף סחר החוץ בין ישראל לאוסטריה בכ־50 אחוז כל שנה — אמר השגריר החדש של אוסטריה בישראל, ד"ר אינגו מוסר, בפגישה עם נשיא לשכת המסחר בתל אביב, אבנר בן יקר.

מר בן יקר, שאירח את השגריר, עם כניסתו לתפקידו, עמד על ההיקף המצומצם יחסית של הסחר בין ישראל לאוסטריה, שהסתכם בשנת 1975 ביבוא של 22 מיליון ויצוא של 10 מיליון דולר. נשיא לשכת המסחר העלה שורה של הצעות לגבי עידוד הסחר וכן לגבי משיכת השקעות של חברות אוסטריות לישראל.

הוסכם, כי לשכת המסחר תיזום בשיתוף עם השגרירות האוסטרית שיגור משלחת מסחרית של יצואנים ויבואנים ישראלים לאוסטריה וכן משלחת מקבילה מאוסטריה לישראל. עוד הוסכם לבדוק פתיחת קווי אשראי ליבוא ציוד תעשייתי אוסטרי לישראל.

יהושע בן־ציון הוכרז כפושט רגל

אחרי הליכים ממושכים הוכרז אתמול יהושע בן־ציון כפושט רגל. עורך הדין ל. ד. קומימר נתמנה נאמן בפשיטת הרגל, כדי שיוכל לבדוק את עסקיו ונכסיו של בן־ציון ובכלל זה חברות הרשומות בהולנד.

יהושע בן־ציון, שהיה מנהל בנק ארץ־ישראל—בריטניה, נקנס ב־25 מיליון ל"י במשפטו הפלילי. נוסף לכך תובע ממנו מפרק הבנק סכום של 39 מיליון ל"י. הוכחת חוב של אחותו של יהושע בן־ציון בסכום של 15 אלף ל"י נדחתה באסיפת הנושים וכן נדחתה תביעתם של פרקליטיו, עורכי הדין ישעיהו פריבס ואליהו מידון, לתשלום שכר טירחה.

השופטת התדין, חנה אבנור, אמרה בהחלטתה, כי צו קבלת־נכסים ניתן נגד בן־ציון בראשית חודש מאי ומאז מנסה פרקליטו להעלות טענות שונות, שמטרתן לדחות את הדיון בלי סוף. השופטת החליטה, שלא להוסיף ולדחות את הדיון. כן קבעה, כי מצבו הבריאותי של בן־ציון נידון בערכאות שונות וגם שם לא קיבלו זאת השופטים כנימוק להקלה בעונש. מצבו הבריאותי איננו עילה לדחות את הכרזתו כפושט רגל, אמרה השופטת.

השופטת החליטה להכריז על בן־ציון כפושט רגל ולמנות לו נאמן. הנאמן יוכל לבדוק את נכסיו, מה שאי אפשר לעשות כשהאיש איננו פושט רגל.

משלחת של ועד קהילות בבריטניה

ע"י מר אלון לא היו העובדות הנכונות בעת שדיבר בכנסת — אמר הלורד פישר.

המשלחת מבריטניה תיפגש עם נשיא המדינה, יו"ר הכנסת, ראש הממשלה, שר הביטחון, שר המשטרה, השר גדעון האוזנר, גולדה מאיר, ח"כ אבא אבן ועם אישים אחרים.

חברי המשלחת יבקרו ברמת הגולן, בגדר שלאורך גבול לבנון ובגשרי הירדן. הם ייפגשו עם עולים ויעמדו מקרוב על בעיות קליטתם. הם יבקרו גם בכותל המערבי, ויסעדו בבית לחם עם ראשי עיריות בישראל.

משפחה מחסידי חב"ד בארה"ב הקימה מפעל בקריית־מלאכי בהשקעה של 2 מיליון דולר

„דוויש פלסטיקס" הוא המפעל הראשון לייצור בדי זמש, קורדרוי וקטיפה סינתטיים שהקמתו והרצתו הולכים ומתגשמים בשבועות האחרונים.

המפעל הוקם באיזור התעשיה בנחלת הר חב"ד, בקריית מלאכי, שהיא איזור פיתוח ובעל סטטוס של „מפעל מאושר". לחברה הזמנות יצוא במיליוני דולרים ותחזית היצוא השנתית שלה עולה על ששה־שמונה מיליון דולר. צופה החברה מכירות לשוק המקומי, שבדיגן יתליפו יבוא קיים, במחזור שנתי הנאמד ב־50 מיליון ל"י.

ההשקעה במפעל מגיעה ל־3 מיליון דולר, מהם כשני מיליון דולר בכספי המשקיעים. המפעל הקים שני קווי ייצור הנחשבים לחדישים ולמתקדמים ביותר מסוגם בעולם. קווים אלו יאפשרו גיוון והעמקה של קו המוצרים וכן אוטומציה מלאה בייצור.

החברה נמצאת בבעלותם של ארבעה מחסידי חב"ד משקיעי הון מארה"ב, בעלי מפעלים דומים בקונטיקוט ובניו יורק, והיא נהנית לכן מהידע הטכנולוגי וממערכת השיווק של חברת האם האמריקנית. חברת האם דרבנה מספר עובדים יהודים מקרב עובדיה הבכירים לעלות ארצה ולסייע בהפעלת מפעלה החדש. בתחום זה מוכיח אחד מחסידי חב"ד, מהבעלים האמריקניים, דוגמה אישית בעלייתו ארצה יחד עם משפחתו כדי לפקח מקרוב על תפעולו של המפעל.

הבעלים האמריקניים, שכולם בנים למשפחת דוויש, הינם מחסידי חב"ד בארה"ב, מוכרים היטב בקרב קהילות חב"ד ושמם יצא לפניהם כתומכים גדולים בפעילות החב"דית בעולם.

מאבק עקשני

למעשה, כל היוזמה להקמת המפעל בישראל מקורה ברבי מליובאוויטש, רבי מנחם מענדל שניאורסאהן, שהוא הרוח החיה שמאחורי הרעיון והביצוע של המפעל. הרעיון נולד אצל הרבי עוד בשנת 1972 וגלגולו, עד השלמת הקמת המפעל בימים אלו הנו סיפור מאלף של מאבק עקשני של היוזמים בסבכי הביורוקרטיה הישראלית. לדברי היוזמים, „אמנם נותנת הממשלה סיוע חיוני. אולם בו־בזמן היא מתישה ומבזבזת את כוחותיהם ומקורותיהם של היזמים בריצות האין־סופיות הנדרשות בין המשרדים השונים בדרך לקבלת הסיוע הזה ובמאמץ המתמיד הנדרש לפתרון בעיות אדמיניסטרטיביות וטכניות הכרוכות בקבלת הסיוע וכדי חדשות לבקרים". לא אחת רצו בעלי המפעל להפסיק את כל ההשקעה ולהשמיט מהקמת המפעל, אולם הרבי מליובאוויטש הוא שהניאם מצעד זה.

נראה להם שיש מקום לשינויים מרחיקי לכת בפישוט ההליכים ובקיצור הדרך הבירוקרטית כתנאי מוקדם למשיכת משקיעים מארה"ב.

800 תלמידים עולים וילידי הארץ במחנות „יחדיו"

כ־600 תלמידים, עולים חדשים וילידי הארץ, משתתפים במחנות „יחדיו" המתקיימים השבוע מטעם היחידה לקליטת תלמידים עולים במשרד החינוך והתרבות.

המחנות מתקיימים באכסניות הנוער ברחבי הארץ ומטרתם להפגיש באופן בלתי־אמצעי תלמידים עולים עם תלמידים ילידי הארץ לפעילויות חברתיות וחוויות משותפות ולהכרת הארץ.

רבע עד שליש ממספר המשתתפים בכל מחנה הם ותיקים והשאר תלמידים שעלו ארצה משנת הלימודים תשל"ה.

בעלי מלאכה ותעשייה זעירה: לשכת התיאום אינה מייצגת אותנו במו"מ על עיסקת חבילה

נשיא איגוד ענפי הדפוס ומוצרי נייר וחבר הנשיאות הארצית של התאחדות בעלי מלאכה ותעשיה זעירה, ברוך גולובסקי, הודיע במועצה הארצית של האיגוד, כי לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים אינה מייצגת את בעלי המלאכה והתעשייה הזעירה במשא־ומתן על עיסקת חבילה בין המעסיקים ובין הממשלה וההסתדרות.

מר גולובסקי ציין, כי הגוף המוביל בלשכת התיאום, שהינו התאחדות התעשיינים, מעסיק במספר ענפים פחות עובדים מאשר מפעלי המלאכה והתעשייה הזעירה בארץ.

בפגישות שקיימה נשיאות ההתאחדות עם ראשי ההסתדרות, מר משל ומר אברמוביץ, הודענו כי לא נקבל בעתיד — הסכם או עיסקה שתיחתם עם התעשיינים ללא שיתופנו. כמו כן נשלחו תזכירים לממשלה בנדון, אמר הדובר.

תושב קלקיליה מואשם בנסיון לרצוח איש הג"א וחייל שחש לעזרתו

פקודת מעצר עד תום ההליכים הוצאה אתמול בבית המשפט המחוזי בתל־אביב נגד צעיר מקלקיליה, הנאשם בניסיון לרצוח איש הג"א והחייל שחש לעזרתו.

השופט דב לוין קבע, כי חומרת העבירה המיוחסת לריפעת סאלח שנטי, בן 19, מספיקה כדי להחליט על מעצרו.

בכתב האישום, שהוגש על ידי חנה ברזני מפרקליטות מחוז המרכז, נאמר, כי ב־12 בנובמבר בא שנטי לתחנה המרכזית של כפר־סבא וביזדו סכין מתקפלת, שקנה באותו יום. הוא מואשם שדקר את איש הג"א, יוסף דהן, בבטן, וכשזה הסתובב ניסה לדקור אותו בגבו, הפיל אותו והוציא מידיו את מקלע „עוזי". המותקף צעק לעזרה והחייל אליהו מלול בא לעזרתו. שנטי מואשם שכיוון את הנשק אל החייל ולחץ על ההדק במטרה לגרום למותו, אבל הנשק היה ללא מחסנית והחייל לא נפגע.

הוגשו תצהירי הגנה בעניין העתון „היום הזה"

חבר־הכנסת משה דיין, שהיה עורך „היום הזה", איש העסקים בר־כוכבא, שהיה מנהל העתון, וכן אנשי העסקים אליעזר דורבין ומשה הורמהיים, הצהירו בתצהירים לבית המשפט המחוזי בתל־אביב, כי איש מהם איננו בעל מניות בחברה „היום הזה" ואין הם אחראים אישית להתחייבויותיה.

הארבעה נתבעו, יחד עם החברה, לשלם 3.3 מיליון ל"י לחברת דפוס שגיב, שהדפיסה את העתון. הנתבעים ביקשו מבית המשפט להרשות להם להתגונן נגד התביעה שהוגשה בסדר דין מקוצר וכן ביקשו להעביר את התביעה לסדר דין רגיל. נוסף לכך טוענים הנתבעים, כי הדפוס חייב להם סכומים גדולים, העולים על הסכום שהוא תובע. על כך הוגשה כטענתם תביעה נפרדת.

מר דיין אומר בתצהיר, כי היה עורך העתון, אבל מעולם לא התחייב אישית כלפי הדפוס, ולא הסמיך את מר בר־כוכבא, מנהל העתון, להתחייב בשמו. כל פעולותיו נעשו בתוקף תפקידו כעורך ראשי של העתון, ואינו בקיא אישית בעניינים הכספיים של החברה. מר דיין מצהיר, כי אין לו כל מניות בחברת „היום הזה".

אליעזר דורבין מצהיר, כי גם הוא איננו בעל מניות בחברת „היום הזה" ולא הסמיך את מנהל העתון, הגי בר־כוכבא, להתחייב בשמו. כמו כן לא התחייב מעולם התחייבות אישית בשם העתון. כל ההתחייבויות שנחתמו בהסכם אומצו על ידי חברת „היום הזה" כשהוקמה. לכן הוא רואה את התביעה נגדו כתביעה קנטרנית.

בהמשך תצהירו אומר מר דורבין, כי לפי ההסכם התחייבה חברת „היום הזה" לשלם לדפוס 165 אלף ל"י לחודש (בעד הדפוס תובע כחצי מיליון ל"י) על הפסקה פתאומית של הופעת העתון וכן הוא דוחה בתוקף את הנאמר כי לכל היותר מגיע לדפוס סכום של 380 אלף ל"י, אולם „היום הזה" שילם ונתן שטרות בסכום כולל של 690 אלף לירות, ולכן יש להחזיר כספים לחברת „היום הזה".

טרם נקבע מועד לבירור הבקשה למתן רשות להתגונן.

הוארך מעצר החשודים בפרשת רצח „טטי"

שלושה עצורים בפרשת רצח „טטי" (עזרא שבתאי) — גד פלום, שמעיה אנג'ל ועמוס מסיקה — נעצרו אתמול לשבעה ימי מעצר נוספים.

העצור הרביעי, מאיר לויה, שוחרר בערבות, אולם השחרור עוכב ל־48 שעות, כדי לתת שהות למשטרה לערער על ההחלטה.

אתמול נמשך הדיון בבית־משפט השלום בתל־אביב בבקשת המשטרה להאריך את מעצר הארבעה, לאחר שהדיון הופסק ביום א'.

נציג המשטרה, פקד יגאל אנקורי, העלה את ההשדות נגד גד פלום („שיף") וטען, כי המידע שבידי המשטרה מצביע על כך שהוא היה ממאורגני הרצח. לדבריו, הוטמנו להשוד וחבריו את הנרצח עזרא שבתאי יום לפני הרצח ידוע כי שבתאי („טטי") נחרד מאד כאשר נודע לו שמחפשים אחריו. הוא הצטייד באקדח, יצא מביתו ונעלם ולא נראה עוד בחיים.

הקצין הוסיף, כי פלום נבדק במכונת אמת, אך מבדיקה זו לא ניתן לקבוע מימצא מדויק לגביו. החוקר הבהיר, כי הסיבה לעובדה זו אינה לפרסום, כיוון שהדבר קשור בסוד מקצועי. הקצין הוסיף, כי פלום נמלט משוטרים שבאו לעצרו בכפר־שלם ורק באיומי נשק הוא נעצר.

בא כוחו של החשוד, עו"ד משה רום, טען, כי אין בידי המשטרה כל דבר חדש המצדיק את הארכת המעצר. לדבריו, יש סתירות בטיעוני המשטרה ביחס לפרטים שונים המתייחסים לנסיבות מעצר החשוד. טען, כי פלום וחבריו נמלטו מן השוטרים כיוון שלא ידעו כי הם שוטרים ובהלו כאשר הקיפו אותם אלמונים חמושים באקדחים.

לעניין המידע הסודי המצוי במשטרה, טען עו"ד רום כי מקורו בעולם העתונות וישנם גורמים המעוניינים להטעות את המשטרה ולהסית אותה מן האפיק הנכון.

לאחר מכן אמר נציג המשטרה, כי אין מידע המקשר את החשוד מאיר („מיקי") לויה, שנעצר אף הוא בכפר שלם, לפרשת הרצח. עם זאת טען, כי יש להאריך את מעצרו מכיוון שהוא קשור לחבורה החשודה ברצח ואף נראה בתצפית ליד מחבוא הנשק שנתגלה בכפר שלם. בא־כח חשוד זה, עו"ד א. דגן, ביקש לשחררו בערבות.

השופט אריה אבן־ארי החליט כי יש לאפשר למשטרה להמשיך בחקירה והורה לעצור את החשודים, למעט החשוד לויה, לשבעה ימים נוספים. לגבי מאיר לויה החליט השופט שאין מקום להאריך את מעצרו והורה לשחררו בערבות של 3,000 ל"י, לבקשת נציגת הפרקליטות הסכים השופט לאחר היסוסים, לעכב את השחרור ל־48 שעות כדי לאפשר למשטרה להגיש ערעור.

לוח הצופה

● סגל קונה הכל, רהיטים, טלוויזיות, מקררים, מערכות וחיטולים 832267

● למכירה מבנה + חצר בבני־ברק — מתאים לגן־ילדים ולכל מטרה 788573

● פולקסווגן 1971 + מגנן רדיו + טסט לשנה במצב מצויין, 705823—03

סוליות עץ מיובאות יחוייבו במס קנייה

צו המחייב את יבוא סוליות העץ במס קניה בשיעור של 15 אחוז פורסם על ידי הנהלת המכס, בהמלצת המשרד למסחר ותעשיה בעקבות התערבותו של מזכיר מועצת פועלי תל־אביב—יפו, דב בן מאיר, ובכך נפתחה אפשרות החזרה לתעבורה ישראלית מתוצרת חוץ.

התערבותו של מזכיר מועצת הפועלים באה בעקבות ביקורו במפעל „האימום" והתרשמותו מסיפוריהם של מנהלו, אורי חנוך, ונציג העובדים, כי זה קרוב לשנתיים נתקל המפעל בקיר אטום של סחבת בבקשותיו, וכי יש לפעול מיידית להפסקת האפליה הבולטת לטובת היצרן האירופי.

מר חנוך טען, כי צורך המיסוי על עץ המשמש חומר גלם למוצרי המפעל גבוה יותר מאשר מיסוי על המוצר המיובא, ואם לא יחול שינוי במצב צפויה סכנת סגירת המחלקה לעץ במפעל תוך תקופה קצרה ואבטלת העובדים. במפעל „האימום" 140 עובדים וכ־40% מכלל העובדים הם ערבים.

במכתב למר בן מאיר מודה מנהל „האימום" על הטיפול היעיל והנמרץ, „המוכיח כי עוד לא פסה תקווה ועוד אפשר להזיז דברים למען עניין צודק".

ועדת הביקורת המרכזית:

תנאי העסקתו של מזכיר מועצת פועלי ת"א — כדין

כל הנהלים שהיו דרושים לביצוע השאלתו של דב בן־מאיר, מהאגודה למלחמה בסרטן, בה עבד, לתפקיד מזכיר מועצת פועלי תל־אביב—יפו — קויימו כדין, על ידי כל הגורמים הנוגעים בדבר. למועצת פועלי תל־אביב־יפו שהוגש לה על ידי האגודה.

החלטה זו נתקבלה במזכירות ועדת הביקורת המרכזית בדיונה בעניין משכורתו של דב בן־מאיר. לפי החלטה זו, יקבל בן־מאיר את שכרו החל באפריל 1977 לפי הדרג ה ההסתדרותית.

החלטה זו שסוכמה בכתב, הובאה לידיעת מזכירות מועצת הפועלים, למחלקת האירגון של הוועד הפועל של ההסתדרות ולכלי התקשורת.

הגיע אסיר ציון לאזר לובסקי

לאזאר לובסקי, בן 50, אסיר ציון שהשתחרר ביולי 1976 לאחר ארבע שנות מאסר בא אתמול לישראל עם קבוצה של 138 עולים במטוס „אל על" מווינה.

המהנדס לובסקי נידון למאסר ב־1972 באשמת „פעילות אנטי־סובייטית" ומיד עם שחרורו ביולי השנה ביקש אשרת יציאה לישראל אותה קיבל בסוף השבוע שעבר.

ביום א' הוא בא לווינה עם אשתו ושתי בנותיו ואתמול הגיע לישראל. בנמל התעופה המתינו לו חבריו, פעילי עליה בבריה"מ וביניהם אסירי ציון לשעבר, שעלו ארצה לפניו וקיבלוהו בהתרגשות רבה. מר לובסקי ומשפחתו נשלחו למרכז הקליטה בבית ברודצקי ברמת־אביב בתל־אביב.

במפלגה ובתנועה

המפד"ל—הפוהמ"ז בתל־אביב

בביהכ"נ „נר גוריאלי" שכ' התקוה, ב־5 שיעור גמרא ע"י הרב יעקב פרב.

בביהכ"נ עולי אפגניסטן נוה צה"ל, ב־6 שיעור תורה ע"י הרב מ. יודי.

בסניף קריית שלום, ב־4 שיעור גמרא מסכת כריתות ע"י הרב ד. זייד.

בביהכ"נ „נר מאיר" ראב"ד 42, ב־5 שיעור באורח חיים ע"י הרב י. מלאכי.

במועדון ע"י ביהכ"נ המרכזי בשיכון הפוהמ"ז קריית שלום, מסלנט 38, ב־6 מסיבת חנוכה ומסיבה לחוגים התורניים בהשתתפות מבוגרי השעורים. הכנה י. פישמן. דברי פתיחה ר' א. הרצוג. הדלקת נרות ושירי חנוכה. יינתן כיבוד קל.

בנוה שרת בביהכ"נ המרכזי, רח' אלמגור 17, ב־6 ירצה משה אהרוני על הנושא: בימים ההם בזמן הזה. דברי ברכה הרב י. פיינברג. המנחה ר' י. ש. שפירא. הדלקת נרות ושירי חנוכה ע"י החזן י. שפירא.

תנועת האשה הדתית לאומית

חיפה—נוה שאנן — בבית משפחת כגנוב רח' אבא הלל סילבר 6, הערב ב־7.30 מסיבת חנוכה לעולים חדשים. מיכאל בורנשטיין, עולה חדש מרוסיה ירצה בעניני דיומא. שירה בציבור בליווי אקורדיון — ע"י מר פרידמן.

בבית חסידי סוכטשוב בבני־ברק

הערב ב־7.30 תתקיים סעודת ראש חודש וסיום מסכת יומא והתחלת מסכת „סוכה" בבית החסידים חסידי סוכטשוב, רח' חתם סופר 3 בני־ברק. הדרן יאמר ע"י רב בית הכנסת וראש הכולל, — הרב שמואל צבי קובלסקי. כל אנ"ש מוזמנים.

תורנות בתי מרקחת

ירושלים: רמות אשכול — מרכז מסחרי רמת אשכול, טל. 280552; סנטראל — רח' בצלאל אדיון, טל. 282116.

תל־אביב: דיזנגוף — רח' דיזנגוף 132, טל. 223390; פרנקל — רח' המלך ג'ורג' 28, טל. 123721.

רמת־גן, בני־ברק: צמיתי — רח' מודיעין 130, רמת־גן.

בת־ים, חולון: הלזי — רח' התבור 4, טל. 883042.

הרצליה: קדמה — נוה מגן, מרכז מסחרי, טל. 414498.

נתניה: תרופה — רח' הרצל 2, טל. 28656.

באר־שבע: בריאות — רח' הרצל 72.

כנס ראשון של מסיימי החוג ללשון העברית באוניברסיטה העברית

כ־200 ממסיימי החוג ללשון העברית בירושלים, נפגשו אתמול ליום עיון ולמפגש רעים בבניין כובר שבקריית האוניברסיטה על הר הצופים. בין המשתתפים אחדים מראשוני המסיימים של החוג, מלומדים, פרופסורים ומורים ללשון העברית באוניברסיטאות בארץ.

ביום העיון שנפתח ע"י פרופ' דוד טנא ראש החוג, הרצו פרופ' חיים רבין, פרופ' שלמה מורג, פרופ' זאב בן־חיים וד"ר משה בר אשר על מחקרים בלשון העברית. המשתתפים סיירו בהר הצופים ונפגשו עם אברהם הרמן, נשיא האוניברסיטה.

במושב אחר הצהרים נערך מעמד זכרון לפרופ' יחזקאל קוטשר ז"ל, שהיה אחד המורים הבולטים בחוג, במלאת חמש שנים לפטירתו. ביוזמת תלמידיו של פרופ' קוטשר המנוח הוקמה קרן לזכרו ואתמול הוענק לראשונה מפירות הקרן פרס הצטיינות לתלמיד אהרן ממן, תלמיד לתואר שני בלשון עברית. יום העיון נערך בשיתוף עם ארגון מסיימי האוניברסיטה העברית.

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת גן (להלן הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בגבס בגוש 6157 חלקה 527 ובגוש 6156 חלקה 253 רח' שער הגיא כמ' 10 רמת גן. דהיינו: תוספת קומת מגורים אחת מעל המותר בתכנית המפורסמת ר"ג/197.

על המעוניין הרואה את עצמו נפגע ע"י אישור ההקלה כנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה.

ההתנגדות צריכה להמסר לידי הוועדה המקומית במשרדי מחלקת ההנדסה רח' המעגל 26 רמת גן, תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו בעתונות.

ד"ר י. פלד
ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

בית הדין הרבני האזורי, בתל־אביב—יפו

תיק 3798/תשל"ד

גב' רחל־יונה פרלמוטר ת"ז 1402693 מבקשת מכב' ביה"ד הרבני האזורי לתל אביב — יפו לאשר את גרושיה ממר מריו פליקס, שהתקיימו בעיר ארגנטינה בשנת תשל"ד.

המזכירות

למסדרי קידושין בארץ

הרבנות הראשית לתל־אביב—יפו מבקשת להודיע לה אם כהן ליאורה ת. ז. 4116154 בעלת תעודת גירושין מס' 46835 מת"א מיום כ"ד ניסן תשל"ו נרשמה אצלכם לנשואין. הנ"ל טוענת, כי תעודת הגירושין שלה אבדה.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

ת. ע. 5620/76

בענין: צוואת המנוח יהודה ליב קופמן ז"ל, ת. ז. 0835162 מגבעתיים, שנפטר ביום 3.11.76.

המבקש: יעקב קופמן, ע"י ב"כ עוה"ד שלמה ישראל משדרות רוטשילד 123 ת"א.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה למתן צו קיום צוואה של המנוח הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו זכות או טובת הנאה בעזבון המנוח הנ"ל והרוצה להתנגד לבקשה הנ"ל, להגיש בקשה לבית המשפט תוך 14 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות לבקשה הנ"ל, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

רשם בית המשפט המחוזי

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

1. בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה ניתנה בזה הודעה כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה ירושלים ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים הופקדה תכנית שינוי מפורטת הנקראת תכנית מס' 2173 א'.

מקומם של השטחים אשר התכנית מתייחסת אליהם: גוש 30261 חלקות 43, 66 ח"ח 30, 31, 32, 36, 38, 39, 42, 44, 56 אזור הנחלה גבעת שאול.

2. עיקרי הדברים המוצעים להקבע או להשתנות על ידי התכנית הם: איחוד המגרשים 1, 2 וחלוקתם מחדש.

הכל כאמור בתכנית המופקדת.

3. כל המעוניין בקרקע בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשים מיום פרסום הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.

כ"ט בחשון תשל"ז
22 בנובמבר 1976
ר. לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים

נרשמו לנשואין

הרבנות הראשית והמועצה הדתית לתל־אביב־יפו והמחוז

[illegible]

הרבנות הראשית והמועצה הדתית פתח תקוה

[illegible]

לשכת הרבנות המועצה הדתית לוד

[illegible]

לשכת הרבנות באר יעקב

[illegible]

הרב עובדיה יעבץ, קרית־עקרון

[illegible]

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 5530/76

בענין: ירושת המנוח חיים פולגר ז"ל מרח' שרת 39 רמת גן שנפטר בת"א ביום י"ח בתשרי תשל"ז (12 באוקטובר 1976).

המבקשה: חוה פולגר מרח' שרת 39 רמת גן.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש, תוך חמשה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות מס' 5631/76

בענין המנוח מאיר הרשקוביץ ז"ל

המבקשים:
1) מרים הרשקוביץ, מרח' רקנטי 3 ת"א.
2) נחמן הרשקוביץ, מרח' הסיירים 74, ת"א.
3) טובה פירשט, מרח' הרב אשי 7, ת"א.

כולם מיוצגים ע"י ב"כ ד"ר א. א. רוזנברג עו"ד וכן / או דן אשכנזי עו"ד, אשר מענם לבסירת כתבי בית דין ברח' אבן גבירול 40, תל אביב.

הזמנה

להווי ידוע לך כי הוגשה לביהמ"ש המחוזי בתל אביב — יפו בקשה לכתן צו ירושה על עזבון המנוח הנ"ל.

הנני מזמין בזה כל אדם הטוען כי יש לו טובת הנאה בעזבון הנ"ל להתנגד לבקשה להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות לבקשה המבוקש, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

רשם בית המשפט המחוזי

היום

יום ג' כ"ט כסלו תשל"ז, 21.12.76

פרי מקין

הפרק: מלכים ב' יא—יב; המשנה: בכורים א' ב—ג; הדף: יומא כה; ההלכה: או"ח בב—בג ב—א.

שידורי ישראל

הרשות

מהדורות החדשות בגלים א', ב', ר"צ: מהדורות כל שעה מ־6 בבוקר עד 1 בלילה.

יומני חדשות

7.05	(ב)	הבוקר הזה
8.05	(צ)	יומן הבוקר
13.00	(ב)	בחצי היום
17.05	(צ)	יומן הערב
19.05	(א)	היום הזה
23.45	(צ)	יומן חצות

רשת א'

[illegible]

רשת ב'

[illegible]

גלי צה"ל

[illegible]

טלוויזיה כללית

[illegible]

טלוויזיה לימודית

[illegible]

האופרה הישראלית

21.12	די פלדרמאוז
22.12	דולי הפנינים
25.12	האלמנה העליזה
27.12	ערב גאלה, ירושלים בנייני האומה
28.12	ספורי הופמן מאת אופנבאך
30.12	ערב גאלה
1.1.77	ערב גאלה
2.1.77	ערב גאלה

כל ההצגות מתחילות בשעה 8.30 בערב

הערב 21.12.76

הבימה
וירג'יניה וולף: אולם קטן ב"ש
קברט הכשר באושלקי: כפר־סבא

הקאמרי
ילדי מירה: ת"א

הצפה

עתון יומי

HATZOFE DAILY

המו"ל: הצופה בע"מ, העורך: ש. דון־יחיא, מערכת ומנהלה: תל־אביב, רח' המסגר 66, טל. 35421, ת"ד: 2045. חשבון בבנק הדואר 41144 ✱ סניף ירושלים: רח' בן־יהודה 3, ת"ד 1148 טל. 234910, 52834 בערב טל. 35609 ✱ סניף חיפה: רח' ארלוזורוב 3, טל. 663628 דפוס הצופה בע"מ, ת"א, רח' המסגר 66 טל. 31554

●

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולתכנן

مطابقة للأصل

העיכובים באישור תקציב הפיתוח של המועצה הדתית בתל־אביב פוגעים בהקמת מבני דת בעיר

ח"כ פ. שיינמן במכתב לראש העיר: יש לזרז אישור התקציב

לאחר שהצעת תקציב הפיתוח של המועצה הדתית לשנים 1975/78, מונחת על שולחן ה־עיריה תקופה ממושכת ואינה מתאשרת מפאת עיכובים שונים, שלח ראש המועצה הדתית, ח"כ פינחס שיינמן, מכתב דחוף אל ראש העיריה, שלמה להט, ובו הביע התמרמרות וצער רב על העיכוב באישור התקציב, הפוגע ומעכב פיתוחם של מבני דת ב־עיר וגורם להפיכה בקרב הצי־בור.

במכתבו אל ראש העיריה, מציין מר שיינמן, כי למעשה, מחובתה של העיריה היה לדאוג בעצמה ל־בניין בתי כנסת ומקוואות בעיר, כשם שהיא דואגת לשאר צרכי ה־עיר בשטחים אחרים. העיריה חיי־בת היתה להאיץ במידת האפשר את אישור התקציב, כי קבלת ה־נושא לטיפולה של המועצה הדתית רק משחרר את העיריה מכל הדא־גות הכרוכות בנושא זה. וזאת מל־בד העובדה כי היא משתחררת מ־העול של פרעון מלוות, המשתלם מתקציב המועצה הדתית, שגם מש־רד הדתות נושא בשליש ממנו.

עיכוב בהקמת עשרות בתי כנסת

יצויין, כי עשרות בתי כנסת ב־עיר, בעיקר בשכונות החדשות, נמ־צאים בשלבי תכנון ובניה, והם מ־צפים בקוצר רוח לאישור התקציב, המתעכב כאמור זמן רב. בשכונות רבות אין כלל בתי כנסת והדבר מקומם את התושבים המרגישים עצמם מקופחים בשירותי־דת חיוני־ים. כן הדבר ביחס למקוואות, אשר חסרונם מורגש בשכונות רבות ואי אישור התקציב מונע כל אפ־שרות של בניית מקוואות חדשים.

במכתבו, מוסיף מר שיינמן כי תקציב הפיתוח, עם כל היקפו ש־הוא גורם למועצה הדתית, בהיותו מכשיר לפיתוחה של העיר ובניינה בשטח בתי הכנסת ומקוואות, הינו למעמסה כבדה ומורת רב על ה־מועצה הדתית ומשביעה מרורות, חדשים לבקרים. מר שיינמן מדגיש, כי למרות הבעיות הקשות הקשו־רות בכך, בעיות של מימון, תשלום הלוואות, ביצוע פרוייקטים שונים ועוד, אין המועצה הדתית מנסה להתחמק מקבלת העול הכבד. אך מצד שני, מרור ומתמיה בעיניה הניסיון המתמיד לשים קשיים ב־דרכה ולעכב את עבודות הפיתוח של מבני דת.

בישיבת הנהלת המועצה הדתית הודיע מר שיינמן, כי אם יחול עי־כוב נוסף באישור תקציב הפיתוח של המועצה הדתית המיועד לאר־בע שנים, ותחולתו שוב משנת 1975, יצטרך, כי העיריה תקבל על עצמה את ביצוע תקציב הפיתוח של מבני־דת ובכך תסיר המועצה הדתית מעצמה את לחצו של הצי־בור, המתדפק על דלתותיה ודורש תקציב למימון בנייני בתי כנסת ומקוואות.

ועדה למניעת פרסומת תועבה בחוצות ת"א

הנהלת עירית תל־אביב בחי־רה אתמול בוועדה בראשותו של ראש העיריה, שלמה להט, אשר תצטרך לבחון ולהמליץ על צע־דים למניעת פרסומת תועבה ב־חוצות העיר.

בישיבת ההנהלה אמר דובר ה־עיריה, עמיקם שפירא, אשר הע־לה את הנושא לדיון, כי בזמן ה־אחרון נתלשות מודעות פרסומת ל־סרטים בעלי גוון מיני מלוחות מו־דעות עירוניים. מצד שני נשמעות תלונות של הורים, כי ילדיהם נא־לצים לראות מודעות של סרטים מ־מין אלה, המודבקות ברחובות ה־עיר. תלונות מגיעות גם מאזרחים דתיים, המתלוננים על חוסר המוס־ריות של מודעות אלה.

בדיון שנערך בהנהלת העיריה העלה מ"מ ראש העיריה, יצחק אר־צי, חששות, כי צעדים של העיריה בתחום יתפרשו כצנזורה על סר־טים. לעומתו טען סגן ראש העי־ריה, עו"ד חיים בסוק, כי לא מ־דובר בצנזורה אלא במניעת מע־שים בלתי מוסריים. קרא לפעול בעניין זה לפני שתהיה התלקחות יצרים.

גם סגן ראש העיריה, דוד שיפ־מן, סבר, כי רשות הרבים חייבת לעמוד תחת ביקורת ואדם אינו י־כול לעשות ברצונו כברצונו. אם מישהו רוצה לראות סרטים אלה, אין זהו, אבל אין לבעלי בתי ה־קולנוע זכות לתת פירסום לסרטים אלה ברחובות, שבהם עוברים אנ־שים שאינם מתעניינים ב"תוצרת" מעין זו.

כאמור, נבחרה לעניין זה ועדה בהרכב ש. להט — יו"ר, י. ארצי, וח. מ. בסוק, סגני ראש העיריה, היועץ המשפטי, מ. וירשובסקי, דובר העיריה, ע. שפירא, ומנהל המחלקה למסים עקיפים, י. דוידוב.

הוגשה הצעת חוק שירות התאגידים הממלכתיים

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

הצעת חוק שירות התאגידים ה־ממלכתיים הוגשה לממשלה. ב־דברי ההסבר להצעת החוק נאמר כי "הכנסת תנאים אחידים ב־שירותי התאגידים עשויה להביא לחיסכון בתקציב המדינה".

החוק המוצע קובע, כי תאגיד ממלכתי יקבל את תנאי השכר, ה־הטבות, המענקים, הגימלאות ותנאי העבודה האחרים של עובדיו על־פי כללים שקבעה לכך הממשלה וב־אישורה.

דברי ההסבר אומרים: "עקרונית לא מוצע שתהא בתאגידים הממלכ־תיים הצמדה נוקשה לתנאי העבודה הנהוגים לגבי עובדי המדינה. לעומת זאת מוצע שהממשלה תהא מוסמכת לקבוע מסגרת לתנאי העבודה ב־מקומות אלה וכן שתנאים אלה יהיו טעונים אישור הממשלה.

עפ"י אחד הסעיפים יחולו על עובדי תאגידים הוראות חוק שירות המדינה (משמעת). להוראה זו יש משמעות בעיקר לעניין עבירות שוחד ומעילה באימון.

ביקורת המדינה תחול על התאגי־דים הממשלתיים בהתאם לחוק.

ירידה התמותה ביהודה ושומרון

כתוצאה משיפור שירותי ה־בריאות ביהודה ושומרון ירדה התמותה בקרב האוכלוסיה המקו־מית מ־19.9 מכל אלף תושבים בשנה ל־14.4 מכל אלף בשנת 1976.

כתב עתיים מוסיף, כי גם שיעורי הלידה עלו ביהודה ו־שומרון מ־44.3 על כל אלף תוש־בים בשנת 1968 ל־46.8 בשנת 1976. נמסר, כי בשנת 1977 שופרו יותר ויותר שירותי ה־בריאות ביהודה ושומרון ולכך היקצה הממשל תקציבים מיוח־דים.

פרופ' ח. בן־שחר קורא להקטין התמיכות בשוק ההון

מאת סופרנו הכלכלי

נשיא אוניברסיטת תל־אביב, פרופ' חיים בן־שחר, קרא אתמול להקטין את התמיכות במשק.

בדברו בפני חברי דור ההמשך של התאחדות התעשיינים אמר פרופ' בן־שחר, כי זועק לשמים ה־מצב של תמיכות בשוק ההון בהל־וואות למיניהן הנתנות במשק. זה גורם לתודעה ממשלתית ניכרת ול־שליטה חזקה מדי של הממשלה על הכלכלה.

פרופ' בן־שחר הביע דעתו כי יש צורך לקצץ את תקציב המדינה בחמישה אחוזים. צמצום כזה הכ־רחי וגם אפשרי. לדעתי הצמצום צריך להיות בכל הסעיפים, פרט להחזר חובות. גם תקציב הביטחון אינו "פרה קדושה", אמר. קיצוץ בהיקף של 5 אחוזים יפגע בצורה מינימלית בשירותים אך יביא ל־חיפוש מקסימלי של חיסכון. פירו־שו של הקיצוץ יהיה הקטנת ההוצ־אות הממשלתיות והקטנת האינפל־ציה כלל כל וכתוצאה מזה שיפור המאזן המסחרי. הצמצום, הוסיף, חייב להביא לפיטורים בשירותים ואין מנוס מכך, אולם יש לקחת בחשבון שכיום יש תעסוקת יתר בשירותים.

לדעתו של פרופ' בן־שחר, היה מקום ל"עיסקת חבילה" בחודש ספ־טמבר. אז אפשר היה בעזרתה ל־הביא לצמצום האינפלציה במחצית. לעומת זאת, באוקטובר לא היה מ־קום לעיסקה זו כשל כוח הקניה הגדול שבידי הציבור. ייתכן, א־מר, כי יהיה עיתוי נוסף ל"עיסקת חבילה".

יו"ר דור ההמשך, ר. וישלה, הי־ביע חשש כי המצב הפוליטי ה־נוכחי ישמש הזדמנות להקפאת מ־חירים, חו תיפול על התעשיה בל־בד.

ועדה תבדוק מתן תמריצי יצוא לענפי התיירות

החלטה בדבר הקמת ועדה בינ־משרדית לבדיקת מתן תמריצי־יצוא לכל ענפי התיירות המכני־סים מטבע־חוץ למדינה, נתקבלה בפגישה שנערכה אתמול בין שר האוצר, שר התיירות, ושר המסחר והתעשייה.

הוועדה, שחבריה הם מנכ"ל מש־רד האוצר, ע. סיון (יו"ר הוועדה), י. בליזובסקי, סמנכ"ל משרד התיי־רות לתכנון ולכלכלה, וד"ר י. כהן, סמנכ"ל לסחר־חוץ במשרד המסחר והתעשייה, צריכה להגיש את המלצו־תיה לשלושת השרים תוך חודשיים. הוועדה הוקמה בעקבות פנייתו של שר התיירות אל שר האוצר להעניק תמריצי־יצוא לכל ענפי התיירות.

דובר משרד התיירות הסביר, כי כאז הכירה הממשלה ב־1966 בתע־שיית התיירות כתעשיית יצוא, לא ניתנו תמריצי הייצוא לכל ענפי ה־תיירות אלא רק לענף המלונאות, וגם זה בצורה חלקית בלבד.

קונגרס בינלאומי לבטיחות הולכי רגל נפתח בטכניון

שר התחבורה: מחצית מההרוגים בתאונות — הולכי רגל

בשנת 1975 נפגעו כ־5800 הולכי רגל בתאונות דרכים — על כך מסר אתמול שר התחבורה גד יעקבי, בפתיחת הקונגרס ה־בינלאומי לבטיחות הולכי רגל ב־טכניון בחיפה.

שר התחבורה הטעים, כי נפגעים אלה היוו כ־25 אחוז מכלל הנפגעים בתאונות הדרכים. בתוכהכם 30 אחוז היו ילדים. יתרה מזו, אמר השר, כי אף חלקן של תאונות הולכי הרגל ירד באורח יחסי מכ־40 אחוז בשנת 1965 ל־25 אחוז, הרי עדיין זו בעיה קריטית ועיקרית, שכן מחצית מהרו־גים בתאונות דרכים הם מקרב הולכי הרגל.

השר ציין, כי במסגרת הפעולה למניעת תאונות מוקדשת שימת לב מיוחדת להולכי הרגל. לשם כך מבצע המשרד פעולות שונות, כגון הפרדת תנועת הולכי הרגל מהתנועה הממונ־עית והארת מעברי החציה. כמו כן מותקנים מעקות בטיחות, מיוחד ב־קטעים בהם רב מספר הולכי הרגל.

השר מסר, כי חודש דצמבר הוכרז על ידי משרד התחבורה כחודש ל־בטיחות הולכי הרגל, ובו נערך מאמץ משולב להעלאת רמת הבטיחות של הולכי הרגל בישראל.

מספר כלי הרכב הפרטיים גדל פי 11 משנת 1960

בהתייחסו לגידול המהיר בצי ה־רכב הישראלי, אמר השר, כי משנת 1960 ועד לסוף 1975 גדל צי המכו־ניות פי 6 ומספר כלי הרכב הפרטיים פי 11. זהו גידול דראסטי, אמר, כי מ־70 אלף כלי רכב בשנת 1960 הגענו ל־420 אלף כלי רכב בסוף 1975.

לדברי השר, התחזית היא, כי ב־שנת 1980 יגיע מספרם הכולל של כלי הרכב בישראל לכ־550 אלף, מהם כ־400 אלף כלי רכב פרטיים, זאת למרות רמת המיסוי הכבדה הנובעת בהוצאה הלאומית הגבוהה לבטחון ומהמחיר הדלק ההולך ומאמיר.

קונגרס ראשון מסוגו בעולם

כתב עתיים מציין, כי הקונגרס הוא הראשון מסוגו בעולם הנערך בשותף על ידי הטכניון, אוניבר־סיטת חיפה והאגודה לרפואה ומשפט בישראל. מטרת הקונגרס לסקור ו־לדון על המגמות הנוכחיות של פיתוח ביצוע, וניהול תוכניות להפחתת תאו־נות דרכים, תוך הגברת בטיחותם של הולכי הרגל. כמו כן ייעשה ניסיון לבדוק היבטים שונים של בעיות הבטיחות של הולכי רגל ב־ארצות שונות והשוואתם לישראל. יוחלף גם מידע על בעיות מתודיות בניהול מחקר על בטיחות הולכי רגל ועל שיטות להערכת האמצעים ל־מניעת תאונות. הכנס יעסוק בהתנה־גות הולכי הרגל וגורמים המשפיעים עליה בבינוי ערים ושיקולים סביב־תיים, בתיכנון הבטיחות הנחוצות של הולכי רגל, בהיבטים של פגיעה, ב־בעיות רפואיות בקשר לבטיחות הול־כי רגל ועוד.

בקונגרס, שיימשך ארבעה ימים, משתתפים כ־50 מדענים וחוקרים מ־חו"ל ומספר רב של משתתפים מ־ישראל.

4 נהרגו בתאונות דרכים

שני אנשים נהרגו ואחד נפצע קשה בשתי תאונות דרכים, ש־אירעו אתמול בכבישי העמק.

במקרה הראשון נהרג נהג משאית, סימון בן חסיב דהאם (25), מהכפר רמה בגליל. התאונה אירעה בצומת גולני בשעות הצהריים. המשאית, בה נהג, התנגשה במכונית "פולקס־וואגן", שלא צייתה לתמרור "ע־צור". במהלך ההתנגשות התהפכה המשאית והנהג הועף ממנה ונמחץ משגלל מתחתה. נהג ה"פולקסוואגן", תושב הכפר מג'דל שאמס, נפצע קשה, הועבר לבית החולים "פוריה" בטבריה, שם הוא עדיין שרוי ללא הכרה.

המקרה השני אירע בשעות הערב בכביש חיפה נצרת, לא הרחק מ־קיבוץ אלונים. ישיש כבן 80 נדרס על ידי מכונית שעה שהלך בצד ה־כביש. שמו טרם נמסר לפירסום.

● הולכת רגל, פרידה קרמסן, בת 66, מחולון, נדרסה למוות את־מול בבוקר ע"י אוטובוס שפגע בה בקרבת ביתה, בשעה שחצתה את ה־כביש.

● נער בן 15, איסמעיל תאקר, נדרס אתמול למוות בין חאן יונס לרפיח, בעת שניסה לחצות את ה־כביש הראשי של הרצועה. הנער נפ־גע על ידי משאית צבאית.

נדונו למאסר על שוד תחנת דלק

יוסף אוליק, בן 21, חייל בשירות חובה, ויעקב תורג'מן, בן 22, שניהם מבאר־שבע, נידונו אתמול בבית ה־משפט המחוזי בבאר־שבע ל־7 ו־8 שנות מאסר, באשמת שוד תחנת ה־דלק בבאר־שבע, תוך שימוש בנשק חם.

דורשים עדיפות לפועלי בניין ישראליים בצפון

מאת סופרנו בחיפה

אגודת פועלי הבניין בחיפה דורשת מתן עדיפות בהעסקה לפועלים ישראליים, על פני פוע־לים מיהודה ומשומרון, עזה מ־האמה הצעירה בענף הבנייה.

יצחק גורדון, מזכיר אגודת פועלי הבניין במועצת פועלי חיפה, מסר כי בסוף השבוע שעבר נמנע סכסוך עבודה חמור עם החברה הקבלנית "בנבי פלסי", הבונה את הבניין הרב־קומתי "מגדל חיים". החברה שלחה הודעת פיטורין לפועלים ישראלים והתכוונה להעסיק במקומם פועלים ערביים מ"השטחים". רק לאחר הת־ערבות אגודת פועלי הבניין ופרו"ס ממושך, שבו השתתף ארגון ה־קבלנים, בוטלה הודעת הפיטורין.

הנאשם בדריסה קטלנית — למעצר

הנאשם בכתבו הנפשי הנוכחי מ־הווה סכנה לציבור, ולכן יש לעצור אותו עד תום המשפט, עם זאת יהיה בתנאים הטובים ביותר שניתן להח־זיק בהם בבית המעצר באבו כביר — החליט אתמול שופט מחוזי בתל־אביב, וציווה לעצור את גדעון שפיר, אורח עובד משטרה, שמואשם ב־דריסתה למוות של הולכת רגל ב־כיכר מלכי ישראל בתל־אביב.

בכתב האישום נאמר, כי שפיר עבד כחוקר במשטרה בפרשת אשר ידלין והיה מועמד לשרת במשטרה. הוא ביקש מפתחות של מכונית מש־טרתית מחוקר אחר ונהג בה בפראות ותוך כדי כך עלה על כיכר מלכי ישראל ודרס למוות את דינה לביא, בת 23, וכן פגע במכונית נוסעת, חלף באור אדום ברמזורים ונסע ב־נסיעת עקלתון מהירה.

ניסו להצית דירת אלמנתו של אסיר שנרצח

אלמונים ניסו להעלות באש את דירתה של שושנה נגר, אלמנת יפה נגר, שנרצח בכלא שאטה ב־29 ליוני השנה.

עתיים מוסר, כי לפני שבו־עיים נשפך באישון לילה ג'ריקן של דלק בדלת הכניסה של דירת האלמ־נה. הגב' נגר סיפרה לכתב עתיים, כי איימו עליה ללא הרף, כי היא לא תזכה לגדל את ילדיה. לדבריה, הת־לוננה במשטרה על איומים אלה, ש־מגמתם כנראה להניאה מלהעיד ב־משפט.

הגיע ספר תורה מביהכנ"ס של הרמ"א בקראקוב

ספר תורה בן למעלה מ־300 שנה שניצל מבית־הכנסת של הרמ"א בקראקוב, הובא אתמול לישראל מארה"ב ויוכנס לבית־הכנסת של האדמו"ר מנאדויל, הרב דוב בריש שפירא, בבני־ברק.

את הספר הביא מניו־יורק ד"ר זאב קורנגולד, אשר בהיותו בקראקוב אחרי מלחמת העולם השניה, קיבל את ספר התורה ממספר יהודים, שהחביאו אותו תוך סכנת נפשות בימי השואה. יהודים אלה הכירו את אביו של ד"ר קורנגולד, שהיה מראשי הקהילה היהודית בקראקוב לפני המלחמה. ד"ר קורנגולד העביר את הספר לבית־כנסת בארה"ב ושם הוחזק עד עתה.

בנו של האדמו"ר מנאדויל, הרב חיים מאיר שפירא, הזה בנמל־התעופה וקיבל בהתרגשות את ספר התורה.

ידלין נעצר עד סיום משפטו

המשפט יתחיל בפברואר ויתנהל מדי יום ביומו

שופט בית המשפט המחוזי ב־תל־אביב, דב לוין, הורה אתמול לעצור את אשר ידלין עד לסיום המשפט ונענה בכך לבקשת התבי־עה. עם זאת הורה השופט להת־חיל במשפט בחודש פברואר ה־קרוב ולקיים אותו מדי יום ביומו.

פרקליטת מחוז תל־אביב, ויקטוריה אוסטרובסקי כהן, שהופיעה בבית־המשפט בלווית עורכי־הדין סברין שרטר ואברהם דייטל ומתמחה וכן ניצב מישנה בנימין זיגל וכמה מ־עוזריו, ביקשה להאריך את המעצר. אמרה, כי חומרת המעשים, כשלעצ־מם, מצדיקה את המעצר. אשר ידלין לקח שוחד בסכום כולל של 280 אלף ל"י וכן הוא מואשם במעשי מרמה וקשירת קשר. כל המעשים הם מעשי שחיתות, המכוונים להפקת טובות הנאה פרטיות. הוא ניצל את תפקידו כיושב ראש מרכז קופת־חולים וכל אדם שהציע את שירותיו לקופת־חולים ידע, כי תחילה עליו לשלם שלמונים ליושב ראש.

מעשה הפוגע באשליית דור תש"ח

לדבריה, קשה למצוא בעבר מק־רים דומים מבחינת חומרת השפעתם ההרסנית על החברה. "זהו מקרה, שלא רק מנפץ את אשליית דור ה־הווה. הוא פוגע גם באשליית דור תש"ח, שידלין נמנה עליו", אמרה.

בא כוח הנאשם, עו"ד שלמה תו־סיה־כהן טען בראשית דבריו, כי בעבירות חמורות יותר שוחררו נא־שמים לפני בירור משפטם. הוא קבל על שנעשה "רצח אופי" בנאשם על ידי כל אמצעי התקשורת, וביקש ש־השופט יקח זאת בחשבון.

כן במקום העיר השופט, כי אינו מביא גורם זה בחשבון, כפי שאינו מתחשב בידיעות בעיתונים כי יוגש כתב־אישום נוסף נגד ידלין.

הסניגור השווה את היקף העבי־רות המיוחס לאשר ידלין (280 אלף ל"י) לעבירות המיליוניים שיוחסו ל־יהושע בן־ציון. ביקש לשחרר את הנאשם בערבות ודחה בתוקף את טענת התביעה, כי שיחרורו של יד־לין עלול להשפיע על העדים.

בהחלטתו קיבל השופט טענה זאת ואמר, כי אינו יכול לקבל את הטע־נה, שהעדים ירגישו אי־נוחות כש־ידעו שאשר ידלין שוחרר בערבות.

ההסכם עם אליסון

הסניגור הגיש לשופט את ההסכם שעשתה המשטרה עם מרדכי אליסון, כדי שיהיה עד מדינה. בהסכם זה מתחייב אליסון למסור הודעה מלאה על מקרה בו קיבל אשר ידלין עש־רות אלפי דולרים בפרשת "מדיקל סנטר". כן התחייב להגיש סיוע ל־משטרה בחקירתה ולהעיד מטעם ה־תביעה. מצד שני, התחייבה התביעה על ידי פרקליט המדינה, עו"ד גב־ריאל בך, ועל ידי ראש אגף החקי־רות, עו"ד יעקב קדמי, שלא להעמיד את אליסון לדין בפרשות אלה ולא להשתמש בהודעותיו במשפט נגדו, אם ההסכם לא יקויים והוא בכל זאת יועמד לדין.

השופט דב לוין הבהיר, כי בית־המשפט העליון מרחיב מפעם לפעם את העבירות, שחומרתן מחייבת מע־צר עד תום ההליכים. ככל שהופעה נפוצה יותר והופכת להיות נגע ש־פשה בחברה, כך היא מחייבת את בתי־המשפט לנהוג בה חומרה. תו־פעת השחיתות היא תופעה שלמרבה הצער הגיעה לממדים חמורים ביותר ולכן יש להתייחס לכך בחומרה.

השופט הזכיר, כי היו מעשי שחי־תות במיליונים והסכום של 280 אלף ל"י מתגמד לעומתם, אולם יש להת־חשב בשיטתיות במעשים המיוחסים לאשר ידלין ומידת התיחכום שבהם וכן העסקות הגדולות שבהן מדובר. נוסף לכך יש להתחשב באישיותו של הנאשם, שעמד בראש מוסד ציבורי גדול.

השופט התחשב בעובדה שהנאשם נמצא במעצר כבר כ־70 יום ולכן הורה למזכירות לקבוע את המשפט לדיון בהקדם — הקראת כתב האי־שום תיעשה כבר בחודש ינואר ו־המשפט עצמו יתחבר בחודש פברואר כיום ליום.

מכון להכשרת מקצועות מעון־יום ניסויי יוקם בירושלים ע"י נשי התנועה

אבן־פינה למכון להכשרה מק־צועית לבנות ומעון־יום ניסויי של תנועת האשה הדתית לאומית תונח מחר בבוקר בדרך בית־לחם 69, שכונת בקעה, ירושלים.

המכון להכשרה מקצועית (ע"ש שרה ברייננ) יכלול כתות לימוד, אולם להרצאות, מטבח לימודי הדרי־כיה.

מעון־היום הניסויי יהווה חלק בלתי נפרד מבית־הספר וילמדו בו, בתנאי פנימיה, בנות מכל רחבי הארץ. מעון־הילדים יעמוד לרשות הקהילה וישמש מרכז לעבודה מעשית של המטפלות לגיל הרך. כמרכז תקיים כאן תנועת האשה הדתית לאומית קורסי השתלמות למנהלות של מעו־נות יום. מסגרת הקורס תקיף בכל מחזור מנהלות אשר ישתלמו בניהול מעונות־יום.

לצד המגמה למטפלות במעונות־יום לתלמידות בחטיבה העליונה (כתות י"—י"ב), יכלול בית־הספר, מסלול לימודים תיכוני, בהגמת סי־עוד, אשר יכשיר אחיות מעשיות לבתי־חולים.

בהקמת המבנים החדשים יושקעו 3 מיליון ל"י, שנאספו על־ידי נשי "הפועל־המזרחי" בארה"ב, שמרכז זה מהווה פרוייקט שלהן.

בטקס הנחת אבן־הפינה ישתתפו ח"כ זבולון המר, נציג שגרירות ארה"ב, מנהל האגף לחינוך טכנו־לוגי במשרד החנוך, מאיר אביגד, סגן ראש עיריית ירושלים, יוסף גולדשמידט, נשיאת תנועת האשה הדתית לאומית, הרבנית שרה הרצוג, ונציגות התנועה בארה"ב שבאו ל־ישראל לכבוד האירוע.

הפרקליטים ממשיכים בסנקציות

ארגון פרקליטי המדינה פנה אתמול אל שר המשפטים בדרישה לקבל תשובה ברורה להצעה ל־יישב את הסכסוך על ידי בוררות מוסכמת.

הארגון פנה אל ראש הממשלה בראשית החודש והודיע שהוא מסכים להיות חלוץ לבוררות מוסכמת ב־שירות הציבורי.

לדברי יו"ר ארגון הפרקליטים, הציב שר המשפטים מכשולים על הדרך לבוררות והפך אותה לבלתי אפשרית. התנאים המוקדמים שהציב השר אינם מספקים את הארגון ועל כן החליט להמשיך בשביתות הפעוה בבתי המשפט מיום ד' ועד לסוף ה־שבוע. שביתת הפרקליטים נמשכת לסירוגין יותר משבועיים.

ירידה...

שיא בטיסה מקופנהאגן לתל־אביב

קברניט "אל על", אברהם קמזי, הטיס את מטוס ה"בואינג" 707 מקופנהאגן לתל אביב ב־3.38 שעות ב־9 בחודש זה — מוסר דובר "אל על". זהו שיא חדש בטיסה זו, ה־אורכת בדרך כלל קרוב לחמש ש־עות.

תלמידים יצאו לעבודות שיקום בית אשל

כ־100 תלמידים משני בתי ספר דתיים בבאר־שבע יצאו אתמול לע־בודות שיקום ושיחזור של הריסות בית אשל הסמוך לבירת הנגב.

בית אשל נוסדה ב־1942 כאחת מנקודות המצפה של הנגב ונעזבה בסיום מלחמת השחרור. עבודות ניקוי ושיקום בבית אשל על ידי בני נוער מתנהלות זה כעשר שנים בחסות ה־קרן הקיימת לישראל.

● נשים מחוג "אתגרי" בחר כבנן ביקרו אתמול במוצבי צה"ל בגבול לבנון וכיבדו את החיילים בסופגניות ולביבות.

משפחות אסירים בטחוניים מקיימות שביתות־שבת בעזה

משפחות אסירים בטחוניים מ־עזה מקיימות זה כמה ימים שבי־תות שבת ליד משרדי העיריה ב־תביעה להתערבות העיריה לטובת האסירים הכלואים בכלא אשקלון והמקיימים שביתת רעב זה 11 יום.

לכתב עתיים דוד אפל נודע, ש־למעלה מ־400 אסירים בטחוניים ב־כלא אשקלון הכריזו לפני 11 יום על שביתת רעב, לאחר שדרישות שהגי־שו לשלטונות הכלא נדחו על הסף. האסירים דרשו לקבל הכרה של שבויי מלחמה, להיטיב את תנאי ה־מזון והלבוש, לאפשר להם להיבדק על ידי רופאים מצוה ועוד.

לכתב עתיים נודע, שמשלחת נכ־בדי עזה ביקשה להתקבל אתמול אצל מפקד האיזור אולם הוא לא נע־נה לכך. עוד נודע שמועצת עיריית עזה נקראה לישיבת חירום לדון ב־מצב ובין ההצעות שהועלו, כפי ה־נראה, גם החלטה על שביתה כללית בעיר ואולי בכל הרצועה, לאות הזדהות עם האסירים השובתים.

אישים ומוסדות

— נשיא המדינה, פרופ' אפרים קציר, קיבל אתמול את שגריר אר־צות הברית, מלקולם טון, ואת רעיתו, עם סיום כהונתו של השגריר ביש־ראל. כן קיבל הנשיא את מבקר ה־הסתדרות הציונית העולמית, ד"ר מ. ב. מאירי, אשר הגיש לו את הדו"ח ה־19 של המבקר לשנת 1975/1974.

— הסגל הדיפלומטי בירושלים ב־ראשות זקן הסגל הקונסולרי, מר דופביר, הקונסול הכללי של בלגיה, ביקרו ב"היכל שלמה" ונתקבלו ב־לשכתו ע"י ד"ר משה א. יפה, יו"ר הוועד הפועל תשיא איחוד בתי ה־כנסת בישראל.

— ד"ר פנחס זוכמן, מנכ"ל מש־רד הביטחון, חזר אתמול מניו־יורק.

— ברוך גולובסקי נבחר לנשיא האיגוד הארצי של ענפי הדפוס ו־מוצרי נייר בישיבת המועצה הארצית שהתקיימה אתמול ב"היכל המלאכה". אהר' אוריאלי נבחר כסגן יו"ר ענף הדפוס בתל־אביב—יפו.

— רבנים, דיינים, ראשי ישיבות, ובראשם הרב הראשי לישראל, הגר"ע יוסף, השתתפו בטקס כלולותיהם של הרב אביגדור בצון, מרבני בית מד־רש גבוה לדיינות "חזון עובדיה", עב"ג ש. שעיו, בת הרב עזרא שעיו, ר"מ בישיבת "פורת יוסף". בסידור החו"ק נתכבד הרב הראשי לישראל ובקריאת הכתובה נתכבד הרב יוסף עדס מ"פורת יוסף". בברכות נתכבדו ראשי ישיבת "פורת יוסף", הרב יהודה צדקה הרב ד"ר אבא־שאול, ראש ישיבת "קול יעקב", הרב יהודה עדס. הדיין הרב ישועה עטיה, הרב נסים עזראן, ואבי הכלה, הרב שעיו. החופה נערכה באולם "המרכז" ב־ירושלים.

קוקי — השקית לצליה — קל, נקי, נעים, נפלא!

לימונטה — טעם חריש נגר בתמים

נציגי המפד"ל דורשים מקולק לפעול לחיסול השיבושים בתחבורה

תובעים הפעלת קו שירות של מוניות לנוכח השיבושים הנגרמים ע"י "אגד"

מאת סופרנו בירושלים

בקריאה להתערבותו האישית של ראש עיריית ירושלים, מדי קולק, במגמה לשים קץ לשיבו־שים החמורים בתחבורה הציבו־רית, יצאו חברי סיעת המפד"ל בעיריה, ישראל ליפל והרב דוד ברגמן.

השניים תבעו במועצת העיריה, הפעלת קו שירות של מוניות במק־ביל לקווי האוטובוסים הפועלים ב־עיר. הם נימקו את תביעתם בשיבו־שים החמורים הנגרמים לאחרונה ע"י "אגד" ותורמים בכך להתמרמרות גו־ברת והולכת מצד תושבי השכונות.

השניים ציינו, כי במגעים שקיימה ועדת התחבורה העירונית עם ארגון בעלי המוניות בבירה, הושגה הסכ־מה שמחיר הנסיעה במונית יעלה רק בעשר אגורות על מחיר הנסיעה ב־אוטובוס.

בתשובה על כך הביע ראש העיר את צערו על כך שהמלצת העיריה להפעלת שירות מוניות, טרם אושרה ע"י המפקח על התעבורה במשרד התחבורה. הדגיש, כי הסמכות הבל־עדית בענייני התחבורה היא בידי ה־מפקח על התעבורה. ולעיריה סמכות מתאמת וממליצה בלבד.

תביעה לדון במצב חברת החשמל בירושלים

בהצעה דחופה לסדר היום תבעו י. ליפל וה. ברגמן דיון דחוף בישי־בת המועצה, במצב חברת החשמל בירושלים.

בדברי ההנמקה להצעתם, מציינים השניים כי "תפקודה הלקוי של חב־רת החשמל במזרח ירושלים גורם סבל רב ופגיעה קשה באוכלוסיה של רבבות אזרחים בבירה".

בהסכמת המציעים הוחלט לקיים את הדיון בהנהלת העיריה. לישיבה זו יוזמנו גם נציגי החברה.

אושרה נקיטת אמצעים לעובדי קשר ושידור

זאב לזר, מזכיר הסתדרות ה־הנדסאים והטכנאים במחוז תל־אביב והמרכז, הודיע לוועד ה־עובדים של עובדי קשר ושידור במשרד התקשורת כי הסתדרות ההנדסאים מאשרת את החלטת מועצת עובדי קשר ושידור ב־משרד התקשורת בדבר נקיטת אמצעים ארגוניים החל מיום חמישי הקרוב.

האישור ניתן לעובדים בעקבות החלטתם להפעיל אמצעים ארגוניים בתגובה על כך ש"ועדת הארבעה" לא כונסה ע"י הנהלת משרד ה־תקשורת, ותביעות העובדים לא ני־דונו בוועדה זו. כמו כן נמסר שאם עד יום חמישי תכונס "ועדת האר־בעה", לא יופעלו האמצעים. אם אכן יופעלו האמצעים כנ"ל עלו־לים להיפגע שירותי השידור של הרדיו והקשר הבינלאומי.

נחנך שער הכניסה ל"יד ושם" בירושלים

טקס חנוכת שער הכניסה ל"יד ושם" נערך אתמול בהר הזיכרון ב־ירושלים. גיצה שרייבר מפריס, אשר בתרומתה הנדיבה נתאפשרה הקמת השער, הסירה את הלוט מעל השלט שהוקדש לזכר הוריה אשר נספו ב־שואה. ובטקס התייחדות באוהל יזכור נתכבדה האורחת בהעלאת נר התמיד לזכר חללי השואה והגבורה.

לחברנו יצחק שלינקה

קבל נא את איחולינו ברכותינו הלבביות להבחרך לתפקיד הנכבד והרם של יושב ראש המועצה הדתית בראשון לציון

יהא ד' עמך וכל אשר תעשה תצליח.

התנועה להתחדשות דתית לאומית במפד"ל

סניף ראשון לציון — במרכז

הרבנות הראשית — המועצה הדתית ראשון לציון

ברכה לראש משביר למכובדנו הדגול איש־אשכולות רב פעלים

הר' **יצחק שלינקה** הי"ו

להבחרו ליושב ראש המועצה הדתית בעירנו

ולחברי המועצה הדתית החדשים

יתן ה' ותשרה השכינה במעשה ידיך וידיהם יזכו להרים קרן התורה והיהדות להגדיל תורה ולהאדירה

הר' יהודה דוד וולפא — רב העיר | הרב יוסף עזרן — רב העיר

וחברי לשכת הרבנות

בשם עובדי המועצה הדתית והרבנים

שמעון וינברגר — מזכיר המועצה הדתית

בולים חדשים

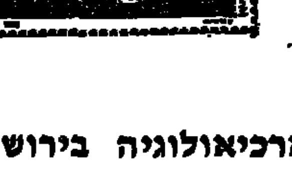

✶ ארכיאולוגיה בירושלים חלק ב'

(0.70, 5.00 ל"י)

✶ חלוצים

(0.05, 0.10, 0.60, 1.40, 1.80 ל"י)

יום ההופעה ב' בטבת תשל"ז

23.12.1976

השירות הבולאי

ירושלים • תל אביב—יפו • חיפה
קרית שמונה • נהריה • עכו
טבריה • עפולה • נתניה • רחובות
אשקלון • באר שבע • אילת
נ.ת. בן־גוריון ובבתי דואר

עירית בני־ברק

מכרזים מספר 109/76 — 113/76

עירית בני ברק מודיעה בזה על

דחית מועד הגשת הצעות מקבלנים למכרזים הבאים:

מכרז מספר 109/76 — בנין כתות נוספות לבית ספר בית יעקב — רחוב אהרן

מכרז מספר 110/76 — אחזקה שוטפת למקלטים ציבוריים

מכרז מספר 111/76 — בנין גן ילדים — ברחוב אורליאן

מכרז מספר 112/76 — בנין גן ילדים — ברחוב מצדה

מכרז מספר 113/76 — שיפוצים בבי"ס מקור חיים — רח' אברבנאל

את הפרטים הטכניים, התוכניות ותנאי המכרז עם החומר להגשת ההצעות אפשר לקבל במחלקה לעבודות צבוריות בעיריה, חדר מס' 222 בשעות העבודה תמורת תשלום שאינו מוחזר בסך של 300 ל"י למכרזי הבניה (100 ל"י למכרז 110/76).

את ההצעות יש להגיש במעטפות המכרז כשהן סגורות, לתיבת המכרזים שבמשרד מזכיר העיריה עד יום 4.1.1977 בשעה 12.00. על מגיש ההצעה לצרף ערבות בשעור של 5% מערך הצעתו.

תנאי התשלום — לפי הפרסום בחומר המכרזים.

מרחב תכנון מקומי — רחובות

הודעה

לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

בדבר מתן הקלה לשימוש חורג

בהתאם לסעיפים 146—150 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה בקשה לוועדה המקומית להרשות שינויים בבנין קיים בבי"ס ריצ'י ברח' א־לחרוב פינת רח' הרב דוד ישראל ברחובות ששימש כאולם הרצאות והפיכתו להדרי פיסי־קה והכנה, המהווים שימוש חורג למה שיקבע בתכנית המפורטת המאושרת רח/1/188.

כל מעוניין יכול לעיין בתכנית ללא תשלום, במשרדי הועדה המקו־מית בכל ימי השבוע, פרט לימי ששי, בשעות העבודה הרגילות והגיש התנגדות לתכנית הבניה תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

שמואל רכטמן

יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — רחובות

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי רחובות

הודעה בדבר אישור שינוי תוכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה שינוי תכנית מפורטת הנקרא: "שינוי תכנית מפורטת מס' רח/44/53/א".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3653, חלקות 7—9, 12, 14, חלקי חלקות 1—4, 6, 10, 11, 13; גוש 3652, חלקי חלקות 8, 11—13, 15, 16; גוש 3678, חלקות 6, 7, 29, חלקי חלקות 4, 5 בקרית משה.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: 1) התויה, ביטול הרחבה של דרכים 2) קביעת אזורים למגורים, למסחר, למרכז אזרחי ולצרכי ציבור; 3) קביעת הבינוי שעל פיו יוקמו הבתים.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2121 תשל"ה, עמ' 1897, ובעתון בוקר "על המשמר" מתאריך 19.6.75 ובעתון ערב "ידיעות אחרונות" מתאריך 22.6.75 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף "הארץ" מתאריך 20.6.75 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמור וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רחובות, וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

א. חיון

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז

עירית ירושלים

מכרז מס' מפ/94/76

עיריית ירושלים מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים עבור:

הקמת בית הלוויות עירוני ברחוב פתח־תקווה

פרטים וחומר לגבי ההצעות אפשר לקבל במשרדי המחלקה לשרותי הנדסה אגף הבינוי ברחוב הלל מס' 10 אצל מר נ. מילר בין השעות 9.00—12.00, החל מיום רביעי א' בטבת תשל"ז (22.12.1976), תמורת תשלום בסך —.300 ל"י אשר לא יוחזרו.

את ההצעות יש לשלוח בדואר רשום לעיריה לפי הכתובת: יחידת המכרזים של העיריה, רח' יפו 22, ירושלים, לא יאוחר מיום ראשון כ"ו בטבת תשל"ז (16.1.1976).

כמו־כן ניתן למסור את ההצעות ביחידת המכרזים שבבית העיריה, רח' יפו 22, קומה ב', חדר מס' 410. המועד לסגירת הצעות כאמור, הוא ביום ראשון כ"ו בטבת תשל"ז (16.1.1976), מהשעה 09.00 בבוקר ועד השעה 12.00 בצהריים; ולא תתקבלנה הצעות לאחר השעה 12.00. תיבת ההצעות תיסגר בשעה זו.

את ההצעות יש להגיש בשני העתקים.

תבאנה בחשבון הצעות מקבלנים העוסקים בעבודה מאורגנת בלבד.

על מגיש ההצעה להיות רשום לפי חוק רשום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, תשכ"ט—1969 ומסווג לביצוע עבודות הנדסה בנאיות שהיקפן באתר בנייה אחד כך שיאפשרו לו לבצע את העבודה לפי החוק האמור. על מגיש ההצעה להמציא לעיריה אישור על כך עם הגשת הצעתו.

על מגיש ההצעה לצרף להצעתו במעטפה נפרדת ערבות בנקאית לתקופה של שלושה חדשים, או צ'יק בנקאי לפקודת עירית ירושלים בסכום של —.125.000 ל"י, עפ"י דרישה העיריה יחוייב המגיש להאריך את תוקף הערבות שניתנה. המחאות פרטיות או שטרות לבנק לא יתקבלו כערבות. אי מילוי תנאי זה ישחרר את העיריה מלדון בהצעה.

על מגיש ההצעה לצרף להצעתו אישור מפקיד השומה או מיועץ מסים או מרואה חשבון בדבר ניהול ספרים כחוק; ואי־צירוף אישור כזה להצעה, יקנה לעיריה את הזכות שלא לדון בהצעה.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

הרשות בידי העיריה לקבל את ההצעה כולה או בחלקה.

המנהל הכללי

ירושלים: כ"ו בכסלו תשל"ז 30.12.76

תושב הבירה

עיר היא ביתך שמור על נקיונה

עירית רחובות

מכרז מס' 18/76

עיריית רחובות מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים

לביצוע עבודות סידור גיאומטרי

בצומת הרחובות יעקב — מנוחה ונחלה ברחובות

המפרט הטכני ורשימת הכמויות אפשר לקבל במשרדי מחלקת מהנדס העיר, תמורת תשלום של —.100 לירות שלא יוחזרו.

ההצעה במעטפה סגורה, יש לשלוח בדואר רשום או למסור לידי מזכיר העיר עד תאריך 28.12.76 בשעה 12.00 בצהריים.

יש לצרף לכל הצעה במעטפה סגורה נפרדה ערבות בנקאית או אחרת שתאושר ע"י גזבר העיריה, בגובה 5% מערך ההצעה, אחרת לא תובא בחשבון.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

שמואל רכטמן, ראש עירית רחובות

مكتوب من الأصل